ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

ศิริลักษณ์ เพชรไทย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการจัดการภาครัฐ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2557

The Opinions of People towards Development of Bueng Si Fai Tourist Attractions in Phichit Province.

Sirilak Phetthai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement for the Degree of Master Public Administration
Field in Public Management
Phibulsongkram Rajabhat University
2014

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร
ชื่อนักศึกษา	นางสาวศิริลักษณ์ เพชรไทย
สาขาวิชา	การบริหารจัดการภาครัฐ
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร.โชดิ บดีรัฐ
กรรมการ	

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการภาครัฐ

.....ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ อยู่มี)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2557

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.วงศกร เจียมเผ่า)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.โชดิ บดีรัฐ)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.จิรัฏฐ์ สันติวงศ์สกุล)

.....กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัฒนพันธ์ เขตต์กัน)

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร
ชื่อนักศึกษา นางสาวศิริลักษณ์ เพชรไทย
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.โชดิ บดีรัฐ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการกำหนดขนาดด้วยตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติอนุมาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ภูมิลำเนา มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ ส่วน ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

3. แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร พบว่า ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยแต่งตั้งคณะกรรมการในระดับท้องถิ่นขึ้นมา เพื่อทำการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีรูปแบบการบริหารจัดการที่เป็นรูปธรรม ทั้งนี้ต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน ชุมชน และประชาสังคมในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นของตนเอง ประเด็นสำคัญต้องมีการกระจายอำนาจ และจัดสรรผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรในเขตพื้นที่ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้เพื่อลดความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต พร้อมทั้งควรมีส่งเสริมกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและความสมดุลในทุกๆ ด้านอย่างเป็นองค์รวม

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารจัดการภาครัฐ ลายมือชื่อนักศึกษา.....
ปีการศึกษา 2557 ลายมือชื่อประธานที่ปรึกษา.....

Title : The Opinions of People towards Development of Bueng Si Fai Tourist Attractions in Phichit Province.

Author : Ms. Sirilak Phetthai

Advisor : Dr. Chot Bodeerat

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the opinions of the people towards the development of Bueng Si Fai Tourist attractions in Phichit Province, 2) to study factors affecting the opinions and 3) to study the guidelines for the development. It was a quantitative research. The samples were 400 people designated by Taro Yamane formula. Data were collected by questionnaire and analyzed by descriptive and inferential statistics.

The findings were as follows:

1. The opinions of the people towards the development of Bueng Si Fai Tourist attractions in Phichit Province overall in 5 aspects were at a moderate level and when each aspect was considered, it was found that the highest-to-low mean scores were the preservation of ecological system,tourism promotion and relaxation, landscape building adjustment, career promotion and public utilities.

2. Factors affecting the opinions of people towards the development of Bueng Si Fai, Phichit Province classifyied by personal factors revealed that gender, age, hometown resulted in the opinions; whereas, educational level, career, income did not affect in the opinions.

3. As for guidelines for the development of Bueng Si Fai,it was found that the participation in the community in tourism management should be promoted by appointing the local committee to develop and promote tourism for a concrete management via the cooperation from government and private sectors taking part in tourist and environment conservation in their own localities. More importantly, decentralization is a must and the tourism benefits should be distributed to the localities with more concretely in order to minimize the future conflict as well as to promote the activities met with the needs of the tourists and not affect the local ecological system for the balance and sustainability.

Master of Public Administration
Field in Public Management
Academic Year 2014

Student's signature:.....
Advisor's signature:.....Chat Bodee.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาเป็นอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.โชติ บดีรัฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่า และกรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการปรับปรุง แก้ไข จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี นับเป็นพระคุณอย่างสูงสำหรับผู้วิจัย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยก็ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ความในกรุณาตรวจสอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย คือ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัฒนพันธ์ เขตต์กัน ท่านอาจารย์ ดร. วงศกร เจียมเผ่า และท่านอาจารย์ ดร.กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ และให้คำแนะนำ ตรวจ และแก้ไขเครื่องมือการวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ที่สำคัญ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับท่านคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ดร.สกล เกิดผล ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นอย่างยิ่งในการให้คำปรึกษาในเรื่องของการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ จนเกิดความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณบิดา มารดาและสมาชิกในครอบครัว ที่ให้กำลังใจในการศึกษามาโดยตลอด

ขอขอบคุณ ว่าที่ร้อยตรีหญิงยุวดี พ่วงรอด นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รุ่นที่ 1 ที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จไปได้ด้วยดี

ซึ่งคุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตเวทิตาคุณแด่บิดา มารดา และครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัย ตลอดจนตัวผู้วิจัยขอน้อมคารวะแด่ผู้เขียนตำราวิชาการที่ผู้วิจัยได้นำมาประกอบในการศึกษาค้นคว้าและใช้ในการอ้างอิงทุกท่าน

ศิริลักษณ์ เพชรไทย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ก

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... ข

กิตติกรรมประกาศ ..... ค

สารบัญ ..... ง

สารบัญภาพประกอบ ..... ฌ

สารบัญตาราง ..... ช

บทที่

1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 5

สมมุติฐานในการวิจัย 5

ขอบเขตของงานวิจัย 5

นิยามศัพท์ 6

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 8

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 9

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนา 10

ประวัติการท่องเที่ยว 18

แนวคิดการท่องเที่ยว 20

ความสำคัญของการท่องเที่ยว 27

แนวคิดด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว 31

นโยบายของรัฐบาลด้านการท่องเที่ยว 33

นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย 34

แผนการพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 – 2559 37

ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดพิจิตร 58

สภาพทั่วไปเกี่ยวกับบึงสีไฟแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดพิจิตร 59

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 61

กรอบแนวคิดการวิจัย 64

3 วิธีการดำเนินการวิจัย 64

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 64

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 67

สารบัญ

บทที่		หน้า
	ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	67
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
	การวิเคราะห์ข้อมูล	68
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	69
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
	วิเคราะห์เชิงปริมาณ แบ่งเป็น 3 ตอน	
	ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	70
	ตอนที่ 2 วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร	74
	ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร	85
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
	สรุปผลการวิจัย	118
	อภิปรายผลการวิจัย	119
	ข้อเสนอแนะ	130
	บรรณานุกรม	132
	ภาคผนวก	133
	ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	135
	ประวัติผู้วิจัย	144

สารบัญภาพ

ภาพ หน้า

ภาพที่ 1 ความหมายของการพัฒนาชุมชนในฐานนะที่เป็นกระบวนการ โครงการ วิธีการและกระบวนการ 17
ภาพที่ 2 แสดงความเชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ เป้าหมาย พันธกิจ และยุทธศาสตร์ 40
ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย 64

สารบัญตาราง

ตาราง หน้า

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชาชนแต่ละตำบล 65

ตาราง 2 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ 70

ตาราง 3 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ 71

ตาราง 4 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามภูมิลำเนา 71

ตาราง 5 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา 72

ตาราง 6 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ 72

ตาราง 7 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ 73

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน 74

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ 75

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร 77

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ 79

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ 81

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ 83

ตาราง 14 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จำแนกตามเพศ 85

ตาราง 15 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จำแนกตามอายุ 86

สารบัญตาราง

ตาราง หน้า

ตาราง 16 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จำแนกตามภูมิลำเนา 89
ตาราง 17 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จำแนกตามระดับการศึกษา 92
ตาราง 18 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จำแนกตามระดับการศึกษา 102
ตาราง 19 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จำแนกตามอาชีพ 110

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่เกิดขึ้นโดยอาศัยธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น อาทิเช่น สภาพภูมิประเทศ ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรม เป็นต้น ดังนั้น การท่องเที่ยวจึงเป็นกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นธรรมชาติและวัฒนธรรม ในปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้กลายเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดที่ได้นำรายได้เข้าสู่ประเทศ และมีแนวโน้มว่าจะมีความสำคัญเพิ่มขึ้นเรื่อยๆเพราะนอกจากจะก่อให้เกิดการจ้างแรงงานซึ่งทำให้ ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้นและยังนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศที่ไหลเข้าสู่ประเทศมากขึ้นแล้ว การท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดการปรับปรุงพื้นฐานต่างๆ เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ตลอดจนการบริการด้านที่พัก ร้านค้า ร้านอาหารต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ประประชาชนในท้องถิ่นก็ยังได้รับประโยชน์จากการปรับปรุงพัฒนาพื้นฐานต่างๆ นี้ด้วย อีกทั้งการท่องเที่ยวยังช่วยให้เกิดความรู้ ความรู้ความเข้าใจศิลปวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้จึงถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของโลกไปแล้ว เป็นที่ยอมรับกันว่าเกือบจะทุกประเทศในโลกนี้ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เจริญเติบโตจนกลายมาเป็นสินค้าหลักในระบบการค้าระหว่างประเทศอย่างรวดเร็ว และในหลายประเทศอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอยู่ในระดับที่ 1-3 ของ 10 อันดับแรกในอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศนั้นๆ อีกด้วย ซึ่งการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้า เสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยเป็นอย่างมาก และเป็นที่เชื่อกันว่าความสำคัญของการท่องเที่ยวจะมีมากขึ้นในอนาคต เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง และการท่องเที่ยวกลายเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศที่สำคัญที่สุด การเดินทางท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมธรรมชาติของมนุษย์ที่มีมาแต่โบราณกาล และได้พัฒนาการมาเป็นลำดับ ยิ่งมีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยเฉพาะการคมนาคมขนส่งก็ยิ่งทำให้การเดินทางท่องเที่ยวขยายวงกว้างออกไป โดยมีโดยมี

วัตถุประสงค์ต่าง ๆ หลากหลายกันไม่ว่าเพื่อธุรกิจ เพื่อนันทนาการ และเพื่อศึกษาหาความรู้ในสิ่งที่ไม่เคยรู้เคยเห็น การเดินทางท่องเที่ยวซึ่งเป็นกิจกรรมอันเป็นส่วนบุคคลเหล่านี้ได้เติบโตรวมกันเป็นกลุ่มก้อนขึ้น จนกระทั่งต้องอาศัยเทคนิควิชาการเฉพาะ การวางแผน การจัดองค์การและการตลาด รวมเข้าแล้วเรียกว่า "อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว" ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของนานาประเทศในปัจจุบัน นอกจากนี้ทางด้านสังคมการท่องเที่ยวก็เป็นการพักผ่อนที่ช่วยลดความตึงเครียด พร้อม ๆ กับสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้มาเยือนและเจ้าของท้องถิ่น จึงเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองจึงถือได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นพลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่แสดงบทบาทเด่นชัดในแต่ละปีที่ผ่านมา ความสำเร็จโดยรวมหรือบางส่วนย่อมมาจากพลังของฟันเฟืองหรือพลังขับเคลื่อนทั้งส่วนเล็กและส่วนน้อยที่ช่วยกันผลักช่วยกันดันให้อุตสาหกรรมนี้เคลื่อนไหวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง และแสดงบทบาทนำในการเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจซึ่งนำไปสู่การจ้างงาน สร้างอาชีพ การกระจายรายได้และการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องมากมายหลายร้อยสาขา เป็นการสร้างความมั่งคั่งให้กับประชาชน และประเทศชาติอย่างเอนกอนันต์ และนำไปสู่ความสำเร็จในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

ในปัจจุบันหลายๆประเทศประประสบความสำเร็จในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปเที่ยวยังเมืองต่างๆเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดรายได้จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมหาศาล นอกจากนี้การท่องเที่ยวจะก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างอาชีพ รวมทั้งเป็นตัวพัฒนาให้ประเทศเกิดการพัฒนาไปทั่วทุกพื้นที่ในเมืองและชนบท ช่วยฟื้นฟู พัฒนาการท่องเที่ยวตลอดจนทำให้สาธารณูปโภคต่างๆเกิดการพัฒนาตามมาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนก็พลอยดีขึ้นไปด้วย นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของประเทศชาติให้เป็นที่รู้จักของสังคมโลก อันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาประเทศเพื่อให้เทียบทันกับต่างประเทศ ในประเทศต่างๆทั่วโลกจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวจากแหล่งต่างๆ ให้เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวประเทศตนมากขึ้น การท่องเที่ยวจัดเป็นกิจกรรมที่จำเป็นต่อพึ่งพาทรัพยากรที่มีอยู่ภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน ศาสนสถานและทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นงานการสร้างสรรค์ทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ที่ผสานอยู่

ในวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์และความเจริญของประเทศ สิ่งเหล่านี้นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวและเกิดความประทับใจ แต่ในความสำเร็จในการท่องเที่ยวก็ย่อมแฝงไปด้วยความทรุดโทรมของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ดังนั้นเพื่อให้การท่องเที่ยวยังคงดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง การพัฒนา ปรับปรุงในสิ่งที่ได้รับความทรุดโทรมไปเพื่อให้เหมือนดังเดิม หรือพัฒนาเพื่อให้ดีขึ้นมากกว่าเดิม เพื่อรองรับการมาเยี่ยมเยือนของนักท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่จึงเป็นสิ่งที่ละเลยไม่ได้เลย

ประเทศไทย เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีแหล่งท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความสวยงามและยังคงมีความสมบูรณ์ของธรรมชาติอยู่มาก แหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของชุมชน วิถีชีวิตของในชนบท รวมทั้งขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ จึงทำให้ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวต่างชาติและแม้แต่นักท่องเที่ยวชาวไทยเอง เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวนมากจึงทำให้รายได้หลักที่สำคัญอีกประการหนึ่งของประเทศก็คือ รายได้จากการท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น ในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักเที่ยวในแต่ละครั้งจะมีการเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมากจึงทำให้การท่องเที่ยวเป็นตัวกระตุ้นที่สำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆเพื่อรองรับการท่องเที่ยวให้เป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ

โดยรัฐบาลได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศอย่างจริงจังในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ทั้งนี้คาดว่าในปีต่อๆไปนั้น จะมีการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทยจำนวนประมาณมากขึ้นเป็นเท่าตัวและก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนภายในประเทศมากขึ้นตามไปด้วย การท่องเที่ยวภายในประเทศมีส่วนกระจายรายได้สู่พื้นที่ต่างๆทั่วประเทศ เนื่องจากประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมอยู่ทุกภาคของประเทศ และในแต่ละภาคของประเทศนั้นมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะที่แตกต่างกันตามสภาพภูมิศาสตร์จึงทำให้สามารถท่องเที่ยวได้ทั้งปี การท่องเที่ยวจึงมีการกระจายตัวเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุที่แหล่งท่องเที่ยวทุกแหล่งเกิดการตื่นตัวในการพัฒนาตนเองและได้รับการส่งเสริมจากทางด้านรัฐบาลมากขึ้นจึงทำให้แหล่งท่องเที่ยวต่างๆมีจุดเด่นและจุดสนใจของนักท่องเที่ยวสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางไปท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นจังหวัดพิจิตร เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีแหล่งท่องเที่ยวมากมายหลายแหล่ง หลายสถานที่ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวธรรมชาติ หรือแม้แต่การเที่ยวเพื่อ

เที่ยวชม ภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดพิจิตรและเป็นเหมือนสัญลักษณ์ประจำจังหวัดพิจิตร ก็คือ บึงสีไฟ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่ของประเทศไทย ตั้งอยู่ในจังหวัดพิจิตร โดยเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่เป็นอันดับสาม บึงสีไฟเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืด แหล่งอาศัยของนกหลายชนิด และยังเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่สำคัญของจังหวัดพิจิตรด้วย ซึ่งประชนชาวจังหวัดพิจิตรนิยมพาลูกหลานมาเที่ยวชมบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติของบึงสีไฟ บึงสีไฟมีระบบนิเวศวิทยาที่สมบูรณ์ทั้งพันธุ์พืชและสัตว์นานาชนิด และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อให้บึงสีไฟสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืนและได้รับประโยชน์อย่างคุ้มค่า รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมากของจังหวัดพิจิตร ทางจังหวัดจึงมีการพัฒนาบึงสีไฟอยู่บ่อยครั้ง เพื่อที่จะฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดให้มีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ดีขึ้น หลังจากถูกละเลยมานานหลายปีจนทำให้การท่องเที่ยวบึงสีไฟถดถอยลงไป เป็นให้ผลรายได้ของชาวบ้านรอบๆบึงสีไฟลดน้อยลงไปด้วย การท่องเที่ยวของประชาชนชาวจังหวัดพิจิตรเองก็ลดน้อยลง ประชาชนต่างพาลูกหลานไปเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียงมากกว่าเที่ยวในจังหวัดพิจิตรของตัวเอง ในจุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจในบึงสีไฟ ทางเทศบาลเมืองจังหวัดพิจิตร เป็นผู้รับผิดชอบดูแลในการฟื้นฟู พัฒนาบึงสีไฟให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสวยงามมากขึ้น เพื่อเพิ่มความสนใจของนักท่องเที่ยวและประชาชนชาวจังหวัดพิจิตรเองด้วย แต่ในการปรับปรุง พัฒนาภูมิทัศน์ในแต่ละครั้งใช้เวลานานมาก ในการพัฒนาแต่ละโครงการก็มีบางโครงการที่ดำเนินการไม่สำเร็จ เสร็จสิ้นดำเนินการสมบูรณ์ เป็นการสร้างแล้วละเลย ทิ้งร้าง ทำให้ทัศนียภาพในบางพื้นที่ต้องถูกมองเป็นพื้นที่ที่รกร้าง ไม่สวยงาม ทั้งนี้ในการปรับปรุงพัฒนาต่างๆเพื่อสร้างความสวยงามและ สร้างภูมิทัศน์ให้สวยงามขึ้นนั้น ประชาชนต่างมีทัศนคติ ความคิดเห็นกันไป

จากที่มาและความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาความคิดเห็นและทัศนคติของประชาชนชาวพิจิตรต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ เพื่อนำข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยและเทศบาลเมืองพิจิตรรวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ เพื่อส่งเสริมการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว ในด้านดังต่อไปนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ความสวยงาม ในเขตพื้นที่บึงสีไฟ การจัดสถานที่ในโซนต่างๆ 2) การส่งเสริมการท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ 3) การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การปรับปรุงโครงสร้างอาคาร ถนน ระบบ ไฟฟ้า ประปา 4) การส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน เพื่อสร้างอาชีพ เสริมรายได้ให้แก่ประชาชน 5)

การอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ การรักษาระบบนิเวศของบึงสีไฟให้คงสภาพตามธรรมชาติที่สมบูรณ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

สมมุติฐานในการวิจัย

1.การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ในความคิดเห็นของประชนชนอยู่ในระดับต่ำ

2. สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันของแต่ละตำบลมีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

3. ประชาชนที่มี เพศ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา อาชีพ รายได้ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ต่างกัน

ขอบเขตของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขอบเขตออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ คือ

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งเน้นศึกษาความคิดเห็นของประชาชนชาวจังหวัดพิจิตรต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประจำจังหวัดพิจิตร บึงสีไฟ ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนาด้านแผนงานปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร 2) การพัฒนาด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ 3) การพัฒนาด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ 4) การพัฒนาด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ 5) การพัฒนาด้านระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

มุ่งเน้นศึกษาความคิดเห็นของประชาชนชาวจังหวัดพิจิตรต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประจำจังหวัดพิจิตร ในพื้นที่ 4 ตำบล ในรอบพื้นที่บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชาชนชาวพิจิตรในอาณาเขตรอบบึงสีไฟจำนวน 4 ตำบล คือตำบลคลองคะเชนทร์ จำนวน 8,603 คน ตำบลโรงช้าง จำนวน 5,841 คน ตำบลเมืองเก่า จำนวน 5,889 คน ตำบลท่าหลวง จำนวน 6,402 คน รวมจำนวนประชากรใน 4 ตำบล ทั้งหมด 26,735 คน (ที่มา: สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตในเขตตำบลคลองคะเชนทร์ ตำบลโรงช้าง ตำบลเมืองเก่า ตำบลท่าหลวง จังหวัดพิจิตร ที่ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และที่ระดับความคลาดเคลื่อน ± 5 % ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม คือ 400 คน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent variables) แบ่งได้ดังนี้ ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา อาชีพ รายได้ ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของประชาชน

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) แบ่งได้ดังนี้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของประชาชน 1) การพัฒนาด้านแผนงานปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร 2) การพัฒนาด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ 3) การพัฒนาด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ 4) การพัฒนาด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ 5) การพัฒนาด้านระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดหรือความเชื่อ และแนวโน้มที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของบุคคล เป็นปฏิกิริยาโต้ตอบ โดยการประมาณค่าว่าชอบหรือไม่ชอบ ที่จะส่งผลกระทบต่อการตอบสนองของบุคคลในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อบุคคล สิ่งของ และสถานการณ์ ในสภาวะแวดล้อมของบุคคลนั้นๆ โดยที่ทัศนคตินี้ สามารถเรียนรู้ หรือจัดการได้โดยใช้ประสบการณ์ และทัศนคตินั้นสามารถที่จะรู้ หรือถูกตีความได้จากสิ่งที่คนพูดออกมาอย่างไม่เป็นทางการ หรือจากการสำรวจที่เป็นทางการ หรือจากพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้น

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยว หมายถึงการเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรือเพื่อความสนุกสนานตื่นเต้นหรือเพื่อหาความรู้ องค์กรการท่องเที่ยวของสหประชาชาติ กำหนดไว้ว่า การท่องเที่ยวหมายถึงการเดินทาง โดยระยะทางมากกว่า 80 กิโลเมตรจากบ้าน เพื่อจุดประสงค์ในการพักผ่อนหย่อนใจ การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหลักชนิดหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งนำรายได้จากประชาชนชาวไทย และชาวต่างชาติเข้าสู่ประเทศไทย

นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปอยู่ในสถานที่อันมิใช่ที่พำนักถาวรของตน ซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ชั่วคราวตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป (มีการค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน) แต่ไม่เกิน 90 วัน เป็นการเดินทางไปโดยสมัครใจด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่มิใช่การไปประกอบอาชีพหรือหารายได้ ทั้งนี้ผู้โดยสารมามาทางเรือสำราญทางทะเลแล้วไม่พักค้างคืนบนฝั่งก็จะไม่นับว่าเป็นนักท่องเที่ยว และผู้โดยสารผ่านที่แวะพักเพื่อต่อเครื่องบินก็จะไม่นับว่าเป็นนักท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน

ระบบนิเวศ หมายถึง กลุ่มสิ่งมีชีวิตไม่ว่าจะเป็นพืช สัตว์ หรือจุลินทรีย์ที่อาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกัน มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างเป็นระบบรวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต ระบบนิเวศมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งมีชีวิต และแหล่งที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิต ซึ่งจัดเป็นระบบนิเวศขนาดใหญ่

การพัฒนา หมายถึง ความเจริญก้าวหน้าโดยทั่ว ๆ ไป เช่น การพัฒนาชุมชน พัฒนาประเทศ คือการทำสิ่งเหล่านั้นให้ดีขึ้น เจริญขึ้น สนองความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ให้ได้ดียิ่งขึ้น

การแสดงความคิดเห็น คือ การแสดงอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด และข้อสันนิษฐานนั้นออกมาให้ผู้ฟัง ผู้อ่านรับรู้ เมื่อกล่าวถึงความคิดเห็น จำเป็นต้องกล่าวถึงข้อเท็จจริงด้วย ข้อเท็จจริงคือ ข้อมูล ปรากฏการณ์ และเรื่องราวต่างๆ ตามที่ปรากฏแก่บุคคลทั่วไป

การปรับปรุง คือ การแก้ไขให้เรียบร้อยหรือดียิ่งขึ้น การแก้ไข การให้บริการของรัฐควรจะต้องมีการปรับปรุงให้โรงพยาบาลมีคุณภาพกล่าวคือการให้บริการต้องมีความรวดเร็วการให้บริการ

ประชาชน หมายถึง คนของประเทศ พลเมือง,สามัญชน,พสกนิกร,ประชากร,มวลชน หมู่ชน,ฝูงชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

3. ทำให้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร นั้นผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารรวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งนี้เพื่อนำ แนวคิดและทฤษฎีมาปรับใช้ในการศึกษาโดยครอบคลุมเนื้อหาหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนา
2. ประวัติการท่องเที่ยวในประเทศไทย
3. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
4. ความสำคัญของการท่องเที่ยว
5. แนวคิดด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว
6. นโยบายของรัฐบาลด้านการท่องเที่ยว
7. นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศ
8. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559
9. ยุทธศาตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดพิจิตร
10. สภาพทั่วไปเกี่ยวกับบึงสีไฟแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดพิจิตร
11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
12. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนา

การพัฒนา

ก่อนที่จะศึกษาความหมายของการพัฒนา ควรทำความเข้าใจ "แนวคิดพื้นฐานของการพัฒนา" อธิบายได้ว่า สืบเนื่องจากสภาพธรรมชาติที่มนุษย์เป็นสัตว์สังคม หมายถึง มนุษย์โดยธรรมชาติย่อมอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ไม่อยู่อย่างโดยเดี่ยว แต่มีข้อยกเว้นที่มนุษย์อยู่โดดเดี่ยวตามลำพัง เช่น ฤษี การอยู่รวมกันเป็นกลุ่มของมนุษย์อาจมีได้หลายลักษณะและเรียกต่างกัน เป็นต้นว่า ครอบครัว (Family) เผ่าพันธุ์ (Tribe) ชุมชน (Community) สังคม (Society) และประเทศ (Country) และเมื่อมนุษย์อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ย่อมเป็นธรรมชาติอีกที่ในแต่ละกลุ่มจะต้องมี "ผู้นำกลุ่ม" และ "ผู้ตาม" คือ ประชาชนหรือคนในกลุ่ม รวมทั้งมี "การควบคุมดูแลกันภายในกลุ่ม"

หรือ "การจัดระเบียบภายในกลุ่ม" ซึ่งอาจเรียกว่า การบริหารหรือการพัฒนาภายในทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและความสุข และในบางกรณีการควบคุมดูแลอาจเกี่ยวข้องกับภายนอกด้วย เช่น กรณีการติดต่อ ประสานงาน การต่อสู้ หรือการทำสงครามกับกลุ่มอื่น สภาพเช่นนี้ได้มีวิวัฒนาการตลอดมา โดยผู้นำกลุ่มขนาดใหญ่ เช่น ในระดับประเทศอาจเรียกว่า "นักบริหาร" หรือ "ผู้บริหาร" ขณะที่การควบคุมดูแลหรือการจัดระเบียบนั้น เรียกว่า การบริหาร

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2526 : 5) ได้ให้ความหมายของคำว่า พัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง (Directed change) หรือการเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้แน่นอนล่วงหน้า (Planned change)

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2526 : 1) ความหมายของคำว่า พัฒนา หมายถึง การกระทำให้เกิดขึ้น คือเปลี่ยนจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่า

อมร รักษาสัตย์ และ ขัตติยา กรรณสูต (2515 : 2-8)ได้ให้ความหมายของคำว่าพัฒนาว่าหมายถึงการเปลี่ยนแปลงในตัวระบบที่ทำการ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงในตัวระบบที่ทำการ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านคุณภาพ (Qualitative changes) ส่วนการแปลงรูป (Transformation) เป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของตัวกระทำการ (Environmental changes) ซึ่งนอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณภาพและปริมาณ เช่น การคมนาคมของประเทศไทยเมื่อเริ่มแรกได้มีการใช้รถเทียมม้า แล้วปรับปรุงให้ดีขึ้นโดยใช้เครื่องจักรไอน้ำมาทำรถไฟ และค่อย ๆ ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ๆ เร็วยิ่งขึ้น ๆ การเปลี่ยนแปลงจากรถม้ามาเป็นรถไฟหรือเป็นรถยนต์ หรือเครื่องบิน จนเป็นจรวดก็ดี นับได้ว่าเป็นการพัฒนา

สนธยา พลศรี (2547 : 2) การพัฒนาโดยความหมายจากรูปศัพท์จึงหมายถึง การเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดความเจริญเติบโดงอกงามและดีขึ้นจนเป็นที่พึงพอใจ ความหมายดังกล่าวนี้ เป็นที่มาของความหมายในภาษาไทยและเป็นแนวทางในการกำหนดความหมายอื่นๆ

สนธยา พลศรี (2547 : 3) การพัฒนาในความหมายของนักพัฒนบริหารศาสตร์จะมีขอบข่ายกว้างขวางกว่าความหมายจากรูปศัพท์ ความหมายโดยทั่วไป และความหมายทางเศรษฐศาสตร์ที่กล่าวมาแล้ว เพราะหมายถึง การเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งในด้านคุณภาพ (ดีขึ้น) ปริมาณ (มากขึ้น) และสิ่งแวดล้อม (มีความเหมาะสม) ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว

สนธยา พลศรี (2547 : 4) การพัฒนาในความหมายของการปฏิบัติการนี้เป็นความหมายต่อเนื่องจากความหมายทางการวางแผนโดยมุ่งเน้นถึงการนำแผนและโครงการไปดำเนินการอย่างจริงจังและอย่างต่อเนื่อง เพราะถึงจะมีแผนและโครงการแล้วแต่ถ้าหากไม่มีการนำไปปฏิบัติการพัฒนาก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้

สนธยา พลศรี (2547 : 4) การพัฒนาในทางพระพุทธศาสนา หมายถึง การพัฒนาคนให้มีความสุขมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การพัฒนาในความหมายนี้ มีลักษณะเดียวกันกับการพัฒนาในความหมายทางด้านการวางแผน คือ เป็นเรื่องของมนุษย์เท่านั้น แตกต่างกนเพียงการวางแผนให้ความสำคัญที่วิธีการดำเนินงาน ส่วนพุทธศาสนามุ่งเน้นผลที่เกิดขึ้นคือ ความสุขของมนุษย์เท่านั้น

สุชา จันทร์เอม (2540 : 1) พัฒนาการ หมายถึง ลำดับของการเปลี่ยนแปลงหรือกระบวนการเปลี่ยนแปลง (process of change) ของมนุษย์ทุกส่วนที่ต่อเนื่องกันไปในระยะเวลาหนึ่ง ๆ ตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต การเปลี่ยนแปลงนี้จะก้าวหน้าไปเรื่อย ๆ เป็นขั้น ๆ จากระยะหนึ่งไปสู่อีกระยะหนึ่งเพื่อที่จะไปสู่วุฒิภาวะ ทำให้มีลักษณะและความสามารถใหม่ ๆ เกิดขึ้น ซึ่งมีผลทำให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นตามลำดับ

ทิพย์ภา เชษฐ์เชาวลิต (2541 : 1) คำจำกัดความของ พัฒนาการว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน มีขั้นตอน เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านเจริญเติบโตงอกงามและถดถอย และเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลรวมของวุฒิภาวะและประสบการณ์

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2540 : 21) พัฒนาการเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องทั้งที่สังเกตได้ง่าย ชัดเจน และมองเห็นได้ยาก ไม่ชัดเจน ตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิจนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต

ทิดยา สุวรรณชฎ (2517 : 187-189) ได้อธิบายการพัฒนา ไว้ว่า การพัฒนา คือการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการและได้กำหนดทิศทางและมุ่งที่จะควบคุมอัตราการเปลี่ยนแปลงด้วยสภาวะการพัฒนาเป็นสภาวะสมาชิกของสังคมได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนได้เต็มที่โดยไม่มีสภาวะครอบงำ เช่น ความบีบคั้นทางการเมือง ความบีบคั้นทางเศรษฐกิจ หรือความไม่สมบูรณ์ในอนามัย ทุกคนสามารถที่จะนำเอาศักยะของตนออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ เช่น การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรของไทยไม่สามารถจะใช้รถแทรกเตอร์แบบอเมริกาได้ ม.ร.ว. เทพฤทธิ์ เทวกุล ได้ประดิษฐ์ “ควายเหล็ก” ขึ้นมาใช้ไถนาในสภาพแวดล้อมของสังคมไทย

วิทยากร เชียงกูล (2527 : 17-18) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาที่แท้จริงควรหมายถึงการทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมีความสุข ความสะดวกสบาย ความอยู่ดีกินดี ความเจริญทางศิลปวัฒนธรรมและจิตใจและความสงบสันติ ซึ่งนอกจากจะขึ้นอยู่กับการได้รับปัจจัยทางวัตถุเพื่อสนองความต้องการของร่างกายแล้ว ประชาชนยังต้องการพัฒนาทางด้านการศึกษา สิ่งแวดล้อมที่ดี การพักผ่อนหย่อนใจ และการพัฒนาทางวัฒนธรรมและจิตใจด้านต่าง ๆ ด้วย ความต้องการทั้งหมดนี้บางครั้งเราเรียกกันว่าเป็นการพัฒนา "คุณภาพ" เพื่อที่ให้เห็นว่าการพัฒนาไม่ได้ขึ้นอยู่กับการเพิ่มปริมาณสินค้าหรือการเพิ่มรายได้เท่านั้น หากอยู่ที่การเพิ่มความพอใจความสุขของประชาชนมากกว่า

ที. อาร์. แบ็ทเท็น T. R. Batten (1959 : 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาชุมชนของอังกฤษ ได้ให้ความหมายของคำว่า พัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น

บรูคฟิลด์ (Brookfield) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาโดยเน้นด้านเศรษฐกิจว่า หมายถึง ความก้าวหน้าที่มุ่งจัดสวัสดิการ เป็นต้นว่า การลดความยากจนและลดการว่างงาน การลดความไม่เสมอภาคทางเศรษฐกิจ8 คำว่า พัฒนา ในความหมายของกลุ่มมาร์กซิส (Marxist) ซึ่งเน้นด้านเศรษฐกิจ มองในแง่ที่ว่า การพัฒนาของประเทศทุนนิยมอุตสาหกรรมยุโรปตะวันตก ในความเป็นจริงต้องอาศัยประเทศด้อยพัฒนาหรือประเทศโลกที่สามซึ่งในแง่นี้ประเทศโลกที่สามไม่เป็นประเทศอุตสาหกรรมจะกลายเป็นประเทศบริวารที่ต้องพึ่งพาประเทศที่จะเจริญก้าวหน้ากว่า ทำให้เศรษฐกิจของประเทศโลกที่สามถูกครอบงำ

คินเดิ้ลเบอร์เกอร์ (Kindleberger) กล่าวถึงการพัฒนาทางเศรษฐกิจว่า เป็นการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางเทคนิค การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงระบบการเมือง การเปลี่ยนแปลงระบบสังคม การเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษา และการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ10 การเปลี่ยนแปลง ดังกล่าวนั้น ใช้ค่านิยมของแต่ละสังคมเป็นตัวกำหนดแนวทางการพัฒนาว่าจะเป็นไปในทิศทางใด ตัวอย่างเช่น คนไทยบางส่วนมีความเชื่อหรือมีค่านิยมว่าเทคโนโลยี เป็นสิ่งที่แสดงถึงความเจริญหรือแสดงว่าประเทศไทยเป็นประเทศพัฒนา ดังนั้น จึงพยายามที่จะนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ภายในประเทศให้มาก เป็นต้น

ฮูจเว็ลท์ (Hoogvelt) เชื่อว่า การพัฒนาเป็นกระบวนการหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภายใต้การแบ่งโลกออกเป็นโลกที่พัฒนาและไม่พัฒนาซึ่งฮูจเว็ลท์อธิบายว่า การพัฒนามีอยู่ 3 ฐานะ ได้แก่

1. การพัฒนาในฐานะที่เป็นกระบวนการ ในความหมายนี้หมายถึงกระบวนการวิวัฒนาการของความเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงของสังคมมนุษย์รวมทั้งขององค์กรทางวัฒนธรรมด้วย การพัฒนาในฐานะนี้เกี่ยวกับทฤษฎีวิวัฒนาการทั้งแนวเก่า แนวใหม่ ความแตกต่างทางสังคม การผสมผสานและการปรับตัวด้วยการทำให้ดีขึ้น ตลอดจนขั้นตอนของวิวัฒนาการทางสังคม

2. การพัฒนาในฐานะที่เป็นการปฏิสัมพันธ์ ในฐานะนี้ เป็นการมองการพัฒนาว่าเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงและความเจริญเติบโตของสังคมด้วยการติดต่อสัมพันธ์กับสังคมต่าง ๆ ฮูจเว็ลท์ ได้อธิบายถึงการพัฒนาของสังคมที่ด้อยพัฒนาด้วยการติดต่อสัมพันธ์ทางการค้า ระบบพาณิชย์ ระบบอาณานิคม อาณานิคมยุคใหม่ การแปลงสภาพโครงสร้างของสังคมดั้งเดิมด้วยการเป็นสมัยใหม่ภาพใต้ลัทธิอาณานิคม การแพร่กระจายทัศนคติ ค่านิยม สถาบันต่าง ๆ ภายใต้ลัทธิอาณานิคม และการขาดตอนของกระบวนการวิวัฒนาการ

3. การพัฒนาในฐานะที่เป็นการปฏิบัติการ การพัฒนาในฐานะนี้ถือว่า การพัฒนาจะต้องมีการวางแผนอย่างรอบคอบและตรวจสอบกระบวนการแห่งความเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงโดยมีเป้าหมายให้เลือกสำหรับการพัฒนาหลาย ๆ เป้าหมาย รวมทั้งรูปแบบของการพัฒนา เป็นต้น

จากความหมาย การพัฒนา ที่ยกมาข้างต้นนี้ ทำให้สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้นหรือมีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า โดยการเปลี่ยนแปลงนี้ต้องเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ถ้าเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ดี ก็ไม่เรียกว่าการพัฒนา ขณะเดียวกัน การพัฒนามิได้หมายถึงการเพิ่มขึ้นปริมาณสินค้าหรือรายได้ของประชาชนเท่านั้น แต่หมายความรวมไปถึงการเพิ่มความพึงพอใจและเพิ่มความสุขของประชาชนด้วย

การพัฒนา อาจจัดแบ่งออกเป็น 3 ด้านใหญ่ ๆ ได้แก่

1. การพัฒนาทางเศรษฐกิจ หมายถึง การพัฒนาด้านการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก การแลกเปลี่ยน การลงทุนเพื่อทำให้ประชาชนไม่ยากจน เป็นต้น

2. การพัฒนาทางสังคม หมายถึง การพัฒนาด้านจิตใจ แบบแผน พฤติกรรม รวมตลอดทั้งความสัมพันธ์ของคนในสังคมเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม เป็นต้น

3. การพัฒนาทางการเมือง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สร้างกระบวนการปกครองให้เป็นประชาธิปไตย และประชาชนในประเทศมีสิทธิเสรีภาพตามกฎหมาย เป็นต้น

พร้อมกันนั้น ยังได้จัดกลุ่มการให้ความหมายคำว่า การพัฒนา ออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่หนึ่ง มีความเห็นว่า การพัฒนา หมายถึง ความเจริญเติบโต (Growth) อันเป็นการเพิ่มของผลผลิต (Output) ซึ่งกระทำโดยระบบสังคม (social system) ร่วมกับสิ่งแวดล้อม (Environment) เช่น การผลิตข้าวเพิ่มขึ้น การสร้างถนน สะพาน เขื่อน หรือบ้านเรือน ให้ประชาชนได้มีโอกาสใช้สิ่งเหล่านี้มากขึ้น

กลุ่มที่สอง มีความเห็นว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงระบบการกระทำ (Development is change in the with performs) เช่น มีการเปลี่ยนแปลงระบบสังคม ระบบการเมือง และระบบบริหาร เป็นต้น

กลุ่มที่สาม มีความเห็นว่า การพัฒนา หมายถึง การเน้นที่วัตถุประสงค์เป็นหลัก ถ้าเป็นการบริหารจัดการก็ต้องบริหารจัดการด้วยวัตถุประสงค์ (Management by objectives) คือ การปฏิบัติงานมุ่งไปที่วัตถุประสงค์นั่นเอง การพัฒนาตามความเห็นของกลุ่มนี้จึงขึ้นอยู่ที่วัตถุประสงค์ ว่า ผู้กำหนดวัตถุประสงค์จะได้ระบุไว้อย่างไร มีอะไรบ้างที่ต้องการ ปัญหาต่อมาก็คือ วัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นนั้นมีเหตุผลหรือได้รับความเห็นชอบและการสนับสนุนจากบุคคลที่เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด ซึ่งถ้าวัตถุประสงค์ของประเทศประชาชนในประเทศก็น่าจะเป็นผู้มีส่วนรับรู้สนับสนุนหรือได้รับประโยชน์จากการพัฒนานั้นด้วย อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์ของประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายจะมีการกำหนดไว้กว้าง ๆ เช่น เป็นการสร้างความเจริญก้าวหน้าในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เป็นต้น

กลุ่มที่สี่ มีความเห็นว่า การพัฒนา หมายถึงการเปลี่ยนแปลงโดยการวางแผนเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงาน ตามความเห็นของกลุ่มนี้เน้นว่าการพัฒนาอยู่ที่การมีแผน และการนำแผนไปดำเนินการเพื่อกำหนดหรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์นั้น ๆ

กลุ่มที่ห้า มีความเห็นว่า การพัฒนา หมายความทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ โดยคุณลักษณะทั้งสองแง่นี้ไม่อาจแบ่งแยกออกจากกันได้อย่างเด็ดขาดคือทั้งปริมาณและคุณภาพต้องควบคู่กันไปเสมอในแง่ของปริมาณ ผลของการพัฒนาสามารถมองเห็นได้เป็นวัตถุ จับต้องและวัดผลได้ง่าย เช่น เงินเดือนเพิ่มขึ้น รายได้เพิ่มขึ้น มีถนนหนทาง โรงเรียน มหาวิทยาลัยหรือโรงพยาบาล ส่วนในแง่คุณภาพจับต้องไม่ได้วัดผลได้ยาก เช่น การพัฒนาให้ประชาชนมีความซื่อสัตย์สุจริต รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร รักระเบียบวินัยและความสะอาด เป็นต้น และเป็นความจริงเสมอว่า การพัฒนาส่วนใหญ่จะเน้นในแง่ของปริมาณ

ทั้งสิ้น เพราะสามารถที่จะวัดได้ ยิ่งสังคมเจริญมากขึ้นเท่าไร การพัฒนาจำต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่รู้เฉพาะเรื่องของสาขาที่ตนชำนาญ โดยขาดความสนใจในความเป็นมนุษย์ในวงกว้างออกไป การวัดผลการพัฒนาจึงเน้นไปที่ความสำเร็จในด้านสาขาวิชาชีพของตนเป็นส่วนใหญ่ เช่น นักเศรษฐศาสตร์จะวัดผลสำเร็จของตนด้วยการเพิ่มผลผลิต รายได้ประชาชาติ เพิ่มการส่งสินค้าออก เพิ่มการอุตสาหกรรม และเพิ่มการลงทุน เป็นต้น โดยคำนึงถึงมนุษย์น้อยมาก

การพัฒนาชุมชน

คำว่า การพัฒนาชุมชน (Community development) มีผู้ให้ความหมายไว้มาก เช่น

สุวิทย์ ยิ่งวรพันธุ์(2509 : 57) ให้ความหมายของคำว่า การพัฒนาชุมชน ไว้ดังนี้

1. การปรับปรุงส่งเสริมให้ชุมชนใดชุมชนหนึ่งดีขึ้น หรือมีวิวัฒนาการดีขึ้น

2. การส่งเสริมให้ชุมชนนั้น ๆ มีวิวัฒนาการดีขึ้น คือ เจริญทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

3. การพัฒนาชุมชนนั้น จะต้องพัฒนาทางด้านวัตถุและพัฒนาด้านจิตใจ

3.1) การพัฒนาด้านวัตถุ คือ การสร้างความเจริญให้แก่ชุมชนเพื่อส่งเสริมให้เกิดมี หรือเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่เราเห็นโดยแจ้งชัด เช่น การส่งเสริมด้วยการผลิตผล การส่งเสริมระบบขนส่ง การคมนาคม การชลประทาน ฯลฯ

3.2) การพัฒนาด้านจิตใจ คือ การสร้างความเจริญ โดยมุ่งจะให้การศึกษาอบรมประชาชนซึ่งรวมทั้งการให้การศึกษาตามโรงเรียน มหาวิทยาลัยตามโครงการของกระทรวงศึกษาธิการและการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้ได้รับการศึกษาอย่างดี

4. การพัฒนาชุมชน คือ กระบวนการที่มุ่งส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ทั้งนี้โดยประชาชนเข้าร่วมมือและริเริ่มดำเนินการเอง

อาร์เธอร์ ดันฮัม (Arthur Dunham) (1958:3) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาชุมชน คือ การรวมกำลังดำเนินการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนให้มีความเป็นปึกแผ่นและดำเนินการไปในแนวทางที่ตนต้องการ โดยอาศัยความร่วมกำลังของประชาชนในชุมชนนั้นในการช่วยเหลือตัวเองและร่วมมือกันดำเนินงาน แต่มักจะได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการจากหน่วยราชการหรือองค์การอาสาสมัครอื่น ๆ

การพัฒนาชุมชนมีความหมายที่เป็นได้ทั้งขบวนการ โครงการ วิธีการ และกระบวนการขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคน อธิบายได้ดังนี้

1. การพัฒนาชุมชนในฐานะที่เป็นขบวนการ (Movement) หมายถึง "การรณรงค์ (Campaign) หรือรวมตัวกันเรียกร้อง (Rally) ของมวลชนหรือประชาชน" เพื่อดำเนินการหรือเรียกร้องให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนหรือชุมชน เช่น ความยากจน การถูกกดขี่ข่มเหงเอารัดเอาเปรียบ และการด้อยโอกาส ให้ดีขึ้น โดยผู้เข้าร่วมขบวนการเกิดความไม่พอใจอย่างมากหรือรุนแรง ผู้เข้าร่วมขบวนการจะได้รับการกระตุ้น เร่งเร้า หรือปลูกฝังด้านจิตใจเพื่อเกิดความรู้สึกนึกคิดในลักษณะที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นกว่าเดิม การพัฒนาชุมชนในฐานะนี้จึงให้ความสำคัญกับจิตใจโดยเฉพาะอุดมการณ์ และจิตวิญญาณเพื่อส่วนรวม โดยผู้เข้าร่วมขบวนการจะเชื่อมั่นและศรัทธาว่าการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นสิ่งที่สมควรกระทำอย่างยิ่ง ตัวอย่างเช่น การรณรงค์ต่อต้านการทุจริต การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด และการรณรงค์เพื่อละ ลด เลิกอบายมุข เป็นต้น

2. การพัฒนาชุมชนในฐานะที่เป็นโครงการ (Program) การพัฒนาชุมชนในฐานะนี้ถือว่ารัฐเป็นผู้จัดเตรียมและให้บริการสาธารณะต่างๆ แก่ประชาชนหรือชุมชนในรูปของ "โครงการพัฒนาต่าง ๆ" เป็นต้นว่า โครงการสร้างงานในชนบท และโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนเกิดความต้องการในอันที่จะนำบริการเหล่านั้นไปตอบสนองความต้องการของชุมชน

3. การพัฒนาชุมชนในฐานะที่เป็นวิธีการ (Method) มุ่งให้ความสำคัญกับ "วิธีการปฏิบัติงานพัฒนา" เป็นหลัก เช่น ถ้ากิจกรรมพัฒนาทั้งหลายสั่งการหรือดำเนินงานโดยกลไกของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งหมด โดยที่ประชาชนไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมด้วย กิจกรรมพัฒนานั้นก็ไม่ถือว่าเป็นกิจกรรมพัฒนาตามวิธีการพัฒนาชุมชน ตัวอย่างเช่น การทำกิจกรรมที่สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานพัฒนาทุกขั้นตอน

4. การพัฒนาชุมชนในฐานะที่เป็นกระบวนการ15 (Process) หมายถึง การพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงที่ให้ความสำคัญกับ "การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานผ่านทางกิจกรรมพัฒนาที่ประกอบด้วยหลายขั้นตอนที่สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ" กระบวนการพัฒนาชุมชนยังต้องเป็นกระบวนการต่อเนื่องอีกด้วย กล่าวคือ หลังจากดำเนินงานหรือปฏิบัติงานผ่านทางกิจกรรมพัฒนาหนึ่งไปแล้ว ก็จะนำไปสู่การเริ่มดำเนินงานหรือปฏิบัติงานผ่านทางกิจกรรมพัฒนาอื่นต่อ ๆ ไปอีก โปรดดูภาพที่ 1

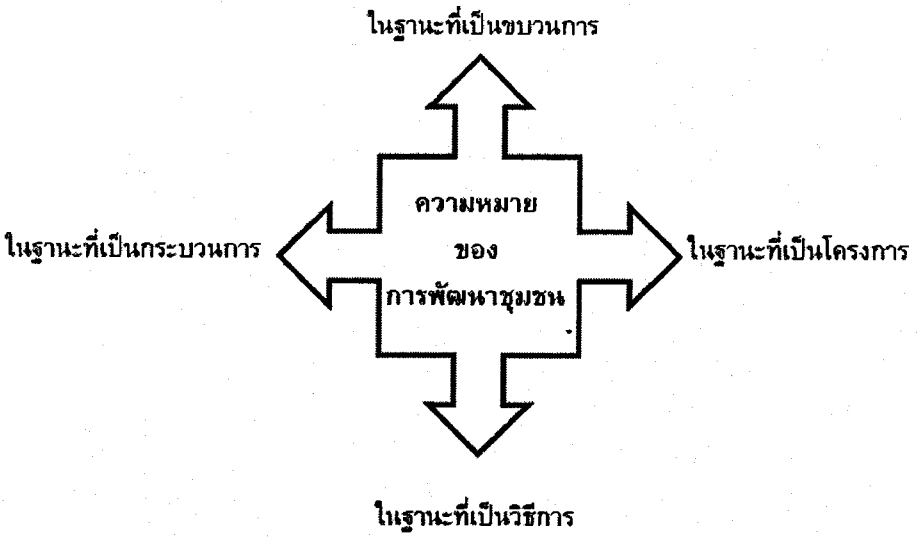

ภาพที่ 1 ความหมายของการพัฒนาชุมชนในฐานะที่เป็นขบวนการ โครงการ วิธีการ และกระบวนการ

กระบวนการพัฒนาชุมชนในฐานะที่เป็นกระบวนการนี้ ยังให้ความสำคัญกับขั้นตอนการปฏิบัติงานที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจมากกว่าผลสำเร็จของงาน กระบวน การพัฒนาชุมชนเล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงในสภาพความเป็นอยู่และความสามารถของประชาชนจากสถานการณ์หนึ่งไปสู่อีกสถานการณ์หนึ่ง เช่น จากสถานการณ์เดิมที่มีประชาชนเพียงสองสามคนเป็นผู้ตัดสินใจไปสู่สภาพที่ประชาชนหลายคนในชุมชนเป็นผู้มีความ สามารถที่จะตัดสินใจเอง หรือจากสภาพที่มีการร่วมมือแต่เพียงเล็กน้อย ไปสู่สภาพที่มีการร่วมมือกันอย่างพร้อมเพรียง หรือจากสภาพความเฉื่อยชาของประชาชนไปสู่สภาพที่ประชาชนมีความกระตือรือร้นที่เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา หรือจากสภาพที่ความช่วยเหลือหรือทรัพยากรจากภายนอกชุมชนไปสู่สภาพที่ประชาชนในชุมชนยอมเสียสละทรัพยากรและแรงงานในชุมชนเพื่อกิจกรรมพัฒนา เป็นต้น

ตัวอย่างกระบวนการพัฒนาชุมชนที่มีการดำเนินงานผ่านทางกิจกรรมพัฒนาที่ประกอบด้วยหลายขั้นตอนที่สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ เช่น แบ่งเป็น 6 ขั้นตอน เป็น 5 ขั้นตอน หรือ 3 ขั้นตอน ตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง การศึกษาและสำรวจสภาพของชุมชน เริ่มต้นจากผู้ปฏิบัติงานพัฒนาดำเนินการสำรวจสภาพของชุมชนที่ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาจะเข้าไปปฏิบัติงานด้วย

ขั้นตอนที่สอง การศึกษาขีดความสามารถที่มีอยู่ของชุมชน โดยผู้ปฏิบัติงานพัฒนาดำเนินการพิจารณาขีดความสามารถและทรัพยากรที่มีอยู่ของชุมชน

ขั้นตอนที่สาม การจัดลำดับความสำคัญ ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาดำเนิน การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของชุมชน

ขั้นตอนที่สี่ การวางแผนการพัฒนา ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการวางแผนการพัฒนาโดยยึดข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษาและสำรวจสภาพของชุมชนข้างต้น

ขั้นตอนที่ห้า การลงมือปฏิบัติงานตามแผน ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาลงมือดำเนินงานตามแผนพัฒนาที่ได้วางไว้

ขั้นตอนที่หก การประเมินผล ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาดำเนินการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาที่ได้ดำเนินงานไปแล้วรวมตลอดถึงการพิจารณาวางแผนกิจกรรมพัฒนาต่อไปอีกในทุกขั้นตอนข้างต้นนี้

การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานผ่านทางกิจกรรมพัฒนาข้างต้นนี้มิใช่เฉพาะผู้ปฏิบัติงานพัฒนาเท่านั้นแต่ยังหมายถึงประชาชนในชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมด้วย

2. ประวัติการท่องเที่ยว

การส่งเสริมการท่องเที่ยว เกิดขึ้นโดยพระดำริของพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ครั้งทรงดำรงดำแหน่งผู้บัญชาการรถไฟ ได้มีการส่งเรื่องราวเกี่ยวกับเมืองไทยไปเผยแพร่ในสหรัฐอเมริกา ใน พ.ศ. 2467 ได้มีการจัดตั้งแผนกโฆษณาของการรถไฟขึ้น ทำหน้าที่รับรอง และ ให้ความสะดวก แก่นักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาประเทศไทย รวมทั้งการโฆษณาเผยแพร่ประเทศไทย ให้เป็นที่รู้จักของชาวต่างประเทศ มีสำนักงานตั้งอยู่ที่กรมรถไฟ เชิงสะพานนพวงศ์ ต่อมาได้ย้ายมาตั้งที่สถานีรถไฟหัวลำโพง เมื่อพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ทรงย้ายไปดำรงดำแหน่งเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์ และคมนาคม งานด้านส่งเสริมการท่องเที่ยว ได้ย้ายไปอยู่ที่กระทรวงพาณิชย์ และคมนาคมด้วย แต่ยังคงทำงานร่วมกับกรมรถไฟ มีสำนักงานตั้งที่ถนนเจริญกรุง หน้าไปรษณีย์กลาง

การส่งเสริมการท่องเที่ยวได้เริ่มขึ้นอย่างชัดเจนใน พ.ศ. 2479 เมื่อ กระทรวงเศรษฐการเสนอโครงการบำรุงอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศสยามต่อคณะรัฐมนตรี โดยเสนอแผนและวัตถุประสงค์ของการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 3 ประการ คือ 1) งานโฆษณาชักชวนนักท่องเที่ยว 2) งานรับรองนักท่องเที่ยว 3) งานบำรุงสถานที่ท่องเที่ยวและที่พัก ในการเสนอโครงการนี้กระทรวงเศรษฐการได้เสนอให้จัดเป็นรูปของสมาคมการท่องเที่ยว คณะรัฐมนตรีประชุมปรึกษา

เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2479 มีมติรับหลักการของการบำรุงอุตสาหกรรมท่องเที่ยว แต่ไม่รับหลักการในการจัดตั้งให้เป็นรูปสมาคม ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ดำเนินงานโดยให้กระทรวงเศรษฐการ เป็นเจ้าของเรื่อง กระทรวงเศรษฐการได้มอบงานนี้ให้กรมพาณิชย์เป็นผู้จัดทำเพราะกรมพาณิชย์มีแผนกส่งเสริมพาณิชย์ และท่องเที่ยวอยู่กระทรวงเศรษฐการได้ดำเนินการเรื่องนี้ต่อมา จนเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดขึ้น และสำนักงานถูกระเบิด จึงเลิกกิจการไปชั่วคราว เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2492 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นควรปรับปรุงหน่วยงานท่องเที่ยวขึ้นใหม่ จึงได้มีมติให้กรมโฆษณา การยกร่างโครงการปรับปรุงหน่วยงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ในการประชุม เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2492 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กรมโฆษณาการพิจารณาส่งเสริมการท่องเที่ยว กรมโฆษณาการได้ทำความตกลงกับกระทรวงเศรษฐการ ซึ่งในสมัยนั้นมีชื่อว่า กระทรวงพาณิชย์และคมนาคม ขอโอนกิจการส่งเสริมการท่องเที่ยว จากกระทรวงพาณิชย์และคมนาคมมาอยู่กับกรมโฆษณาการสำนักนายกรัฐมนตรี และให้เรียกส่วนงานนี้ว่า "สำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยว" ใช้งบประมาณของกรมโฆษณาการเป็นงบประมาณค่าใช้จ่ายของสำนักงานนี้ ต่อมากรมโฆษณาการได้พิจารณาเห็นว่ากิจการส่งเสริมการท่องเที่ยวกำลังดิ้นตัวในประเทศไทยมาก จึงได้จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีฐานะเทียบเท่ากอง เรียกว่า "สำนักงานท่องเที่ยว" โดยพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกรมโฆษณาการในสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2493

ใน พ.ศ. 2501 เมื่อจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ไปพักรักษาตัวอยู่ ณ โรงพยาบาลวอลเตอร์รีด สหรัฐอเมริกา ได้ศึกษากิจการท่องเที่ยวด้วยความสนใจ และได้ดำริที่จะส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศอย่างจริงจัง ในปีต่อมาเมื่อจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาจัดแบ่งส่วนราชการ กรมประชาสัมพันธ์ พ.ศ. 2502 โดยตัด "สำนักงานท่องเที่ยว" ออก แล้วจัดตั้งขึ้นเป็นองค์การอิสระ เรียกว่า "องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย"มีชื่อย่อว่า "อ.ส.ท."โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว พ.ศ. 2502 ในระยะแรกสถานที่ทำการขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้อาศัย อาคารของกรมประชาสัมพันธ์เป็นสำนักงาน ต่อมาได้ย้ายมาเปิดดำเนินงาน ณ สำนักงานถนนศรีอยุธยา เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2503 ได้ประกอบพิธีเปิด "องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย" เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2503 องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว พ.ศ. 2502 นั้น มีหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ ต่อมาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ขยายตัวอย่างกว้างขวางรวดเร็ว จำเป็นต้องปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของ อ.ส.ท. ให้มีขอบเขตการปฏิบัติงานกว้างขวางยิ่งขึ้นทั้งในด้านการพัฒนา อนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว และ การส่งเสริมเผยแพร่ จึงได้มีการนำเสนอร่างพระราชบัญญัติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และ ร่างพระราชบัญญัติจัด

ระเบียบธุรกิจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อให้ หน่วยงานการท่องเที่ยวของรัฐ มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบในการพัฒนาส่งเสริมเผยแพร่ และ ดำเนินกิจการ เพื่อเป็นการริเริ่มให้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ดลอดจนคุ้มครองให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวด้วย สภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งทำหน้าที่รัฐสภาในการประชุมครั้งที่ 41 วันศุกร์ที่ 20 เมษายน 2522 ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับ แล้วปรากฏว่า ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบธุรกิจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไม่ผ่านการพิจารณา ส่วนพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ผ่านการพิจารณาประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 96 ตอนที่ 72 วันที่ 4 พฤษภาคม 2522 จัดตั้ง "การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย" ขึ้น มีชื่อย่อว่า "ททท." (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย : ออนไลน์)

3. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว

ผู้ใหญ่สมัยก่อนย้อนหลังไปเพียง 50-60 ปี มักจะสั่งสอนลูกหลานว่า “อย่าเที่ยวเตร่ให้มากนักจะเสียผู้เสียคน” ทั้งนี้ เพราะภาพลักษณ์ของคำว่า “ท่องเที่ยว” ในสมัยที่การคมนาคมถนนหนทางยังไม่สะดวก จะเป็นการเที่ยวเสเพลบ่อนเบี้ยในละแวกบ้าน ผู้ใหญ่ก็ออกเดินทางรอนแรมไปกับกองเกวียนในหน้าแล้งเพื่อไปไหว้พระพุทธบาท ไปทำบุญยังวัดวาอารามที่อยู่ห่างไกลจากถิ่นที่อยู่ของตน หรือล่องเรือไปทอดผ้าป่า ทอดกฐิน ยังวัดริมน้ำในจังหวัดไกลๆ เพียงแต่เขาไม่พูดกันว่าไปเที่ยวพระบาทหรือไปเที่ยววัด เพราะฟังดูขัดกับความรู้สึกของพุทธศาสนิกชนที่ถือว่าวัดเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ไม่ควรนับเป็นที่เที่ยว

ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงเป็นการเดินทางที่เกิดขึ้น ตามเงื่อนไข 3 ประการ คือ

1. เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ
3. เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดก็ตาม ที่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

เมื่อเอ่ยถึงคำว่า “ท่องเที่ยว” ในปัจจุบันเรามองเห็นภาพชาวต่างประเทศสะพายกล้องถ่ายรูปเดินกันเป็นกลุ่มใหญ่บ้างเล็กบ้างอยู่ตามวัด วัง โบราณสถาน หรือนุ่งน้อยห่มน้อยอาบแดดอยู่ตามชายหาด และอีกจำนวนไม่น้อยที่ไปเที่ยวชมป่าเขาลำเนาไพร เรามักจะมองเห็นว่าชาวต่างประเทศเหล่านี้ได้ใช้จ่ายเงินเป็นค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเดินทางไปชมสถานที่ต่างๆ ค่าซื้อของฝากของที่ระลึก โดยที่เราไม่คิดว่านั่นเป็นเงินตราต่างประเทศเข้ามาใช้จ่ายใน

บ้านเมืองของเรา ในขณะเดียวกันเรามักจะไม่คิดถึงคนไทยที่เดินทางท่องเที่ยวอยู่ภายในประเทศทั้งๆ ที่นักท่องเที่ยวคนไทยเหล่านี้มีจำนวนเพิ่มขึ้นมากทุกปี เพราะการเดินทางท่องเที่ยวนั้นเป็นการผ่อนคลายความเคร่งเครียดพร้อมๆ กับการได้รับความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี ได้เห็นภูมิประเทศที่แปลกตาและได้สร้างความสัมพันธ์กับคนต่างถิ่นด้วย เมื่อการคมนาคมสะดวก การเดินทางท่องเที่ยวกลายเป็นความนิยม ธุรกิจต่างๆ ก็เกิดขึ้นเพื่อรองรับการเดินทางการท่องเที่ยวมากมาย ทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น ธุรกิจการขนส่ง ธุรกิจที่พักและอาหาร ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจการค้า ของที่ระลึก ธุรกิจเหล่านี้ขายบริการให้กับตัวนักท่องเที่ยวเอง และยังมีธุรกิจที่เกี่ยวข้องทางอ้อม เช่น การก่อสร้างอาคาร ที่พัก ร้านอาหาร การผลิตสินค้าเกษตรกรรม เพื่อขายให้แก่ธุรกิจที่พักและอาหาร การผลิตสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อส่งร้านค้าของที่ระลึก เป็นต้น ธุรกิจเหล่านี้จะก่อให้เกิดงานอาชีพใหม่ๆ และการกระจายเงินตราซึ่งถือเป็นการเสริมสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับประเทศนั่นเอง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2529:3)

ความหมายของการท่องเที่ยว (Tourism)

ในปี พ.ศ. 2506 (ค.ศ. 1963) องค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยวระหว่างประเทศขึ้นที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี และได้ให้คำจำกัดความของคำว่า "การท่องเที่ยว" ไว้ว่า "การเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติ หรือการไปร่วมประชุมแต่มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพเป็นหลักฐานหรือไม่พำนักอยู่เป็นการถาวร"

องค์การท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : W.T.O) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวดังนี้ "Tourism comprises the activities of the person traveling to and staying in places outside their usual environment for not more than one consecutive year for leisure, business and other purpose." จากความหมายนี้สรุปได้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว (ไม่มากกว่า 1 ปีติดต่อกัน) เดินทางด้วยความสมัครใจเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ติดต่อธุระและวัตถุประสงค์ใดๆก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว (2546) การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางเพื่อผ่อนคลายความเครียด แสวงหาประสบการณ์แปลกใหม่ โดยมีเงื่อนไขว่า การเดินทางนั้น เป็นการเดินทางเพียงชั่วคราว ผู้เดินทางจะต้องไม่ถูกบังคับให้เดินทาง

ไพฑูรย์ พงศะบุตร และวิลาสวงศ์ พงศะบุตร (2542) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การเดินทางไปเยือนสถานที่ต่างถิ่นซึ่งไม่ใช่เป็นที่พำนักอาศัยประจำของบุคคลนั้น และเป็นการไปเยือนชั่วคราวโดยไม่ใช่เพื่อเป็นการประกอบอาชีพหารายได้

จริญญา เจริญสุกใส (2544:72) ได้ให้ความหมายการท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของการเดินทางของบุคคล จากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ ที่ไม่ใช่เพื่อการหารายได้ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดปรากฏการณ์ทางความสัมพันธ์ที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กัน ระหว่างบุคคลที่เดินทางธุรกิจในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ผลิตสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการขอนักท่องเที่ยว ภาครัฐบาลที่ดูแลการท่องเที่ยว และชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว

รสสุคนธ์ จุยคำวงศ์ (2545:29) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริการและการอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดความสุขสบายในการเดินทาง

จากคำนิยามและความหมายของการท่องเที่ยว (Tourism) ผู้เขียนหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ข้างต้นสรุปได้ดังนี้ "การท่องเที่ยว" (Tourism) หมายถึง การเดินทางของมนุษย์จากสถานที่ใดสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง หรือการเดินทางจากถิ่นพำนักที่อาศัยไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจไป และเป็นการเดินทางด้วยเหตุผลของการท่องเที่ยวมิใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้ เช่น การเดินทางเพื่อการพักผ่อน การเดินทางเพื่อไปชมการแข่งขันกีฬา (อาทิ การแข่งขันกีฬา ซีเกมส์ โอลิมปิก เป็นต้น) การเดินทางเพื่อการศึกษา การเดินทางเพื่อประชุมสัมมนา การเดินทางเพื่อเยี่ยมเยือนญาติพี่น้องหรือเพื่อน การเดินทางเพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เป็นต้น

ตัวอย่างเหตุการณ์ที่ได้ชื่อว่าเป็นการท่องเที่ยว

1. การเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจเพื่อสุขภาพ เช่น การไปเที่ยวทะเลในวันหยุดการเดินทางไปอาบน้ำแร่ตามธรรมชาติเพื่อสุขภาพ หรือรักษาโรคผิวหนังบางชนิด

2. การเดินทางไปประชุมหรือประกอบภารกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การไปเล่นกีฬา การไปสัมมนา การไปจาริกแสวงบุญทางศาสนา เป็นต้น

3. การเดินทางเพื่อทำธุรกิจบางอย่าง เช่น การสำรวจตลาด การตรวจสิ่งของที่สั่งการติดต่อธุรกิจ เป็นต้น

ตัวอย่างเหตุการณ์ที่ไม่จัดว่าเป็นการท่องเที่ยว

1. การเดินทางไปประกอบอาชีพอย่างหนึ่งอย่างใดในประเทศนั้นๆ

2. การเข้ามาตั้งถิ่นฐานถาวรในประเทศนั้นๆ

3. การเดินทางไปทำงานต่างประเทศ ไม่ว่าผู้ที่ไปอยู่ประจำหรือไปเช้าเย็นกลับ (กรณีอยู่ชายแดน)

4. การเดินทางไปเพื่อการศึกษา ไปเป็นนักเรียน นักศึกษาและอยู่หอพัก

5. การเดินทางโดยมิต้องลงจากยวดยานพาหนะ (พรสวรรค์ มโนพัฒนะ, 2553)

คำนิยามของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การเดินทางไปเยือนสถานที่ต่างถิ่น ซึ่งมิใช่เป็นที่พำนักอาศัยประจำของบุคคลนั้น และเป็นการเยือนชั่วคราว โดยไม่ใช่เพื่อเป็นการประกอบอาชีพหารายได้ องค์การสหประชาชาติในคราวประชุมว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยว ณ กรุงโรม เมื่อปี พ.ศ. 2506 ได้ให้นิยามของการท่องเที่ยวไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่มีเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องอยู่ 3 ประการ คือ

1. ต้องเดินทางจากที่อยู่ปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว

2. ต้องมีสถานที่ปลายทางที่ประสงค์จะไปเยี่ยมเยือน และด้วยความสมัครใจ

3. ต้องมีจุดมุ่งหมายของการเดินทาง โดยเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ต้องมิใช่เพื่อการประกอบอาชีพและไปอยู่ประจำ นอกจากนั้นยังให้คำจำกัดความของคำว่านักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการท่องเที่ยว ถ้าไม่มีนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวก็เกิดขึ้นไม่ได้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรดังนี้

นักท่องเที่ยว (Tourists) หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปอยู่ในสถานที่อันมิใช่ที่พำนักถาวรของตน ซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ชั่วคราวตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป (มีการค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน) แต่ไม่เกิน 90 วัน เป็นการเดินทางโดยสมัครใจ ด้วยวัตถุประสงค์ใดๆก็ตามที่มิใช่การไปประกอบอาชีพ หรือหารายได้ ทั้งนี้ผู้โดยสารมาทางเรือสำราญทางทะเลแล้วไม่พักค้างคืนบนฝั่งไม่นับเป็นนักท่องเที่ยว จำแนกเป็น

1. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourists) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มีถิ่นที่อยู่หรือที่พำนักถาวรในประเทศไทยในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง อาจจะเป็นคนไทยหรือคนต่างชาติที่

พำนักอาศัยถาวรในประเทศไทยก็ได้ และมีการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดอื่นอันมิใช่จังหวัดที่เขามีถิ่นที่อยู่ หรือที่พำนักอันถาวรนั้น

2. นักทัศนาจร (Excursionists) หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปอยู่ในสถานที่อันมิใช่ที่พำนักถาวรของตน ซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ชั่วคราวในระยะเวลาสั้นๆไม่ถึง 24 ชั่วโมง (ไม่ได้ค้างคืน) และเดินทางไปโดยสมัครใจด้วยวัตถุประสงค์ใดๆก็ตามที่มิใช่การไปประกอบอาชีพหรือหารายได้ ทั้งนี้ผู้ที่โดยสารเรือสำราญทางทะเลที่ค้างพักแรมในเรือสำราญจะถูกนับว่าเป็นนักทัศนาจร จำแนกเป็น

3. นักทัศนาจรชาวต่างประเทศ (Foreign Excursionists) หมายถึง นักทัศนาจรชาวต่างประเทศที่เดินทางมาจากต่างประเทศมาท่องเที่ยวในประเทศไทย

4. นักทัศนาจรภายในประเทศ (Domestic Excursionists) หมายถึง นักทัศนาจรที่มีถิ่นที่อยู่หรือที่พำนักถาวรในประเทศไทย ซึ่งอาจเป็นคนไทยหรือคนต่างชาติที่มีถิ่นที่อยู่หรือที่พำนักถาวรอยู่ในประเทศไทย หรือในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งก็ได้ เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดอื่นอันมิใช่จังหวัดที่เขามีถิ่นที่อยู่ หรือที่พำนักถาวร

นอกจากนั้นยังจะพบคำว่า "ผู้มาเยือน" (Visitors) ซึ่งหมายรวมถึง ผู้ที่เดินทางเข้ามาในประเทศ โดยจะจำแนกเป็นนักท่องเที่ยวหรือเป็นนักทัศนาจรก็ได้ตามแต่จะตรงกับคุณสมบัติหรือนิยามในข้อใด

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันเป็นวงจร (ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2545, 29)

1. นักท่องเที่ยว (Tourist) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการท่องเที่ยว ถ้าไม่มีนักท่องเที่ยวการท่องเที่ยวก็เกิดขึ้นไม่ได้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้แบ่งนักท่องเที่ยวออกเป็น 6 ประเภทคือ

1.1. นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Visitor) หมายถึง บุคคลที่มิได้พักถาวรในราชอาณาจักรไทย

1.2. นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ค้างคืน (International Tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทยแต่ละครั้งอย่างน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 60 วัน

1.3. นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ไม่ค้างคืน (International Excursionist)หมายถึง นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยแต่ละครั้งโดยมิได้ค้างคืน

1.4. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Visitor) หมายถึงบุคคลทุกสัญชาติที่มีที่พำนักถาวรอยู่ในราชอาณาจักรไทย และเดินทางไปยังสถานที่หนึ่งในอีกจังหวัดหนึ่งซึ่งมิใช่เป็นถิ่นที่อยู่ประจำของเขา

1.5. นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ค้างคืน (Domestic Tourist) หมายถึงนักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ไปค้างคืนนอกที่พำนักอาศัยปัจจุบัน แต่ละครั้งอย่างน้อย 1 คืน

1.6. นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ไม่ค้างคืน (Domestic Excursionist)หมายถึง นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่มิได้พักค้างคืนนอกที่พำนักอาศัยปัจจุบัน

2. การตลาดท่องเที่ยว (Tourism Marketing) การที่จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวนั้น จะต้องมีตลาดการท่องเที่ยวในการชักนำให้เข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งตลาดการท่องเที่ยวหมายถึง ความพร้อมที่จะทำให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของตน แล้วใช้สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้น โดยการตลาดท่องเที่ยวอาจทำได้ 2 วิธี คือ

2.1. การให้บริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว หมายถึง การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของการท่องเที่ยว เช่น ทรัพยากรการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยว

2.2. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว หมายถึง การสื่อสารข้อมูลข่าวสารไปยังนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย โดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสารหนังสือพิมพ์ จดหมาย เพื่อเชิญชวน กระตุ้น และเร่งเร้าให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยว

3. การขนส่ง (Transportation) เมื่อนักท่องเที่ยวตัดสินใจจะไปยังแหล่งท่องเที่ยวใดแล้วก็ต้องมีบริการขนส่งนำนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวนั้น ซึ่งการขนส่งหมายถึง การจัดให้มีการเคลื่อนย้าย นักท่องเที่ยวด้วยยานพาหนะประเภทต่าง ๆ จากภูมิลำเนาไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการ เป็นการเดินทางที่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพเป็นการเดินทางเพื่อพักผ่อนมีความสนุกสนานเพลิดเพลินอีกทั้งได้ความรู้ และต้องกลับสู่ภูมิลำเนา การขนส่งแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. การขนส่งทางรถยนต์

2. การขนส่งทางรถไฟ

3. การขนส่งทางเรือ

4. การขนส่งทางเครื่องบิน

4. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resources) เป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวและเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวหมายถึง สิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเดินทางไปเยือน หรือไปท่องเที่ยวโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้แบ่งการท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความงดงามตามธรรมชาติ สามารถดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำพุร้อน ถ้ำ น้ำตก บ่อน้ำร้อน ชายทะเล หาดทราย ทะเลสาบ เกาะแก่ง

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์โบราณสถาน และโบราณวัตถุเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นตามความประสงค์หรือประโยชน์ของมนุษย์เอง ทั้งที่เป็นมรดกในอดีตและได้สร้างเสริมในปัจจุบัน แต่มีผลดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น พระราชวัง ศาสนสถาน ชุมชนโบราณ พิพิธภัณฑ์ กำแพงเมือง อุทยานประวัติศาสตร์ อนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน

3. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมประเพณีเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในรูปแบบของการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม ซึ่งปฏิบัติยึดถือสืบทอดต่อกันมาตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดึงดูดให้คนไปเยือนหรือท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น สภาพชีวิตในชนบท หมู่บ้านชาวเขา ตลาดน้ำ ศูนย์วัฒนธรรม การแสดงสินค้าพื้นบ้าน การแข่งขันกีฬาสวนสนุก และงานเทศกาลประเพณีต่าง ๆ

5. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว (Tourism Facilities) เป็นสรรพสิ่งที่ใช้รองรับในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว เพื่อให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความสะดวกสบายและปลอดภัย โดยสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท

1. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวโดยตรงเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะประกอบด้วย การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกประเทศ และการให้บริการการท่องเที่ยว

2. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวโดยอ้อมเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในประเทศแล้ว แม้จะไม่มีการท่องเที่ยวก็ตาม รัฐบาลจะต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้แก่ประชาชนของตน ส่วนการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวถือเป็นผลพลอยได้ ประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอื่น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2545 ค,30-31)

4. ความสำคัญของการท่องเที่ยว

ความสำคัญของการท่องเที่ยว มีนักวิชาการหลายท่าน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวและความสำคัญของการท่องเที่ยวไว้หลายลักษณะ ดังนี้

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2540 : 3-4) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. ความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ

1.1 ก่อให้เกิดรายได้เข้าประเทศมีส่วนช่วยแก้ปัญหาการขาดดุลชำระเงินของประเทศ

1.2 รายได้จากการท่องเที่ยวมีผลกระทบทวีคูณในการสร้างรายได้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ

1.3. ก่อให้เกิดการหมุนเวียนและการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาค

1.4 การท่องเที่ยวมีบทบาทในการนำเอาทรัพยากรของประเทศหรือของท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในรูปของการผลิตสินค้าพื้นเมืองของที่ระลึก ตลอดจนการบริการในท้องถิ่น

1.5 การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่สิ้นเปลืองวัตถุดิบ ผลผลิต รายได้และเวลา

1.6 ช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิดเป็นวงจรหมุนเวียนภายในประเทศ ทำให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพทั้งทางตรงและทางอ้อม

2. ความสำคัญทางด้านสังคม

2.1 ส่งเสริมความสัมพันธ์ของมนุษยชาติ สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าบ้านและผู้มาเยือน

2.2 พัฒนาสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคมให้แก่ท้องถิ่น มีการก่อสร้างสิ่งใหม่

2.3 ก่อให้เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เกิดความ

ภาคภูมิใจ ความสำนึกตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมรักษาเอกลักษณ์ของชาติตลอดจนรักและหวงแหนผืนแผ่นดินของตน

2.4 ขจัดความแตกต่างระหว่างเมืองกับชนบท

2.5 ช่วยให้ชนบทรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นำทรัพยากรมาประดิษฐ์สิ่งของในรูปสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก สร้างรายได้มาจุนเจือครอบครัว

3. ความสำคัญทางด้านการเมือง

3.1 การเดินทางท่องเที่ยวก่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย

3.2 เสริมสร้างความเข้าใจอันดี ที่จะนำไปสู่ความเป็นเพื่อนร่วมโลก ที่จะช่วยสร้างสรรค์สัมพันธไมตรี และความสงบสุข

สุภาพร มากแจ้ง (2534 : 3-4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวว่าสามารถจำแนกได้ 3 ด้านซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1. ความสำคัญต่อบุคคล การท่องเที่ยวเป็นสิ่งสราญใจ ช่วยให้มนุษย์ได้รับการพักผ่อนอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษยชาติ ซึ่งเป็นการเปิดโลกทัศน์ช่วยให้มนุษย์มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และการท่องเที่ยวเป็นการสร้างความเข้าใจระหว่างมนุษยชาติที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทั้งระหว่างชนในชาติและนานาชาติ

2. ความสำคัญต่อสังคม การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการสืบทอดทางวัฒนธรรม ทำให้เกิดการฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม โดยเป็นสิ่งที่นำความเจริญไปสู่ท้องถิ่นทั้งทางด้านการคมนาคม ด้านสาธารณูปโภค และมาตรฐานการครองชีพ และทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งเจ้าของท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว

3. ความสำคัญต่อเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศ ทำให้เกิดการลงทุนทางธุรกิจทั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่เกี่ยวเนื่องกับนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดการจ้างงานในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และโดยอ้อมทำให้เกิดการหมุนเวียนเงินตรา และการกระจายรายได้ให้แก่ท้องถิ่นนั้น

วรรณา วงษ์วานิช (2539 : 51) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวสรุปได้ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้น ธุรกิจคมนาคมขนส่งดีขึ้น ทันสมัยขึ้น ดุลการชำระเงินดีขึ้น เงินตราต่างประเทศไหลเข้าสู่ประเทศเพิ่มมากขึ้น

2. ด้านสังคม

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ก่อให้เกิดการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เช่น ถนนไฟฟ้า ประปา สาธารณูปโภคต่าง ๆ ตลอดจนการบริการด้านการโรงแรม ศูนย์การค้า และภัตตาคารต่าง ๆ เป็นต้น

ด้านศิลปวัฒนธรรม ช่วยให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี สังคม และปัญหาเศรษฐกิจของประเทศอื่น ๆ ได้ดี นอกจากนี้ยังเป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม และเกียรติภูมิของประเทศให้เป็นที่รู้จักแก่ชาวโลก

ด้านการเมืองการปกครอง ก่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกันในหมู่เพื่อนมนุษย์ด้วยกันไม่ว่าจะต่างถิ่น ต่างภาษา ก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นไมตรีต่อกันกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีของมนุษย์ชาติในโลก

นิคม จารุมณี (2544 : 5-7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวไว้ว่ามี 11 ประการ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ

2. การท่องเที่ยวช่วยสร้างเสถียรภาพให้กับดุลยภาพชำระเงิน

3. รายได้จากการท่องเที่ยวเป็นรายได้ที่กระจายไปสู่ประชากรอย่างกว้างขวาง โครงการสร้างงานสร้างอาชีพมากมาย และเป็นการเสริมอาชีพด้วยอาชีพที่เกิดต่อเนื่องจากการท่องเที่ยว เช่น การผลิตหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นต้น

4. การท่องเที่ยวมีบทบาทในการสร้างงานสร้างอาชีพในธุรกิจที่ทำหน้าที่บริการเช่น โรงแรม ภัตตาคาร บริษัทนำเที่ยว เป็นต้น

5. การท่องเที่ยวมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิตนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด

6. การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่มีขีดจำกัดในการจำหน่าย

7. การท่องเที่ยวไม่มีขีดจำกัดในเรื่องการผลิตเพราะไม่พึ่งดินฟ้าอากาศ

8. การท่องเที่ยวช่วยสนับสนุนฟื้นฟูอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี เอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นให้เป็นมรดกตกทอดที่ควรค่าแก่การนำออกเผยแพร่ฟื้นฟูและอนุรักษ์ไว้

9. การท่องเที่ยวมีบทบาทในการสร้างสรรค์ความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ

10. การท่องเที่ยวทำให้เกิดมาตรการที่ช่วยส่งเสริมความปลอดภัย และความมั่นคงให้แก่พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว

11. การท่องเที่ยวช่วยสร้างเสริมสันติภาพ สัมพันธไมตรี และความเข้าใจอันดีสร้างความสามัคคีให้เกิดแก่คนในชาติ และนำไปสู่การช่วยจรรโลงสันติภาพแก่โลก สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง โดยผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นมีทั้งในรูปของเงินตราต่างประเทศ เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และความเจริญสู่ท้องถิ่น

ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว

1. ปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์ ได้แก่

ลักษณะภูมิประเทศ การที่แต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันทางภูมิประเทศหรือภูมิทัศน์ที่สวยงามนั้น เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศของเขตการท่องเที่ยวแต่ละเขต เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดบริการการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการเดินทาง ระยะเวลาและการบริการต่าง ๆให้เป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังรวมถึงบริเวณต่าง ๆ ที่มนุษย์เข้าปรับปรุงตกแต่งเพิ่มเติมบางส่วนให้ลักษณะภูมิประเทศเหล่านั้นเด่นชัดขึ้น เช่น เขื่อน อ่างเก็บน้ำสถานที่พักผ่อนต่าง ๆ สภาพธรรมชาติเหล่านี้จะแตกต่างกันไป และจะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้าไปเยือน

ลักษณะภูมิอากาศ การเลือกเวลาในการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ และสถานที่ท่องเที่ยวจะทำให้การท่องเที่ยวเป็นไปอย่างราบรื่น แต่ถ้าสถานที่ท่องเที่ยวแห่งเดียวกันมีสภาพภูมิอากาศต่างกัน จะทำให้ความสวยงามตามธรรมชาติที่ปรากฏต่างกันออกไป นอกจากนี้การเตรียมการเรื่องเครื่องแต่งกาย ตลอดจนยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางจะมีความสัมพันธ์กับสภาพภูมิอากาศเช่นกัน

2. ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นมรดกตกทอดจนถึงปัจจุบัน รวมถึงความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนรูปแบบการดำรงชีวิตในสังคม ซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะมีลักษณะทางวัฒนธรรมแตกต่างกันไป และความแตกต่างเหล่านี้ จะเป็นปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว และส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ปัจจัยทางวัฒนธรรมแบ่งออกเป็น

ปัจจัยด้านประวัติศาสตร์บริเวณที่เป็นแหล่งอารยธรรมมาตั้งแต่สมัยโบราณ และมีหลักฐานทางด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดีปรากฏให้เห็นอยู่ เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ พระราชวัง

ขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวัฒนธรรม เป็นการแสดงถึงรูปแบบของการดำรงชีวิตของประชาชนในแต่ละสังคมซึ่งจะมีความแตกต่าง และมีเอกลักษณ์ที่ต่างกันเป็นสิ่งที่ยึดถือสืบทอดกันมาขนบธรรมเนียมประเพณีที่ต่างกัน จะเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว

การประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น ลักษณะการประกอบอาชีพของประชาชนมีส่วนสนับสนุน และส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการประกอบอาชีพที่นักท่องเที่ยวไม่เคยเห็นมาก่อน หรือการผลิตสินค้าที่แตกต่างจากบริเวณอื่น หรือเป็นการประกอบอาชีพที่มีขึ้นเฉพาะท้องถิ่นเท่านั้น การประกอบอาชีพดังกล่าวถ้าได้รับการส่งเสริมให้ดำรงรักษารูปไว้ จะเป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยให้ธุรกิจการท่องเที่ยวเจริญนำรายได้มาสู่ท้องถิ่นมากขึ้น

การคมนาคมขนส่ง สถานที่ท่องเที่ยวจะเป็นที่รู้จักแพร่หลายเพียงใดขึ้นอยู่กับความสะดวกรวดเร็วของการคมนาคมขนส่งที่จะนำนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่แห่งนั้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ห่างไกลจำเป็นต้องมีการพัฒนาเส้นทางคมนาคม เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

5. แนวคิดด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว

การพัฒนาการท่องเที่ยว หมายถึง การดำเนินงานที่จะให้การท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางที่จะก่อให้เกิดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวรักษาทรัพยากรให้คงความดึงดูดใจ และพัฒนาให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งอาจแบ่งได้เป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาบริการการท่องเที่ยว และการส่งเสริมการท่องเที่ยว (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย 2542 : 2-12)

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีผู้กล่าวถึง แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

สมชาย สนั่นเมือง (2540 : 19) กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งมีปัจจัยหลักสำหรับการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนนั้น จะต้องมีกระบวนการและองค์ประกอบหลักที่สำคัญประกอบด้วย

1. แหล่งท่องเที่ยวต้องมีการพิจารณาทั้งในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐาน ความพร้อมของชุมชนท้องถิ่น ความพร้อมในเรื่องการบริหารจัดการซึ่งหากในปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวไม่พร้อมก็ยังไม่ควรเปิดให้ผู้คนเข้ามาเที่ยว ซึ่งทำให้ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวยังคงอยู่ตลอดไป

2. การบริการทางการท่องเที่ยว ในส่วนของการบริการทางการท่องเที่ยวสามารถพิจารณาได้ 2 ส่วน คือ ส่วนของการกำกับดูแลได้แก่ ภาครัฐ และส่วนของการดำเนินงานได้แก่ ภาคเอกชน ซึ่งการดำเนินงานของภาคเอกชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะประกอบด้วย บริษัทนำเที่ยว มัคคุเทศก์ ธุรกิจที่พัก ภัตตาคารร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก การขนส่ง สำหรับในส่วนของการกำกับดูแลภาครัฐจะมีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายระเบียบที่ระบุอยู่ในพระราชบัญญัติต่าง ๆและการกำกับดูแลในส่วนนี้ยังหมายถึง การประสานงานทำความเข้าใจและการกำกับให้เดิบโตของภาคบริการทางการท่องเที่ยวในทิศทางที่เหมาะสม

3. การตลาดในส่วนของการตลาด จำเป็นจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องการจัดวางสินค้าเพราะการตลาดเป็นส่วนสำคัญในการชักจูงให้ผู้ซื้อ (นักท่องเที่ยว) มาซื้อสินค้า ดังนั้นในเชิงของการตลาดจะต้องมีการทำความเข้าใจให้ชัดเจนว่ามีสินค้าทางการท่องเที่ยวคืออะไร และควรเลือกกลุ่มผู้ซื้ออย่างไร

สมพุทธ ธุระเจน (2540 : 19) กล่าวว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศปัจจุบันได้กำหนดขั้นตอนขอบเขตและรายละเอียดในการวางแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ ดังต่อไปนี้

1. สำรวจเบื้องต้น (Preliminary Survey) เป็นการเข้าไปศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะประเด็นที่สำคัญหรือปัญหาที่เด่นชัด เป็นการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานอย่างกว้าง ๆ มุ่งในการที่จะแก้ปัญหาเฉพาะหน้า หรือการพัฒนาขนาดเล็กในระยะสั้น และนำมาประมวลวิเคราะห์เพื่อใช้สำหรับศึกษาในขั้นต่อไป

2. การศึกษาเบื้องต้น (Preliminary Study) เป็นการศึกษาแบบผสมผสานในทุกสาขา ทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยว สภาพเศรษฐกิจ สังคม ปัจจัยพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม แต่เป็นไปในลักษณะกว้างโดยสังเขป เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ โอกาส และทิศทางของการพัฒนาในขณะเดียวกัน ผลของการศึกษาก็จะชี้แนะแนวทางการดำเนินการและการแก้ปัญหาในระยะสั้นไว้ก่อนที่จะจัดทำแผนหลักในรายละเอียดต่อไป

3. การจัดทำแผนหลัก (Master Plan) เป็นการศึกษาสาขาต่าง ๆ เช่นเดียวกับการศึกษาเบื้องต้น แต่มีรายละเอียดมากกว่าที่สำคัญ คือ การกำหนดโครงการที่ควรจะพิจารณาตามระยะเวลาก่อนหลัง รวมทั้งเสนอกลยุทธ์และแนวทางที่จะดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์

4. การศึกษาความเหมาะสม (Feasibility Study) เป็นการศึกษาสืบเนื่องจากแผนหลัก โดยศึกษาความเหมาะสมของโครงการที่กำหนดไว้ในแผนหลักโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ

ความเหมาะสมในทางเศรษฐกิจ การเงิน การลงทุน เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ และเสนอแนะลู่ทางที่เหมาะสม

สรุปได้ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยว หมายถึง การดำเนินกิจกรรมที่ทำให้การท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น รักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว และมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ความพร้อมของชุมชน ตลอดจนการบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ การจัดบริการมัคคุเทศก์นำชมแหล่งท่องเที่ยว บริการร้านอาหาร ร้านของที่ระลึกที่เหมาะสม

6. นโยบายของรัฐบาลด้านการท่องเที่ยว

นโยบายด้านการท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศสามารถขับเคลื่อนเป็นรูปธรรมได้ ซึ่งการพัฒนาการท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละรัฐบาลซึ่งต่อไปนี้จะขอกล่าวถึงนโยบายของรัฐบาลด้านการท่องเที่ยว ดังนี้ (สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว (2547 : 14-15)

1. ด้านการพัฒนาภาคบริการ

ปรับปรุงและพัฒนาด้านปัจจัยพื้นฐานอันจำเป็นต่อการเพิ่มประสิทธิภาพ และส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของภาคบริการไทยทั้งด้านการผลิตและการพัฒนาบุคลากรภาคบริการพัฒนารูปแบบการให้บริการ และการพัฒนาเทคโนโลยี และโครงการพื้นฐานจัดให้หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนายุทธศาสตร์ เพื่อให้มีการใช้ศักยภาพภาคบริการอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นแหล่งสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศและรายได้ท้องถิ่น อาทิ การท่องเที่ยว การรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ การกีฬาและนันทนาการเร่งรัดการพัฒนาผู้ประกอบการด้านบริการให้มีความรู้และทักษะ ทั้งด้านภาษามาตรฐานการบริการและการจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของความตกลงระหว่างประเทศด้านการบริการ

2. ด้านการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว

2.1 เร่งฟื้นฟูระดับความสัมพันธ์ และร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อให้ไทยเป็นประตูผ่านหลักของการท่องเที่ยวในภูมิภาค ทั้งด้านการตลาด การขนส่ง การลงทุนและการบริหารจัดการ รวมถึงการขจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

2.2 บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวระดับภายในประเทศ และต่างประเทศเชื่อมโยงกับวิสาหกิจขนาดกลางขนาดเล็ก และธุรกิจชุมชนพัฒนาคุณภาพการบริการท่องเที่ยว และยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการประชุมสัมมนา และการแสดงสินค้าของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2.3 เร่งรัด พัฒนา บูรณะ ฟื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมืองและนอกเมือง เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยวโดยจะส่งเสริมบทบาทของเอกชนร่วมกับชุมชน ในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่องเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้นทั้งรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยว และการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

2.7. นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย

นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, อินเทอร์เน็ต, 2549) มีดังนี้

1. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยว เป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสร้างงานให้กับประชาชนและเพิ่มรายได้ให้กับประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วทุกภูมิภาคตามนโยบายรัฐบาล

2. ส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานด้านการตลาดเชิงรุก การเพิ่มตลาดใหม่และตลาดเฉพาะกลุ่ม เพื่อเร่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีคุณภาพเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศ และกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวชาวไทยท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งกำหนดจุดขายของประเทศ (Positioning Thailand) ให้มีความชัดเจน

3. ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับทุกฝ่ายทั้งระดับในประเทศ และต่างประเทศ ในการส่งเสริมและพัฒนาตลาดท่องเที่ยว ทั้งนี้เพื่อร่วมกันขจัดอุปสรรคทางการท่องเที่ยว และเป็นหนทางก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชีย

4. มุ่งพัฒนาองค์กร ระบบบริหารจัดการ และเสริมสร้างบุคลากรให้มีทักษะและขีดความสามารถทางการตลาดท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการขับเคลื่อน (Driving Force) ที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และมีศักยภาพทางการแข่งขันระดับนานาชาติภายใต้หลักธรรมาภิบาลรวมทั้งพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรในบทบาทเชิงวิชาการ และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการตลาด

5. เร่งรัดพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว (E-Tourism) เพื่อรองรับการทำธุรกรรมบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และการดำเนินการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์รวมทั้งการดำเนินงานด้านการตลาดด้วยระบบสารสนเทศ โดยมีกลไกในการควบคุม และป้องปรามเป็นหลักประกันในการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

การดำเนินงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จะประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาด ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยทำหน้าที่โฆษณา และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของประเทศ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการผลิตสื่อโฆษณา และสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เอกสารแผ่นพับจังหวัดแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด แผ่นภาพโฆษณา ภาพนิ่ง ภาพยนตร์ และเทปโทรทัศน์ เพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ตลอดจนจัดทำข้อมูลด้านสารสนเทศเพื่อขยายผลสู่กลุ่ม ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว และเข้าถึงตัวนักท่องเที่ยวโดยตรง ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีรูปแบบการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 4 รูปแบบ คือ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, อินเทอร์เน็ต, 2549)

1. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพให้กลุ่มเป้าหมายได้รับทราบหลายวิธีด้วยกัน ได้แก่ การออกข่าวเผยแพร่ (Press Release) การจัดทำจดหมายข่าว (New Letter) การให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน (Press Interview) การเผยแพร่ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต นอกจากวิธีดังกล่าวแล้ว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยยังใช้กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ที่ได้ผลสัมฤทธิ์สูง และใช้มาอย่างต่อเนื่อง คือ การจัดทัศนศึกษาพิเศษให้กับคณะตัวแทนบริษัทนำเที่ยว หรือคณะสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ นักเขียนสารคดี หรือบทความทางการท่องเที่ยว คณะถ่ายทำภาพยนตร์ และบุคคลสำคัญ เพื่อนำข้อมูลและประสบการณ์ที่

ได้รับไปเผยแพร่ขยายผลด้านการประชาสัมพันธ์ และการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวตามจุดท่องเที่ยว ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวดลาดนัดจตุจักร เคาน์เตอร์ให้บริการในท่าอากาศยานกรุงเทพมหานคร และให้บริการสอบถามข้อมูลทางโทรศัพท์ ที่หมายเลข 1672 ได้ทุกวันระหว่างเวลา 08:00 – 20:00 น. หรือสามารถรับข้อมูลทางโทรสาร ได้ทุกวันตลอด 24 ชั่วโมง โดยใช้หมายเลขเดียวกัน

2. การโฆษณา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ทำการโฆษณาเพื่อเสริมสร้างความรู้ที่ดีต่อประเทศไทย และเป็นการช่วยสนับสนุนให้เกิดการเดินทางมาเที่ยวเพิ่มขึ้นให้สอดคล้องกับกระแสหลักการทำโฆษณา ซึ่งทางสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้กำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพโดยการโฆษณาทางสื่อโทรทัศน์ทั้งในรูปของรายการโทรทัศน์ และสปอตโทรทัศน์ผ่านทางสถานีโทรทัศน์หลักของไทย รายการโทรทัศน์ภายในประเทศ และสถานีโทรทัศน์ช่องอื่น ๆ ในต่างประเทศ เช่น CNN, StarTV, CNBC, Discovery Channel, Euro Spot โดยพิจารณาถึงศักยภาพ ความนิยมและการเข้าถึงประชาชนจำนวนมาก การโฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์ในลักษณะการลงชิ้นงานโฆษณา(Advertising) หรือการซื้อหน้าเพื่อลงบทความ (Advertorial) ที่สนับสนุนการท่องเที่ยว โดยพิจารณาทั้งนิตยสาร และหนังสือพิมพ์ในประเทศที่มีจำนวนยอดพิมพ์สูงสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ผู้บริหาร และประชาชนผู้อ่านทั่วไป (Consumer) การโฆษณาในสื่อประเภทอื่น ๆ การโฆษณา บนสะพานลอย ตู้โทรศัพท์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

3. การส่งเสริมการขาย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการร่วมกับภาคธุรกิจเอกชนด้านการท่องเที่ยวที่เป็นบริษัทนำเที่ยว โรงแรม ศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้าสายการบินสวนสนุก และสถานพักผ่อนหย่อนใจต่าง ๆ สถานเสริมความงาม สปา โรงพยาบาล รวมถึงธุรกิจที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ซื้อขายสินค้าบริการด้วยโปรโมชั่นพิเศษในงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในประเทศ เช่น เทศกาลเที่ยวเมืองไทย มหกรรมท่องเที่ยวไทย งานคอนซูเมอร์แฟร์ และงานส่งเสริมการขายใหญ่ ๆ ระดับนานาชาติที่จัดขึ้นในต่างประเทศ เช่น งาน Internationale Tourismus Borse (ITB) ประเทศเยอรมนีงาน World Travel Mart (WTM) ประเทศอังกฤษ เพื่อให้เกิดขายร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการจัดโรดโชว์โดยการนำผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในแต่ละประเภท ได้แก่ โรงแรม บริษัทนำเที่ยวสายการบิน ห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล สถานเสริมความงามสปา สวนสนุกและสถาน

พักผ่อนหย่อนใจ เดินทางไปประชาสัมพันธ์กิจกรรมใหม่ ๆ ทางการท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวในตลาดกลุ่มเป้าหมาย

4. การจัดและเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยดำเนินการจัดและเข้าร่วมงานสำคัญ ๆ ได้แก่ เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งชาติ เป็นเจ้าภาพจัดต้อนรับและอำนวยความสะดวก และรายการนำเที่ยวให้กับแขกรับเชิญของรัฐบาลตามโครงการ Thailand by Invitations เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะลูกเสือโลก เป็นคณะอนุกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์การประชุมเอเปคเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะรัฐมนตรีเอเปคด้านการท่องเที่ยว การจัดพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจ (Memory of Understanding – MOU) ว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศการจัดนิทรรศการในต่างแดน ตามงานเทศกาลต่าง ๆ เช่น การแสดงทางวัฒนธรรม การสาธิตงานหัตถกรรม และการส่งเสริมขบวนรถบุปผชาติเข้าร่วมงาน Rose parade ที่ประเทศสหรัฐอเมริกางานประกวดรถบุปผชาติในงานมิโซจิประเทศญี่ปุ่น และการแกะสลักหิมะในงานเทศกาลหิมะที่เมืองซัปโปโรประเทศญี่ปุ่น การเข้าร่วมการประชุมสัมมนาในระดับนานาชาติที่มีหัวข้อเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่จัดขึ้นโดยองค์กรระหว่างประเทศ อาทิ องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Travel Organization – WTO) สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งเอเชียแปซิฟิค องค์กรสายการบินระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นช่องทางหนึ่งในการบรรยายเผยแพร่ข้อมูลเชิงวิชาการ และเอกสารด้านการท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการเดินทาง สู่ประเทศเพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่ง

2.8. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เมษายน 2554)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย

การแข่งขันในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีแนวโน้มการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นทุกประเทศต่างก็ให้ความสำคัญกับการลงทุนและพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้ให้ประเทศประกอบกับบริบทที่เปลี่ยนไป ทั้งสถานการณ์และปัจจัยเสี่ยงด้านการท่องเที่ยว ที่นับวันจะมีความซับซ้อน รุนแรง และเปลี่ยนแปลงเร็วขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องแสวงหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ เป้าหมาย พันธกิจและยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

เป้าประสงค์

1. ขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยเพิ่มขึ้น

2. รายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศเพิ่มขึ้น โดยเน้นการพัฒนากิจกรรมที่สร้างมูลค่าและคุณค่า

3. สร้างรายได้และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความสมดุลและยั่งยืน

เป้าหมาย

1. อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 5 อันดับ หรือเป็นลำดับ 1-7 ของทวีปเอเชีย (วัดจากข้อมูล The Travel & Tourism Competieiveness Report (TTCI))

1.1 อันดับขีดความสามารถด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า5 อันดับ หรือเป็นลำดับ 1-7 ของทวีปเอเชีย

1.2 อันดับขีดความสามารถด้านสภาวะแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 5 อันดับ หรือเป็นลำดับที่ 1-7 ของทวีปเอเชีย

1.3 อันดับขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ ธรรมชาติ และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 5 อันดับ หรือเป็นลำดับที่ 1-7 ของทวีปเอเชีย

2. รายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5

3. กลุ่มท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา 8 กลุ่มท่องเที่ยว

พันธกิจ

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว ดลอดจนปัจจัยสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว ให้มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล

2. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนสร้างความสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์ทรัพยากรท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคม และวิถีชีวิตของชุมชน

3. เตรียมความพร้อมของภาคบริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีความพร้อม

ในการรองรับการเปลี่ยนแปลง และมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ

4. สร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ

5. บูรณาการงานด้านการท่องเที่ยวให้มีเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อนของภารกิจ สร้างกลไกในการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ยุทธศาสตร์

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ภารกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าประสงค์ ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555–2559 จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ออกเป็น 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว

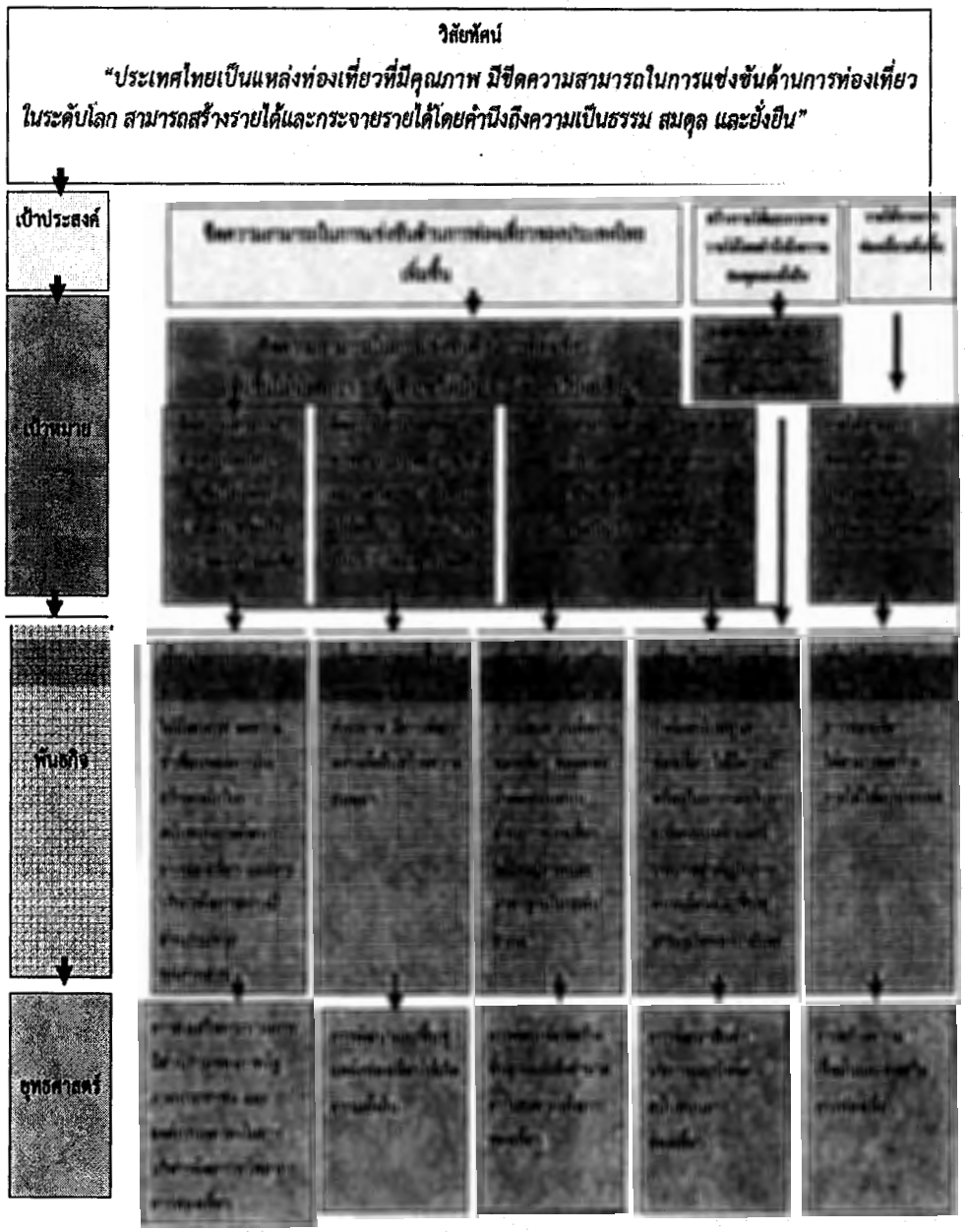

ภาพที่ 2 แสดงความเชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ เป้าหมาย พันธกิจ และยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาและข้อจำกัดในด้านการท่องเที่ยวที่อาจส่งผลให้ศักยภาพการท่องเที่ยวของ

ประเทศไทยลดลง โครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้ ได้แก่ ระบบโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ และรวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่อาจเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย โดยมีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

1. พัฒนาและปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

1.1 พัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวระหว่างเมืองท่องเที่ยวหลักและเมืองท่องเที่ยวรอง โดยการบูรณาการการขนส่งทุกรูปแบบให้มีการเชื่อมโยง เชื่อมต่อระหว่างศูนย์กลางขนส่งประเภทต่างๆ ในจังหวัดเดียวกันและจังหวัดใกล้เคียง รวมถึงพัฒนาระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว โดยให้มีความรวดเร็ว ปลอดภัย สะดวก สะอาด และมีมาตรฐานสากล

1.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

1.3 ปรับปรุงป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยว ป้ายสื่อความหมาย ให้ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวรอง เป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศ และถูกต้องตามหลักสาก

1.4 พัฒนาเส้นทางคมนาคมทางบกให้มีมาตรฐานความปลอดภัยตามหลักสากลและสามารถเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวหลักกับแหล่งท่องเที่ยวรองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนในการพัฒนาการคมนาคมทางบก

1.5 พัฒนาเส้นทางการคมนาคมทางอากาศ ให้มีความเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศ สนับสนุนให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชน ในการเปิดเส้นทางการบินใหม่ๆ

1.6 พัฒนาท่าเรือ และส่งเสริมการลงทุนสร้างท่าเทียบเรือ เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทั้งด้านอันดามันและฝั่งอ่าวไทย เส้นทางการเดินเรือเพื่อการท่องเที่ยวในลุ่มน้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำโขง ให้มีศักยภาพในการเป็นท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยว1.2 พัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวแนวทางการดำเนินการ

2. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว โดยการปรับปรุงภูมิทัศน์ ลานจอดรถ ป้ายสื่อความหมาย ทางลาด บันไดเลื่อน ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ห้องน้ำ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุให้ได้มาตรฐานตามหลักสากล และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

2.2 การพัฒนาเครือข่ายการสื่อสาร โทรคมนาคม ระบบสารสนเทศ และซอฟต์แวร์ดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อการท่องเที่ยว สนับสนุนให้เกิดการใช้ระบบ e–commerce อย่างแพร่หลาย ส่งเสริมการจัดทำข้อมูลการท่องเที่ยวออนไลน์ และการเชื่อมโยงระบบบริการต่างๆ ด้านการท่องเที่ยวทางเว็บไซต์

2.3 นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พัฒนาการจัดการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพทั้งระบบ เช่น ระบบตรวจสอบคนเข้าเมือง เชื่อมโยงการจองบัตรโดยสารระหว่างเครื่องบิน รถไฟ และรถโดยสารประจำทาง และการซื้อ–ขาย ระหว่างผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว

2.4 สร้างและพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกจุดผ่านแดน ปรับปรุงสภาพจุดผ่านแดนต่างๆให้มีสภาพที่ดีและสะดวกเพื่อรองรับการท่องเที่ยว รวมทั้งปรับปรุงกฎระเบียบบริเวณชายแดนให้มีความสะดวกรวดเร็ว

2.5 พัฒนาศูนย์กลางให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกแบบครบวงจรเบ็ดเสร็จที่สามารถสอบถามข้อมูลการท่องเที่ยว ประสานแก้ไขความเดือดร้อน ช่วยเหลือกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินได้สะดวก รวดเร็ว เข้าถึงได้ง่าย และกระจายให้ครอบคลุมตามสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

3 สร้างโครงข่ายเส้นทางคมนาคมและระบบเชื่อมโยงการเดินทางท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาค

แนวทางการดำเนินการ

3.1 ผลักดันให้เกิดนโยบายการบินพาณิชย์ที่ค่อนข้างเปิด (Liberal Air Policy)โดยให้ท่าอากาศยานในประเทศทุกแห่งมีกฎเกณฑ์สร้างแรงจูงใจให้สายการบินนานาชาติมาใช้ท่าอากาศยานในประเทศมากขึ้น เช่น การเก็บค่าธรรมเนียมประเภทต่างๆ ในท่าอากาศยานให้มีสัดส่วนลดน้อยลง หรือเลิกเก็บค่าธรรมเนียมบางรายการรวมทั้งการปรับปรุงเงื่อนไขต่างๆ ในส่วนของการสัญจรทางอากาศระหว่างประเทศคู่สัญญาให้มีแรงจูงใจมากขึ้น เพื่อเสริมศักยภาพของท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิให้เป็นศูนย์กลางการบินของภูมิภาค และพัฒนาท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต เชียงใหม่ เชียงราย หาดใหญ่ กระบี่ และท่าอากาศยานตรัง ให้มีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางการบินของอนุภูมิภาค

3.2 พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมเพื่อเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านโดยขยายเส้นทางเดินรถประจำทางและรถไฟ และผลักดันให้มีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดน

3.3 พัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวทางเรือตามเส้นทางลำน้ำโขง เส้นทางแนวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ฝั่งทะเลอันดามัน และหมู่เกาะต่างๆ เส้นทางเชื่อมโยงกับประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย ตามกรอบความร่วมมือ ASEAN, IMT-GT, ACMECS, BIMSTEC และ GMS

3.4 ผลักดันการเชื่อมต่อเส้นทางคมนาคมทั้งทางบกและอากาศระหว่างประเทศให้เสร็จโดยเร็ว ตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor) และแนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor)

3.5 ผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางการเดินทางสู่ภูมิภาคลุ่มน้ำแม่โขง โดยเชื่อมโยงโลจิสติกส์ของการเดินทางท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศให้มีความสะดวก

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน

การขยายตัวของการท่องเที่ยวโดยเน้นปริมาณนักท่องเที่ยวหรือการแสวงหารายได้จากการท่องเที่ยวในขณะที่การรองรับขยายไปไม่ทัน ทำให้แหล่งท่องเที่ยวของไทยมีความเสื่อมโทรมยุทธศาสตร์จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีทิศทาง ไม่ทำ ลายทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติ โดยคำ นึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อป้องกันการใช้ประโยชน์มากเกินไปการกำหนดมาตรการในการแก้ไขกฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ให้แหล่งท่องเที่ยวของไทยสามารถมีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว

1. พัฒนายกระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพ

แนวทางการดำเนินการ

1.1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีศักยภาพ เพื่อสร้างทางเลือกใหม่แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย เน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม ตามกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ 8 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและภาคเหนือตอนบน กลุ่มท่องเที่ยวมรดกโลกเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ กลุ่มท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง กลุ่มท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำภาคกลาง กลุ่มท่องเที่ยว Active Beach กลุ่มท่องเที่ยว Royal Coast และกลุ่มท่องเที่ยวมหัศจรรย์สองสมุทร

1.2 พัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยว โดยผลักดันและกำหนดให้เป็นเขตพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน และบูรณาการงานร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

1.3 สนับสนุนการท่องเที่ยวชายแดน (Cross Border Tourism) โดยการเชื่อมโยง การท่องเที่ยวกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ 8 กลุ่ม กับกรอบความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว ASEAN IMT-GT ACMECS BIMSTEC และ GMS

1.4 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมถึงการพัฒนาเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในพื้นที่

2. การฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

2.1 ฟื้นฟู และปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่มีสภาพเสื่อมโทรมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมเพื่อนำไปสู่กระบวนการต่อยอดในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรม และวิถีชีวิตของชุมชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

2.2 สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมทั้งประเทศ และจัดทำแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม และระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

3. การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

3.1 วางแผนจัดการภูมิสถาปัตยกรรมทางการท่องเที่ยวในทุกระดับทั้งระดับชาติระดับกลุ่มท่องเที่ยว ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ โดยการอนุรักษ์ ซ่อมแซม และบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมที่เป็นจุดเด่น พร้อมทั้งสร้างสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่

3.2 จัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ เพื่อให้การใช้ประโยชน์เหมาะสมกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และไม่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน โดยกำหนดการเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ เพื่อไม่ให้มีการใช้ประโยชน์เกินขีดความสามารถในการรองรับทางการท่องเที่ยว

3.3 ผลักดันให้มีการออกกฎ ระเบียบ และบทลงโทษที่ชัดเจนในการกำกับดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวรวมทั้งมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและการปราบปรามผู้บุกรุกแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติโดยมิชอบ และสอดส่องดูแลการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

3.4 พัฒนาระบบสาธารณูปโภคเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของสถานพยาบาลในแหล่งท่องเที่ยว ระบบการจัดการขยะ น้ำเสีย มลพิษและระบบเครือข่ายเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค

3.5 สนับสนุน และกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาและผลกระทบอันเนื่องมาจากภาวะโลกร้อน การใช้พลังงานสะอาด การใช้เคมีภัณฑ์ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค การกำหนดมาตรการการลดพลังงานของสถานประกอบการ

3.6 หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาภาพลักษณ์ด้านลบของการท่องเที่ยวไทย เช่นความปลอดภัย การเอารัดเอาเปรียบและหลอกลวงนักท่องเที่ยว สินค้าที่ไม่มีคุณภาพ การท่องเที่ยวทางเพศ โสเภณี การค้ามนุษย์ และโรคเอดส์ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวยุทธศาสตร์มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่องครบวงจร ความพร้อมของภาคบริการและการท่องเที่ยว แม้ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโลกและความไม่สงบภายในประเทศ แต่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศประเทศไทยยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และมีโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว เช่น โรงแรมและสปาที่มีมาตรฐานสูง บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพขยายตัวอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้มีบทบาทมากขึ้นในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

1. การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรม นวัตกรรมและมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว แนวทางการดำเนินการ

1.1 สร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับความสนใจของนักท่องเที่ยวและตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Spiritual Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ (MICE) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุ ครอบครัว และฮันนีมูน เป็นต้น

1.2 ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และการพัฒนานวัตกรรมทางความคิด เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในสินค้าการท่องเที่ยว ส่งเสริมการลงทุนเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน คำนึงถึงคุณค่าและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสนับสนุนการเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนในกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ๆที่มีศักยภาพ เช่น ธุรกิจบริการสุขภาพ ธุรกิจด้านนันทนาการ โดยเฉพาะการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน การจัดการสินค้า OTOP และของที่ระลึก เป็นต้น

1.3 ผลักดันให้งานเทศกาล ประเพณี และกิจกรรมในไทยเป็นงานเทศกาลระดับโลก เช่น สงกรานต์ ลอยกระทง แห่ผีตาโขน เทศกาลดนตรี และศิลปะ เป็นต้น

1.4 ส่งเสริม สนับสนุน อุตสาหกรรมภาพยนตร์และการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย รวมถึงการผลักดันให้มีการจัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศทั้งภาคการผลิต การบริการ และกิจการที่เกี่ยวข้อง

1.5 สำรวจและคัดสรรเอกลักษณ์และจุดเด่นของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อสร้างและกำหนดภาพลักษณ์ (Brand Image) ทางการท่องเที่ยวให้เป็นจุดขายแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

1.6 ส่งเสริมและจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ และระดับชาติ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว และการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นและชุมชน

1.7 ส่งเสริมการจัดประชุม สัมมนา จัดนิทรรศการ ทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ

2. การเสริมสร้างโอกาสและแรงจูงใจเพื่อพัฒนาการค้า การลงทุนด้านการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

2.1 ผลักดันให้มีการกำหนดเขตเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว/เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และส่งเสริมการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมบริการด้านการท่องเที่ยว ตามกฎหมายว่าด้วยนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เพื่อให้มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการค้าการลงทุนด้านการท่องเที่ยว

2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนด้านการท่องเที่ยว โดยสนับสนุนให้ภาคเอกชนและนักลงทุนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยภาครัฐต้องจัดให้มีสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เหมาะสม

2.3 เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเอกชน ท้องถิ่น ชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อย และวิสาหกิจชุมชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยการสนับสนุนเงินทุน วิชาการ การให้ความรู้ และให้คำปรึกษาในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจ การสร้างแบรนด์ และเอกลักษณ์ของสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาดท่องเที่ยว การจัดหาแหล่งเงินกู้การค้ำประกันและเงินทุน การลดต้นทุนในการกู้ยืม การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี การสนับสนุนธุรกิจที่จัดตั้งใหม่ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่มีความสลับซับซ้อน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและเพิ่มคุณภาพของสินค้า เป็นต้น

2.4 สนับสนุนให้ภาคธุรกิจรวมกลุ่มกัน เพื่อร่วมมือกันในการให้บริการทางการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในการรองรับการเปิดการค้าเสรีทางการท่องเที่ยวในอนาคต

2.5 สนับสนุนให้กลไกกองทุนต่างๆ ที่มีอยู่ เช่น กองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย มีขอบเขตที่เอื้อต่อการค้า การลงทุนให้แก่ผู้ประกอบการภาคบริการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

3. การพัฒนามาตรฐานสินค้า และบริการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

3.1 พัฒนามาตรฐานบริการท่องเที่ยวเพื่อใช้เป็นกรอบในการยกระดับคุณภาพของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับระดับสากล

3.2 ส่งเสริมและผลักดันให้สถานประกอบการได้นำมาตรฐานด้านการบริการท่องเที่ยวไปใช้ในทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาผู้ให้บริการและสถานประกอบการของตนเอง

3.3 สนับสนุนกิจกรรมด้านการตรวจประเมินและรับรองสถานประกอบการตามแนวทางสากล

3.4 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่จูงใจผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้เข้าสู่มาตรฐานการท่องเที่ยวไทย รวมทั้งผลักดันเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยให้เป็นที่ยอมรับ เชื่อถือ และเชื่อมั่นจากนักท่องเที่ยวไทยและต่างประเทศ

3.5 จัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวให้ครบถ้วน ทันสมัย เชื่อมโยงไปยังบริการที่เกี่ยวข้องอย่างครบวงจร และตรงกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลอย่างแท้จริง

4. การป้องกันและรักษาความปลอดภัยทางแก่นักท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

4.1 เตรียมความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามของโรคติดต่อ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การระบาดของโรค และภัยพิบัติอื่นๆ โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ (Crisis Management) การเตรียมความพร้อมเพื่อการตอบสนองอย่างฉับไว และการกู้วินาศภัยในภาวะฉุกเฉิน ครอบคลุมถึงการเตรียมความพร้อม การวางมาตรการป้องกันและแก้ไขเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน และมาตรการฟื้นฟูภายหลังเกิดเหตุการณ์

4.2 กำหนดมาตรการในการป้องกัน ดูแล รักษาความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว รวมถึงการท่องเที่ยวที่สร้างผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ ให้เกิดการบังคับใช้อย่างจริงจังและมีการบังคับใช้บทลงโทษตามกฎหมาย

4.3 ผลักดันให้มีการกำหนดมาตรฐานการให้บริการ และมาตรฐานความปลอดภัยในสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวในกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ และมีการบังคับใช้อย่างจริงจัง.

4.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยการเป็นตำรวจอาสาสมัครดูแลรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนของตนเอง อาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว สนับสนุนตำรวจท่องเที่ยว และอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยทางทะเล (Lifeguard)

4.5 สนับสนุนส่งเสริมตำรวจท่องเที่ยว หน่วยงาน องค์กร และชุมชน ให้มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว

5. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

แนวทางการดำเนินการ

5.1 พัฒนาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเอกชนในสาขาท่องเที่ยว โดยเฉพาะการพัฒนามัคคุเทศก์ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ รวมถึงศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในด้านอื่นๆ ให้ได้มาตรฐาน เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการเปิดเสรีภาคบริการด้านการท่องเที่ยว

5.2 พัฒนาและผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศอาเซียน

5.3 ผลักดันให้มีการจัดตั้งสถาบันกลางเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม โดยทำหน้าที่ในการกำหนด กำกับ และพัฒนาคุณภาพของบุคลากรและการบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีมาตรฐานตรงตามตำแหน่งที่ตลาดแรงงานต้องการและมีความเพียงพอ

5.4 ส่งเสริมให้มีการจัดการฝึกอบรมและพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นทั้งทางด้านการปฏิบัติงานเฉพาะทาง วิชาชีพที่มีความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้บริหารตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับสูงสำหรับบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และหลักสูตรพัฒนาผู้สอน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นให้นักท่องเที่ยวรับรู้และเข้าใจในภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย โดยการดำเนินการตลาดเชิงรุกเพื่อประมูลสิทธิ์ในการจัดงานระดับโลก/ภูมิภาคเพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าประเทศ จัดงานแสดงต่างๆ (Event) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวไทยผ่านสื่อต่างๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้นมีการใช้จ่ายมากขึ้น

4.1 สร้างและเผยแพร่ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

4.1.1 ประชาสัมพันธ์ประเทศไทยเพื่อสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย และสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายทั้งในภาพรวมและในเชิงลึกอย่างต่อเนื่อง

4.1.2 เผยแพร่และสื่อสารภาพลักษณ์ ทางการท่องเที่ยวให้แพร่หลายในทุกช่องทางและครอบคลุมทั่วถึงอย่างต่อเนื่อง โดยจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรับรู้และความตระหนักในความสำคัญของภาพลักษณ์ ให้กับผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และชุมชนท้องถิ่น

4.1.3 เพิ่มบทบาท/สถานะของไทยในเวทีระหว่างประเทศด้านการท่องเที่ยวให้โดดเด่นยิ่งขึ้น และส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของไทยในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเวทีโลก โดยใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือระดับโลก (UNWTO, APEC) กรอบความร่วมมือเอเชีย (ACD) และกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาค

4.1.4 สร้างจิตสำนึกและค่านิยมในความเป็นไทย (Thainess) ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความแตกต่างเหนือคู่แข่งขัน ให้คนไทยมีจุดขายร่วมกันในเรื่องของความมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี พร้อมต้อนรับผู้มาเยือน และร่วมกันเป็นเจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับนักท่องเที่ยว

4.2 สร้างสภาพแวดล้อมและพัฒนาระบบสนับสนุนการตลาดท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

4.2.1 จัดทำข้อมูล และรวบรวมข่าวสารด้านการท่องเที่ยวและจัดเก็บในระบบข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบสารสนเทศต่างๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาสืบค้นข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ผ่านทางเว็บไซต์กลาง ที่สามารถสืบค้นได้ถึงระดับพื้นที่ ทันสมัย สามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีรายละเอียดด้านการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

4.2.2 เพิ่มและปรับปรุงช่องทางการจัดจำหน่าย การขยายช่องทางการจัดจำหน่ายผ่านเครือข่ายธุรกิจ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านช่องทางต่างๆ ให้มากขึ้น

4.2.3 ส่งเสริมการกระจายดลาดการท่องเที่ยวอย่างสมดุลทั้งในเชิงพื้นที่ เวลา และกลุ่มดลาดรวมถึงส่งเสริมและพัฒนาระบบดลาดสินค้าทางการท่องเที่ยวสมัยใหม่ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมและรสนิยมของนักท่องเที่ยวในกลุ่ม MICE กลุ่มครอบครัว กลุ่มฮันนีมูน กลุ่มท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลกลุ่มท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การกลุ่มท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ (Health and Wellness) กลุ่มท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ กลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการ เป็นต้น

4.2.4 พัฒนาขีดความสามารถด้านการวางแผนและการปฏิบัติงานด้านการตลาดออนไลน์ (Online Marketing) และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-commerce)

4.3 ส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้เข้าประเทศจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

แนวทางการดำเนินการ

4.3.1 พัฒนาการตลาด และส่งเสริมการขาย ในกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มที่ไทยมีศักยภาพ เช่น กลุ่ม MICE กลุ่มครอบครัว กลุ่มฮันนีมูน เป็นต้น โดยสร้างจุดขายใหม่ด้านการท่องเที่ยว กิจกรรมและข้อเสนอพิเศษ เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาประเทศไทย

4.3.2 ดำเนินการตลาดเชิงรุกเพื่อประมูลสิทธิ์การจัดงานระดับโลก ระดับภูมิภาคครวมถึงการจัดงานประชุม และงาน Event ระหว่างประเทศ

4.3.3 สร้างจุดขายใหม่ด้านการท่องเที่ยว เช่น การเป็น Hospitality and WellnessCenter of the World เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวระดับบน รวมทั้งสนับสนุนวัฒนธรรมความคิดสร้างสรรค์ และนำความคิดสร้างสรรค์ไปต่อยอดกับอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น การออกแบบการผลิตภาพยนตร์

4.3.4 ประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการส่งเสริมการตลาด และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศระดับโลกและระดับภูมิภาค เช่น UNWTO APEC ACD AED GMS IMT–GT BIMSTEC และ ACMECS เพื่อการสร้างโครงข่ายความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มพื้นที่การท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน

4.4 สร้างกระแสการรับรู้ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

4.4.1 โฆษณาและประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยว

ชาวต่างชาติผ่านสื่อทุกช่องทางอย่างต่อเนื่อง และจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายประเทศไทยผ่านสื่อออนไลน์ในทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง

4.4.2 ใช้วิธีการทำการตลาดโดยกลุ่มคนที่อยู่ในต่างประเทศ เช่น สถานทูตไทยประจำประเทศต่างๆ เป็นที่เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว วัฒนธรรมและสินค้าไทยให้แก่ชาวต่างชาติ

4.4.3 พัฒนาเว็บไซต์สื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในภาพลักษณ์พร้อมจัดตั้งศูนย์ให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกอย่างครบวงจร เพื่อให้การบริการข้อมูลการท่องเที่ยวที่สมบูรณ์รวดเร็วทันสมัย เช่น การจองที่พัก การเดินทาง เป็นต้นโดยพัฒนาให้มีหลากหลายภาษาเพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวได้ดียิ่งขึ้น

4.5 การสร้างกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทย

แนวทางการดำเนินการ

4.5.1 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวไทยผ่านสื่อต่างๆ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างทัศนคติที่ดีในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง

4.5.2 ร่วมกับภาคเอกชนในการจัดทำแพคเกจพิเศษเสนอขายนักท่องเที่ยวชาวไทยเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทาง

4.5.3 จัดงานส่งเสริมการขายในรูปแบบต่างๆ ทั้ง Trade + Consumer Fair และ Road Show ภายในประเทศ

4.5.4 ประสานงานและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การบินไทย การรถไฟแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศ โดยนำเสนอ Special Offerหรือจัด Promotion สำหรับคนไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวโครงสร้างการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวยังขาดความเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่นจังหวัด กลุ่มจังหวัด และประเทศ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชน และการปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะที่หน่วยงานระดับพื้นที่ เช่น จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และชุมชนขาดความรู้ด้านการจัดการภูมิทัศน์และการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวการพัฒนากลไก ในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวจึงเป็นแนวทางในการบูรณาการการทำงานร่วมกันการกำหนดภารกิจขอบเขตของงาน

การพัฒนาให้ชัดเจน กำหนดรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับพื้นที่สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร

1. การสร้างและพัฒนากลไกในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

1.1 เชื่อมโยงบทบาทและภารกิจ ของหน่วยงานหลักด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ ให้มีความสอดคล้องกัน และประสานกับกระทรวงอื่นๆและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในฐานะหน่วยงานสนับสนุน เพื่อให้การกำหนดนโยบายและสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวของประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.2 การสร้างพันธมิตร หุ้นส่วน หรือเครือข่ายระหว่างภาครัฐและเอกชนให้มีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดย การอำนวยความสะดวก การลดขั้นตอนในการทำงาน การระดมทุนการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่จะดำเนินงานร่วมกัน เช่น การส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวต่างประเทศ การแสดงสินค้าและบริการ เป็นต้น

1.3 สนับสนุน และผลักดันให้เกิดความก้าวหน้าตามกรอบความร่วมมือต่างๆ ที่รัฐบาลได้ดำเนินการไว้แล้ว เช่น IMT-GT ACMECS BIMSTEC และ GMS โดยควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์และผลักดันให้เกิดผลในทางปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ที่ริเริ่มไว้แล้วให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

1.4 ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้สอดคล้องและอำนวยประสิทธิผลต่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

1.5 บูรณาการงานด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานและการสั่งการในการป้องกัน เฝ้าระวังเตือนภัย กำกับดูแล และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั้งในกรณีก่อน-หลังเกิดเหตุฉุกเฉินทางการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยว

2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

2.1 อำนวยความสะดวก สนับสนุน ช่วยเหลือ ให้ความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการท่องเที่ยวแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 กระจายอำนาจ และจัดสรรผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม เพื่อลดความขัดแย้งและสามารถสร้างกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการสภาพและกำลังรองรับของชุมชนและระบบนิเวศในท้องถิ่น

2.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยจัดตั้งคณะกรรมการในระดับท้องถิ่นขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีการบริหารเป็นรูปธรรม โดยมีภาครัฐ เอกชน ชุมชน และประชาสังคมในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นของตนเอง

การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่จะต้องอาศัยทรัพยากรหลายอย่างทั้งกำลังคน กำลังเงิน และระยะเวลา เช่นเดียวกับกิจกรรมหรือสาขาทางเศรษฐกิจอื่น ๆ และการท่องเที่ยวจะพัฒนาไปในทิศทางและขนาดที่ถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่เพียงไร จะขัดแย้งหรือสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ โดยส่วนรวมหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับการวางแผนเป็นสำคัญ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, อินเทอร์เน็ต : 2549)

กระบวนการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวมี 5 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ

1. การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และสำรวจภาคสนาม
2. การวิเคราะห์และการศึกษาข้อมูลที่ได้
3. การกำหนดปัญหา ข้อได้เปรียบ และข้อเสียเปรียบด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่
4. การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีการพัฒนาการท่องเที่ยว
5. การกำหนดแผนงานของโครงการ

ขั้นตอนทั้ง 5 นี้ ในความเป็นจริงไม่สามารถแยกจากกันโดยเด็ดขาด แต่จะสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ แต่เหตุที่แยกเป็น 5 ขั้นตอนก็เพื่อให้เข้าใจง่ายแต่อย่างไรก็ตามความเข้มข้นหรือ รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนจะไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับของการวางแผนหรือเป้าหมายของการวางแผน ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับด้วยกัน คือ

1. การสำรวจเบื้องต้น (Preliminary Survey) เป็นระดับพื้นฐานของการวางแผน

จะมีเป้าหมายในการเข้าไปศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะในประเด็นที่สำคัญ หรือปัญหาที่เด่นชัด มุ่งในการที่จะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าหรือการพัฒนาขนาดเล็กในระยะสั้น ซึ่งเป็นไปได้ภายใต้เงื่อนไขกฎหมายการบริการ และงบประมาณที่มีอยู่ และนำมาประมวลวิเคราะห์ เพื่อศึกษาและพัฒนาในขั้นต่อไป การพิจารณาและศึกษาจะมุ่งประเด็นที่แหล่งท่องเที่ยว และตลาดการท่องเที่ยวฉะนั้น เนื้องานการวางแผนในระดับนี้จึงเน้นหนักในขั้นตอนที่ 1 คือ การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและสำรวจภาคสนาม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นขั้นตอนที่ 2-4 จะมีความเข้มหรือรายละเอียดลดน้อยลงตามลำดับ

2. การศึกษาเบื้องต้น (Preliminary Study) เป็นการศึกษาในระดับถัดจากการสำรวจเบื้องต้นเป็นการศึกษาแบบผสมผสานในทุก ๆ สาขาทั้งทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านตลาดการท่องเที่ยว เศรษฐกิจและสังคม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และทางด้านสิ่งแวดล้อมแต่เป็นไปในลักษณะกว้าง ๆ โดยสังเขป เพื่อจะพิจารณาถึงความเป็นไปได้โอกาส และทิศทางของการพัฒนาการท่องเที่ยวนั้น ๆ ต่อไป ในขณะเดียวกันผลของการศึกษาก็จะชี้แนวทางการดำเนินการและการแก้ไขปัญหาในระยะสั้นไว้ก่อน ที่จะมีการจัดทำแผนหลักในรายละเอียดต่อไป เนื้องานของการวางแผนในระดับนี้จึงเน้นหนักที่ขั้นตอน 1 และ 2 คือ การรวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ และวิเคราะห์ศึกษาข้อมูลเหล่านั้น ขั้นตอนที่ 3,4 และ 5 จะมีความละเอียดน้อยลงตามลำดับแต่ก็ยังมีความละเอียดและเห็นภาพชัดเจนมากกว่าในระดับการสำรวจเบื้องต้น

3. การจัดทำแผนหลัก (Master Plan) เป็นการศึกษาและจัดทำแผนอย่างผสมผสานในทุก ๆ สาขาเช่นเดียวกับการศึกษาเบื้องต้น โดยมีการศึกษาและวิเคราะห์กันอย่างละเอียด และมีการกำหนดแผนหลักและโครงการที่จะต้องมีการจัดทำตลอดจนเสนอแนะกลยุทธ์และแนวทางในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามแผนที่ได้วางไว้ เนื้องานในระดับนี้จะอาศัยข้อมูล และการวิเคราะห์จากสองระดับแรกเป็นพื้นฐาน และจะเน้นหนักที่การกำหนดปัญหาข้อได้เปรียบเสียเปรียบด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ และการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์แนวทางการพัฒนากลยุทธ์ในการดำเนินการ และโครงการที่ควรจัดทำจะเห็นได้ว่าระดับการจัดทำแผนหลักนี้ครอบคลุมกระบวนการแผนทั้ง 5 ขั้นตอนค่อนข้างจะครบถ้วน แต่จะเน้นรายละเอียดในขั้นตอนที่ 3,4 และ 5 เป็นสำคัญ

4. การศึกษาความเหมาะสม (Feasibility Study) เป็นการศึกษาสืบเนื่องในรายละเอียดของโครงการต่าง ๆ ที่ได้มีการกำหนดไว้ในการจัดทำแผนหลัก เช่น การพัฒนากายภาพของแหล่งท่องเที่ยว การปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการต่าง ๆ เนื้องานในระดับนี้จึง

เน้นหนักในขั้นตอนที่ 5 เรื่องของแผนงานและโครงการที่จะจัดทำ เนื่องจากจะต้องวิเคราะห์โครงการต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจ การเงิน เทคนิคการบริหารการตลาด เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ และเสนอแนะลู่ทางที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการนั้น ๆ ต่อไปการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเป็นขั้นตอนแรกของการวางแผนการท่องเที่ยว ถือได้ว่าเป็นสาขาทางเศรษฐกิจสาขาหนึ่งในโครงสร้างใหญ่ทั้งหมด ฉะนั้น ข้อมูลที่จำเป็นในการวางแผนจึงต้องอาศัยข้อมูลในด้านต่าง ๆ ประกอบ นอกเหนือจากข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวเท่านั้น เพื่อให้ได้ภาพระดับกว้างและการท่องเที่ยวจะได้พัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องและส่งเสริมการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ข้อมูลที่ต้องการในการวางแผนนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 หมวดใหญ่ คือ

1. สภาพพื้นฐานทั่วไปของพื้นที่ ได้แก่ สภาพกายภาพของพื้นที่ ประกอบด้วย
   1.1 ที่ตั้งและขอบเขตการปกครอง
   1.2 สภาพภูมิประเทศ เช่น ความสูงของพื้นที่ แหล่งน้ำ
   1.3 สภาพภูมิอากาศ เช่น อุณหภูมิ ปริมาณฝนตก ทิศทางลม ฤดูกาล
   1.4 ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ แหล่งแร่
   1.5 ภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย ลมมรสุม
   1.6 การใช้ที่ดิน
   1.7 ประวัติความเป็นมาของพื้นที่
   1.8 การนับถือศาสนา
   1.9 สภาพการศึกษา
   1.10 ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ การละเล่น กีฬาท้องถิ่น
2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว ประกอบด้วย
   2.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ เช่น ถ้ำ ป่า เขา น้ำตก ชายหาด
   2.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ ศาสนา การเกษตรที่ประสบ
   2.3 ความสำเร็จ
   2.4 ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม / กิจกรรม
   2.5 งานประเพณี กีฬา การละเล่นสำคัญ เอกลักษณ์ของท้องถิ่น
   2.6 หัตถกรรม สินค้าที่ระลึก
3. ดลาดการท่องเที่ยว ประกอบด้วย
   3.1 จำนวนและที่มาของนักท่องเที่ยว
   3.2 แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจ
   3.3 การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวในแต่ละเดือนและแต่ละสถานที่ ช่วงเวลา
   3.4 และจำนวนที่มีนักท่องเที่ยว เช่น นักท่องเที่ยวสูงสุดและต่ำสุด

3.5 โครงสร้างนักท่องเที่ยว เช่น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวไทยหรือ

3.6 ต่างประเทศ อยู่ในช่วงอายุเท่าไร มาเที่ยวส่วนตัวหรือเป็นกลุ่ม

3.7 การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

4. ความพร้อมด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

4.1 เส้นทางและโครงข่ายการคมนาคม ทั้งภายในพื้นที่เองและกับพื้นที่ใกล้เคียงเช่น สภาพเส้นทางถนน ทางรถไฟ ท่าเรือ สนามบิน หรือจำนวนรถโดยสารสาธารณะ

4.2 โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์

4.3 ความพร้อมของเมือง เช่น จำนวนร้านค้า สถานบริการ ร้านอาหาร

4.4 ค็อฟฟี่ช็อพ รมณ์ยสถาน

4.5 ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น จำนวนและสภาพโรงแรม และห้องพัก ราคาที่พัก การกระจายตัวของที่พัก

สรุปได้ว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ ทรัพยากรการท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยว และความพร้อมด้านการท่องเที่ยว การวางแผน ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวของแต่ละที่ไม่เหมือนกันที่ใดที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ดีกว่า แต่สิ่งที่สำคัญจะต้องวางแผนสำรวจภาคสนาม เพื่อจะได้รู้จักพื้นที่ สัมผัสความรู้สึกและปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละแห่งด้วยตัวเอง อันจะเป็นข้อมูลประกอบอีกประการหนึ่งในการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งว่ามีมากน้อยต่างกันอย่างไร

ผลกระทบของการท่องเที่ยว

ผลกระทบด้านดี

1. เสริมสร้างระบบเศรษฐกิจให้ดีขึ้น โดยการดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ให้เดินทางเข้ามาใช้ จ่ายเงินตราต่างประเทศในประเทศไทย ซึ่งจะเป็นการช่วยแก้การเสียดุลการเงินระหว่างประเทศ นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพแขนงต่าง ๆ เพราะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการประเภทเดียว ที่ยังจำเป็นต้องใช้แรงงานมากที่สุด จึงเป็นการสร้างงานที่ช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้ดีมาก นอกจากนั้นยังก่อให้เกิดการกระจายรายได้ในลักษณะทวีคูณ (Multipier Effect) กล่าวคือจะไปกระตุ้นให้เกิดการผลิตและการบริการในด้าน อื่น ๆ อันจะเป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของส่วนรวม

2. สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้คน การเดินทางท่องเที่ยวของผู้คนเป็นโอกาสที่จะได้ไปมาหาสู่ ได้คบค้าสมาคม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสิ่งต่าง ๆ ต่อกัน จึงยังผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี ภาพพจน์ที่ดี และความเข้าใจอันดีต่อกัน ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ในหลายกลุ่มผู้คน ตั้งแต่ผู้คนที่ต่างชาติต่างภาษา หรือแม้ผู้คนในประเทศเดียวกันแต่ต่างจังหวัดต่างท้องถิ่นกัน

ดังที่ องค์การสหประชาชาติได้เล็งเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยว โดยประกาศปี พ.ศ. 2510 เป็นปีท่องเที่ยวสากล และให้คำขวัญไว้ว่า "Tourism : Passport to Peace"

3. เกิดความสามัคคีในสังคมและความร่วมมือร่วมใจกัน อนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว เมื่อได้เห็นนักท่องเที่ยวอุตส่าห์เดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลมาชื่นชมสถานที่ท่องเที่ยว และสมบัติวัฒนธรรมของตนก็ก่อให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ ความรักและความหวงแหนในสิ่งซึ่งแสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติตน และสิ่งที่ตามมาคือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของคนในชาติ อันยังผลดีทางความมั่นคงของประเทศชาติ นอกจากนี้ความตระหนักในคุณค่าของสถานที่ท่องเที่ยวและสมบัติวัฒนธรรมที่มีอยู่ ทำให้เกิดสำนึกในความจำเป็นที่จะต้องให้ความร่วมมือร่วมใจในการอนุรักษ์ให้ทรัพยากรเหล่านั้นคงอยู่สืบไป

4. กระตุ้นให้เกิดการรักษาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น การเดินทางท่องเที่ยวก่อให้เกิดความสนใจในความสวยงามของภูมิทัศน์ ศิลปกรรมและสภาพแวดล้อมที่เหมาะต่อคุณภาพชีวิตทำให้ทั้งนักท่องเที่ยวและชาวท้องถิ่นเจ้าของสถานที่ท่องเที่ยว หันมาสนใจที่จะรักษาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมของตนเองให้ดีขึ้น และหากเกิดปัญหามลภาวะต่างก็จะช่วยกันแก้ไขและป้องกันปัญหาด้วยความร่วมมือร่วมใจอย่างจริงจังและพร้อมเพรียง

อุปสรรคและปัญหาในการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว

1.สถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งได้รับความเสียหายเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ เช่น การเกิดไฟไหม้ป่า พายุพัดอย่างรุนแรง การเกิดน้ำท่วม

2. การพัฒนาประเทศ ผลที่เกิดจากการพัฒนาทางด้านต่าง ๆ จะทำให้สถานที่ท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมได้รับความเสียหาย

3. การแสวงหาผลประโยชน์จากทรัพยากรทางวัฒนธรรม เนื่องจากศิลปวัตถุและโบราณวัตถุเป็นของหายากและเป็นสิ่งที่มีคุณค่ายิ่ง จึงเป็นที่ต้องการของคนทั่วไปที่จะครอบครองไว้เป็นเจ้าของ

นอกจากนี้จากความงามของศิลปวัตถุที่สร้างขึ้นในประเทศไทยจะเป็นที่สนใจของชาวต่างประเทศจึงมีการลักลอบส่งศิลปวัตถุที่มีค่าของแผ่นดินออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ยิ่งไปกว่านั้นจากการที่ต่างประเทศนิยมศิลปวัตถุดังกล่าวจึงมีผู้ที่ลักลอบตัดเศียรและพระกรของพระพุทธรูปที่มีขนาดใหญ่และประดิษฐานตามโบสถ์วัดต่าง ๆ และถ้าหากเป็นพระพุทธรูปรูปที่ปรากฏอยู่ตามวัดวาอารามบางแห่งถูกตัดเศียรและพระกรไป นับว่าเป็นสิ่งบาดตาบาดใจชาวพุทธเป็นอย่างยิ่งแม้ว่าทางราชการจะออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองศิลปวัตถุและ

โบราณวัตถุแล้วก็ตาม แต่ยังเปิดโอกาสให้มีการซื้อขายจำหน่ายจ่ายแจกสิ่งดังกล่าวอยู่นับว่าเป็นเรื่องยากที่จะควบคุมร้านจำหน่ายของเก่าก็มีการเปิดจำหน่ายกันอย่างมากมายอยู่ทั่วไป เจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบก็มิได้เข้าตรวจตราหรือควบคุมดูแลวัตถุศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ได้

2.9. ยุทธศาตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดพิจิตร

โครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับบึงสีไฟของเทศบาลเมืองพิจิตร

เทศบาลเมืองพิจิดรมีโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่บึงสีไฟตามแผนกลยุทธศาสตร์การพัฒนา(พ.ศ. 2555-2557) ซึ่งมีแนวทางดังนี้

แนวทางการพัฒนาที่ 1 ปรับปรุงสวนสาธารณะสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและภูมิทัศน์ให้สวยงาม

แนวทางการพัฒนาที่ 2. ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตเทศบาล

การจัดตั้งองค์การในการบริหารบึงสีไฟ

จากการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและการศึกษาสภาพปัจจุบัน รวมทั้งการระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบึงสีไฟและข้อมูลจากการทำประชาคมของจังหวัดพิจิตร รวมทั้งแนวคิดและการวางผังการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณบึงสีไฟ สามารถแบ่งแผนงานการพัฒนาบึงสีไฟ ได้ดังนี้

1. แผนงานปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร
2. แผนงานการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ
3. แผนงานส่งเสริมการประกอบอาชีพ
4. แผนงานส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ
5. แผนพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ซึ่งในแผนงานด่างๆจะมีโครงการย่อยบรรจุอยู่ ซึ่งจะกล่าวถึงพื้นที่โครงการ หลักการเหตุผล วัตถุประสงค์ รายละเอียด หน่วยงานรับผิดชอบ และผลที่คาดว่าจะได้รับ ประการสำคัญในการดำเนินการแผนงานหรือโครงการพัฒนาและกิจกรรมด่างๆบริเวณบึงสีไฟจะเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางด้านบวกทางด้านลบ ซึ่งถึงแม้ว่ามิได้เข้าข่ายที่จะต้องทำการศึกษาและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม(EIA:Environmental Impact Assessment) ตามมาตราที่ 46 แห่งราชบัญญัติส่งเสริมการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะดำเนินโครงการพัฒนาใดๆบริเวณบึงสีไฟจะต้องทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE:Envionmental Evaluation)

2.10. สภาพทั่วไปเกี่ยวกับบึงสีไฟแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดพิจิตร

บึงสีไฟ เป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ เป็นอันดับ3 ของประเทศไทย รองจาก บึงบอระเพ็ด ทะเลสาบหนองหาน และกว๊านพะเยา ตามลำดับ เป็นที่อยู่อาศัยของปลาและนกหลายชนิด มีเนื้อที่ประมาณ 5,390 ไร่ ซึ่งลดลงมาภายหลังการสร้างเขื่อนสิริกิติ์ ที่เดิมบึงสีไฟมีพื้นที่ประมาณ 10,000 ไร่ และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวเมือง และชมพระอาทิตย์ตก กลางบึงสีไฟในยามเย็น

บึงสีไฟถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งแรกของจังหวัดพิจิตร ซึ่งตั้งอยู่ที่ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางทิศตะวันตกเพียง 1 กิโลเมตร บึงแห่งนี้มีอาณาเขตติดต่อกับ 4 ตำบลในอำเภอเมืองพิจิตร ได้แก่ ตำบลท่าหลวง ตำบลโรงช้าง ตำบลคลองคะเชนทร์ และตำบลเมืองเก่า บึงมีความลึกเฉลี่ยประมาณ 1.5-2 เมตร ซึ่งถือว่าไม่ลึกมากหนัก

และบึงสีไฟเป็นยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาที่สำคัญ เนื่องจากปัจจุบันกรมประมงได้จัดทำเป็นแหล่งเพาะพันธุ์น้ำจืดที่ใหญ่แห่งหนึ่งของประเทศได้มีการทดลองนำลูกปลาบึกมาเลี้ยง พบว่า มีการเจริญเติบโตดีนอกจากนั้นยังเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของนกตามธรรมชาติอีกหลายพันธุ์ จังหวัดได้ดำเนินการพัฒนาและประกาศเป็นเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ ทั้งสัตว์น้ำและนก ชาวพิจิตรถือว่าบึงสีไฟเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดพิจิตร มักมีคำกล่าวว่า "มาจังหวัดพิจิตรแล้วไม่ได้ไปเที่ยวบึงสีไฟ เหมือนไปไม่ถึงจังหวัดพิจิตร" จังหวัดได้จัดสร้าง รูปปั้นจระเข้ขนาดใหญ่ มีความยาวถึง 38 เมตร กว้าง 6 เมตร สูง 5 เมตร เป็นสัญลักษณ์ของพญาชาละวัน อันเป็นจระเข้ที่อยู่ในตำนานเมืองพิจิตร ทุกวันในเวลาเย็นจะมีประชาชนไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจและออกกำลังกายในบริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ (บึงสีไฟ) เป็นจำนวนมาก และได้จัดให้มีการจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง ร่วมถึงเป็นสถานที่ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ปลาชนิดต่างๆจากพิพิธภัณฑ์ ปลาน้ำจืดในศาลาเก้าเหลี่ยม

จังหวัดพิจิตรได้ใช้เป็นสถานที่ให้การต้อนรับ เช่น รับเสด็จพระราชดำเนินของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และบุคคลสำคัญอีกหลายท่านใช้เป็นสถานที่ จัดงานของจังหวัด เช่น งานกาชาด งานลอยกระทง เป็นต้น

ภายในบึงสีไฟ

1. สถานที่แสดงพันธ์ปลาเฉลิมพระเกียรติ

ในปี พ.ศ.2521 กรมประมงได้จัดตั้งสถานที่ประมงน้ำจืด เพื่อเพาะพันธ์ปลาในนบริเวณสถานที่ประมงน้ำจืด ได้จัดสถานที่แสดงพันธ์ปลาเฉลิมพระเกียรติลักษณะอาคารเป็นรูป 9 แฉกยื่นลงไปในบึงสีไฟ ภายในประกอบด้วยตู้แสดงพันธ์ปลาแปลก ๆ มากกว่า 20 ชนิด บริเวณ

ส่วนกลางของอาคารเป็นช่องสำหรับชมปลาในบึงซึ่งมีปลาหลายชนิดต่าง ๆ มากมาย วันธรรมดาจะเปิดให้เข้าชมตั้งแต่เวลา10.00 – 19.00 น.

2. สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ เป็นสวนที่อยู่ริมบึงสีไฟ เป็นสวนสมเด็จ ฯ แห่งแรกของประเทศไทย สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2526 โดยจังหวัดพิจิตรร่วมกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เนื่องในวโรกาศ พระชนมายุครบ 80 พรรษา วนสมเด็จพระศรีนครินทร์ มีเนื้อที่ 170 ไร่ โดยเป็นพื้นดิน 120 ไร่ และพื้นน้ำ 50 ไร่ มีลักษณะเป็นสวนริมบึงสีไฟที่มีสะพานทอดลงน้ำลงสู่ศาลาใหญ่ สวนบริเวณริมบึงได้จัดตกแต่งให้เป็นสวนที่มีทั้งไม้ใหญ่และสวนไม้ดอกไม้ ประดับ มีเวทีเนินดินสำหรับใช้จัดรายการบันเทิงต่าง ๆ

3. รูปปั้นพญาชาละวัน

รูปปั้นพญาชาละวัน เป็นรูปปั้นจระเข้ที่มีความยาว 38 เมตร กว้าง 6 เมตร ตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าของบึงสีไฟ ภายในตัวรูปปั้นพญาชาละวันได้จัดเป็นห้องประชุมขนาด 25 -30 ที่นั่ง

4. บ่อจระเข้

ในบริเวณเขตบึงสีไฟยังมีบ่อจระเข้ตั้งอยู่ด้วย โดยมีบ่อจระเข้ถึง 2 บ่อ คือ บ่อเก่า และบ่อใหม่ ซึ่งปัจจุบันบ่อจระเข้เก่าซึ่งมีขนาดเล็กได้ถูกยกเลิกการใช้งานไปแล้ว เพราะมีการสร้างบ่อจระเข้ใหม่ขึ้นมาแทนที่มีขนาดใหญ่มากขึ้นในบริเวณเขตบึงสีไฟเช่นเดียวกัน

5. ภาพวาดพญาชาละวัน และภาพวาดน้ำดก เป็นงานศิลปะบนพื้นดิน เพื่อให้ถ่ายภาพให้เหมือนภาพสถานที่จริงแบบสามมิติ

6. ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมืองจังหวัดพิจิตร

จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกต่างๆ ที่ชาวบ้านผลิตขึ้นเอง เช่น เครื่องสานจากผักตบชวา ผ้าทอบ้านป่าแดง มะขาวแก้วสี่รส ฯลฯ เปิดจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวทุกวันเว้นวันจันทร์ โดยจะเปิดตั้งแต่เวลา 10.00-17.00 น

คุณค่าและความสำคัญของบึงสีไฟ

1. ด้านชนิดและปริมาณปลา จากการสำรวจของกรมประมงปี พ.ศ. 2533 พบว่าปลาที่พบในบึงสีไฟทั้งสิ้น 47 ชนิด เป็นพันธุ์ปลาที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพิจิตร ปล่อยอีก 22 ชนิด ปริมาณปลาที่พบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 12.28 กิโลกรัม/ปี โดยมีพันธุ์ปลาที่พบมากที่สุดคือ ปลายี่สกเทศ จากการศึกษาของคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปี

พ.ศ. 2537 พบปลาทั้งสิ้น 12 ครอบครัว จำนวน 21 ชนิด ปลาที่ปล่อยเพิ่มคือ ปลานวลจันทร์เทศ ปลานิล และปลายี่สกเทศ ปลาที่สำรวจไม่พบในปี พ.ศ.2537 และ 2538 มีปลาสร้อยลูกกล้วยและปลาพรมหัวเหม็นเป็นต้น

2. ด้านพันธุ์ไม้น้ำ (Aquatic Plant) จากการสำรวจของคณะศึกษาพบว่า บึงสีไฟมีพันธุ์ไม้น้ำ 47 ชนิด ประกอบ พวกที่ลอยน้ำ (Floating Type) 7 ชนิด ได้แก่ ผักเป็ดไทย และผักตบชวา พวกที่พ้นน้ำ (Emerged Type) 32 ชนิด ได้แก่ อ้อ กก และพวกที่อยู่พื้นน้ำ(Open Type) อีก 4 ชนิด ได้แก่ สาหร่ายหางม้า และสาหร่ายหางกระรอก เป็นต้น

3. ด้านอาหารธรรมชาติชนิด แพลงก์ตอน ที่พบมากได้แก่ Closteriopsis sp. ,Scnedesmus sp.,Euglena sp.,และ Rotifer sp., ส่วนสัตว์หน้าดินที่พบมากได้แก่ Chironomus sp.,Pristina sp.,Branchium sp., และตัวอ่อนของแมลง (larva) ใน Order Diptera

4. ด้านแหล่งที่อยู่อาศัยของนก บึงสีไฟมีสภาพของระบบนิเวศน์ซับซ้อน และอุดมสมบูรณ์ไปด้วยสัตว์น้ำและพันธุ์ไม้น้ำชนิดต่างๆ จึงมีสภาพที่เหมาะสมสำหรับเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยพักพิงของนกต่างๆซึ่งมีทั้งนกในท้องถิ่นและนกอพยพ จากการสำรวจในเบื้องต้นของคณะผู้ศึกษาพบนกจำนวนไม่น้อยกว่า 60 ชนิด

2.11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธนากร กาญจนะ (2555) ได้ศึกษาความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบจากากรท่องเที่ยว เขตรักษาพันธ์ป่าซับลังกา อำเภอลพสนธิ จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบจากการท่องเที่ยวระดับมาก ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจและด้านสิ่งแวดล้อมตามลำดับและผลกระทบจากการท่องเที่ยวระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนาธรรม สถานภาพทางเพศและอายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อผลกระทบจากการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน ส่วนอาชีพและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อผลกระทบจากการท่องเที่ยว แตกต่างกันส่วนอาชีพและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อผลกระทบจากการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รณรพ เจริญบุญ (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนาบุรี เพื่อดอบสนองต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจในศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวม มีความพึงพอใจระดับเมือพิจารณาลงในประเด็นคำถามพบว่าทุกประเด็นคำความมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นด้าน

กิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวโดยประเด็น ด้านความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวและด้านข้อมูลข่าวสารได้คะแนนต่ำสุด

พัฒน์นรี วังชากร (2554) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดสิงห์บุรี การศึกษาพบว่า ด้านที่มาสภาพและปัญหาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดสิงห์บุรีอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ส่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รองลงมา คือ สิ่งอำนวยความสะดวกและน้อยที่สุด คือการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดสิงห์บุรีในระดับมากที่สุด คือ ด้านกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการจัดการและน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการพื้นที่

สมาพร คล้ายวิเชียร และคณะ. (2550) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในอีสานใต้ จังหวัดบุรีรัมย์ผลจากการศึกษา พบว่า

1. จากการสำรวจเชิงลึกเกี่ยวกับที่อยู่ ที่มา และจำนวนเชือกของช้างพบว่า มีช้างอยู่ที่ อ.เขว้า และ อ.เมือง จ.ชัยภูมิ จำนวน 6 เชือก อ.จอมพระ อ.เขวาสินรินทร์ อ.เมือง อ.ชุมพลบุรี และอ.ท่าตูม จ.สุรินทร์ จำนวน 84 เชือก อ.สตึก และ อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ จำนวน 84 เชือก รวมทั้งสิ้นจำนวน 175 เชือก

2. ส่วนใหญ่จะประสบปัญหาเรื่องการไม่มีพื้นที่เลี้ยงช้าง เนื่องจากป่าไม้ถูกทำลาย ป่าไม้ที่มีบางส่วนก็เป็นพื้นที่ส่วนบุคคล จึงเป็นสาเหตุให้มีอาหารช้างไม่เพียงพอ ทำให้ออกเร่ร่อนตามเมืองบ้างก็ออกรับงานแสดงตามปางช้างต่างๆ แต่อย่างไรก็ตามโอกาสในการพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวก็มีจุดแข็งในด้านของความโดดเด่นของวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และจากการสอบถามประชาชนในพื้นที่ เจ้าหน้าที่แหล่งท่องเที่ยว ควาญช้างมีทัศนคติเชิงบวกต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในอีสานใต้ ซึ่งกล่าวว่าทำให้เกิดการพัฒนาด้านสาธารณูปโภคโครงสร้างพื้นฐาน ฐานะทางเศรษฐกิจ และการเกิดอาชีพที่หลากหลายจากการมีแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนดนเองโดยตรงเพิ่มมากขึ้น

3. แนวทางการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในอีสานใต้ เสนอออกเป็น 3 แนวทางดังนี้คือ

3.1 แนวทางการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยว

3.2 แนวทางการพัฒนาตลาดท่องเที่ยว

3.3 แนวทางการพัฒนาด้านความพร้อมทางการท่องเที่ยว

4. สำหรับการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืน โดยเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านมียุทธศาสตร์พึ่งพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในภาคอีสานตอนใต้ 3 แนวทาง ดังนี้

4.1 การเดินทางท่องเที่ยวตามเส้นทางสัญจรโบราณของชาวเขมร ซึ่งในสมัยโบราณพาหนะที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นสัตว์ ได้ แก่ วัว ม้า และช้าง

4.2 การเดินทางท่องเที่ยวตามรอยการโจรกรรมโบราณวัตถุเขมร ซึ่งเป็นการจำลองเส้นทางการขนส่งโบราณวัตถุเขมรออกนอกประเทศ ดังที่ทราบภาคอีสานใต้ของประเทศไทยถือว่าเป็นเส้นทางหนึ่งที่นักโจรกรรมนิยมลักลอบขโมยโบราณวัตถุผ่านทางมา

4.3 การเดินทางท่องเที่ยวตามเส้นทางจาริกแสวงบุญ ซึ่งปรากฏศาสนสถานที่มีรูปแบบทางศิลปกรรมลักษณะเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันระหว่างศาสนสถานในภาคอีสานใต้ของประเทศไทยกับศาสนสถานในสาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตย

วีรวัฒน์ ดามชูและคณะ (2551) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา หมู่ 1 บ้านเกาะสิเหร่ ตำบลรัษฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบว่า ในด้านศักยภาพของพื้นที่ มีความพร้อมในการพัฒนาเป็นเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พอสมควร อย่างไรก็ตามจำเป็นต้องมี การพัฒนาเพิ่มเติม ในด้านสภาพทางกายภาพ สิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว และสภาพทางชีวภาพของพื้นที่ที่จำเป็นต้อง พัฒนาอย่างเร่งด่วน ในส่วนของการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ส่วนร่วมในการ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์น้อยมาก เนื่องจากมีความรู้ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวไม่ดีพอ โครงสร้างทางสังคมที่ เปลี่ยนจากสังคมชนบทเป็นสังคม ขาดกิจกรรมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน และประชาชนมีความคิดเห็นว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวไม่ใช่หน้าที่ของดน แต่เป็นหน้าที่ของรัฐ แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ใน พื้นที่ เป็น 3 ระยะ คือ 1) ระยะต้น เป็นการพัฒนาองค์ความรู้และจิตสำนึกทางการท่องเที่ยว 2) ระยะกลาง เป็นการ พัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และ3) ระยะปลาย เป็นการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวและการตลาดเพื่อการท่องเที่ยว

สมบัติ เชื้อทหาร ได้ศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านทรงไทยปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่าผลการศึกษาพบว่า สาเหตุที่ชุมชนตำบลปลายโพงพางสามารถจัดการให้ชุมชนที่เดิมมีประชาชนมีวิถี ชีวิตที่เรียบง่ายและสงบแวดล้อมด้วยสวนไม้ผล ต้นจาก ตลอดสองฝั่งคลองและลำกระโดงสภาพบ้านเรือนเป็น บ้านทรงไทยที่มีอายุประมาณ 100 ปีเป็นเอกลักษณ์ มาเป็นชุมชนที่มีการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านทรงไทยปลายโพงพางได้ นั้นเกิดจากปัจจัย 3 ประการ คือ

1. นโยบายของรัฐบาลที่ต้องการแก้ไขปัญหาการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม
2. สภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมของตำบลปลายโพงพาง และ
3. การได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนจากรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ส่งเสริมการท่อง เที่ยวโดยตรง คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หน่วยภาครัฐคือ จังหวัดสมุทรสงครามและการร่วมมือดำเนินการของชุมชนคือ ชาวบ้านและผู้นำท้องถิ่น ผลกระทบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อสภาพแวดล้อมของหมู่บ้านทรงไทยปลายโพงพาง ที่พบมี 2 ด้านได้แก่ผลกระทบในด้านดีคือ มีการปรับปรุงบ้านพักให้สะอาดและทันสมัย การสร้างความรักในท้องถิ่นและความภูมิใจของชุมชน ตลอดจนการเกิดความเข้าใจและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างเชื้อชาติ รวมถึงการ

ทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่วนการศึกษาผลกระทบในด้านเสียพบว่าการพังทลายของฝั่งคลอง มลภาวะทางเสียง และปัญหาขยะที่ทำความสกปรกให้กับคูคลองซึ่งส่วนมากเกิดจากนักท่องเที่ยวที่ ไม่ได้พักค้าง

2.12. กรอบแนวคิดในการวิจัย

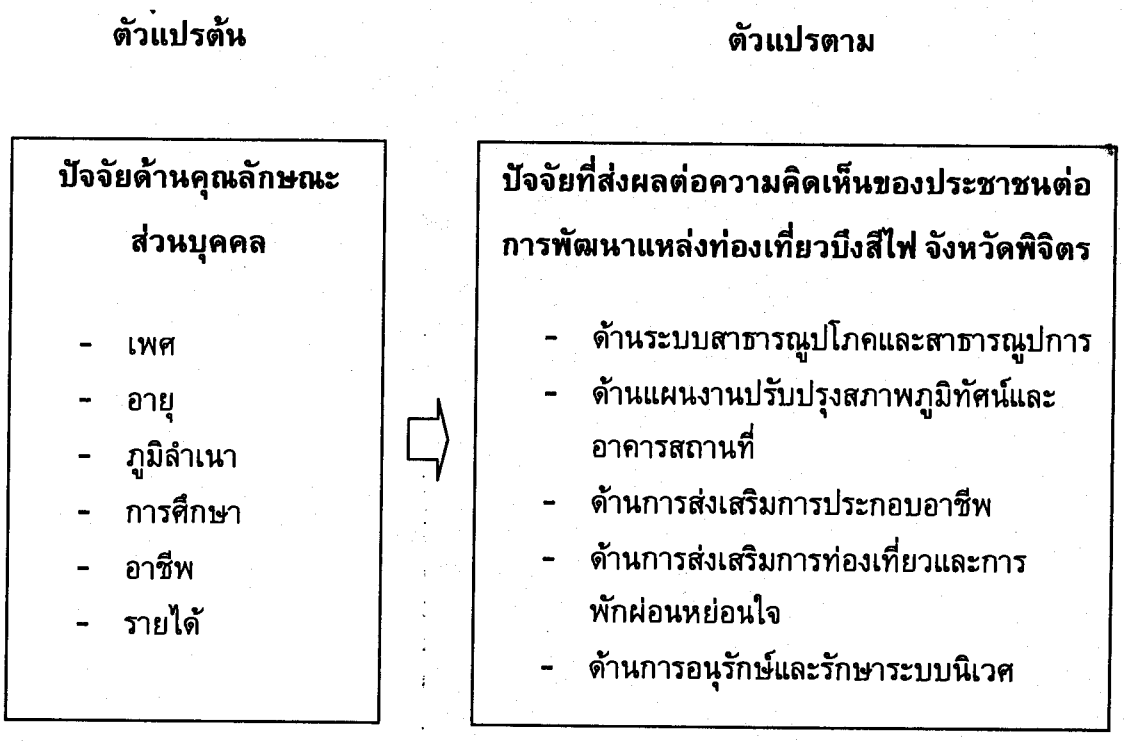

บทที่ 3
วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานตามขั้นตอน 2 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชาชนชาวพิจิตรในอาณาเขตรอบบึงสีไฟจำนวน 4 ตำบล คือ ตำบลคลองคะเชนทร์ จำนวน8,603 คน ตำบลโรงช้าง จำนวน 5,841 คน ตำบลเมืองเก่า จำนวน 5,889 คน ตำบลท่าหลวง จำนวน 6,402 คน รวมจำนวนประชากรใน 4 ตำบล ทั้งหมด 26,735 คน (ที่มา: สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในชุมชน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูปคำนวณหากลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ได้จำนวน 400 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตในเขตตำบลคลองคะเชนทร์ ตำบลโรงช้าง ตำบลเมืองเก่า ตำบลท่าหลวง จังหวัดพิจิตร ที่ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และที่ระดับความคลาดเคลื่อน ± 5 % ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม คือ 400 คน

การคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณด้วยสูตรการคำนวณของ Taro Yamane (สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, 2548)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ควรสุ่ม

e^2 = ระดับความคลาดเคลื่อนจากการสุ่ม ร้อยละ 5

N = ขนาดจำนวนประชากร

$$n = \frac{26,735}{1 + 26,735\ (0.05)^2}$$

$$= 399.98$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จึงเท่ากับ 399.98 เพื่อความเหมาะสม ผู้วิจัยขอใช้กลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

โดยแบ่งจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งจะศึกษาประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตในเขตตำบลคลองคะเชนทร์ ตำบลโรงช้าง ตำบลเมืองเก่า ตำบลท่าหลวง จังหวัดพิจิตร ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการใช้ตารางตัวเลขสุ่ม (Table of Random Number) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$= \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด x จำนวนประชากรแต่ละตำบล}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

จากสูตรจะได้กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบลที่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตในเขตตำบลคลองคะเชนทร์ ตำบลโรงช้าง ตำบลเมืองเก่า ตำบลท่าหลวง จังหวัดพิจิตร

ลำดับที่	ตำบล	จำนวนประชาชน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1.	ตำบลคลองคะเชนทร์	8,603	128
2.	ตำบลโรงช้าง	5,841	88
3.	ตำบลเมืองเก่า	5,889	88
4.	ตำบลท่าหลวง	6,402	96
	รวม	26,735	400

ตาราง 1. จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชาชนแต่ละตำบล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามจากการศึกษาข้อระเบียบ แนวคิด งานวิจัยที่ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา อาชีพ รายได้ แบบสอบถามลักษณะให้เลือกตอบ (Checklists)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถาม โดยประยุกต์แบบมาตราส่วนประเมินค่า(Rating Scale)ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับมาก

3 หมายถึง ระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3.ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิด และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมการมีส่วนร่วมทั้ง 5 ด้าน

2.1. ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร

2.2. ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ

2.3. ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ

2.4. ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ

2.5. ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาของการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

4. พัฒนาแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร โดยมีอาจารย์ที่เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้ให้คำปรึกษา

5. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุงและส่งให้ตรวจสอบความเรียบร้อยอีกครั้ง

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสร็จแล้วไปหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมชัดเจนของเนื้อหาที่ใช้ เพื่อให้ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจึงให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 ท่านได้ แก่

6.1 ดร.วงศกร เจียมเผ่า ประธานหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

6.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัฒพันธ์ เขตต์กัน อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
พิษณุโลก

6.3 ดร.กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ อาจารย์ประจำหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตร์ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

7. นำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง IOC (IOC:Index of Item Objective congruence) (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, 2545 : 180–182) คัดเลือกข้อที่ค่าเฉลี่ย 0.06-1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญลอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง1 เครื่องมือที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมีการให้เกณฑ์การพิจารณาคะแนน แต่ละข้อคำถาม ดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา

0 หมายถึง ไม่แน่ใจข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา

- 1 หมายถึง แน่ใจข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC:Index of Item Objective congruence) (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, 2545 : 180–182)

สูตร $IOC = \frac{\Sigma R}{N}$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

ΣR = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N = จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ค่าเฉลี่ยโดยรวม .95

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข ไปทดสอบ (Try out) กับประชาชนในเขตจังหวัดพิจิตรที่ไม่ใช่กลุ่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม(พวงรัตน์ ทวีรัตน์,2540:125-126) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร สัมประสิทธ์ (Alpha-Coeficicnt) ของครอนบาร์ค (Cornbrach) ค่าเฉลี่ย เท่ากับ Alpha .97

9. ปรับปรุงแบบสอบถามและเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

10. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลคลองคะเชนทร์ ตำบลโรงช้าง ตำบลเมืองเก่า ตำบลท่าหลวง จังหวัดพิจิตร

2. จัดเตรียมแบบสอบถามเพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตในเขตตำบลคลองคะเชนทร์ ตำบลโรงช้าง ตำบลเมืองเก่า ตำบลท่าหลวง จังหวัดพิจิตร จำนวนทั้งสิ้น 400 ชุดด้วยตนเอง

4. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้วดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลการกรอกแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ผลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดย นำแบบสอบถามที่ทำการตอบแล้วมาวิเคราะห์ประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟจังหวัดพิจิตร ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division) ใช้เกณฑ์ในการแปลผลเป็นแบบมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert แปลผลโดยใช้เกณฑ์ค่าคะแนนดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นในเชิงบวกอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในเชิงบวกอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในเชิงบวกอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในเชิงบวกอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันของแต่ละตำบลมีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟจังหวัดพิจิตร โดยใช้สถิติ ทดสอบ t-test

4. วิเคราะห์ทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างด้วยค่าสถิติ F-test

6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การคำนวณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 105)

$$\overline{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมความคิดเห็นทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 106)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนความต้องการประสิทธิภาพในกลุ่ม $\sum x^2$ แทน ผลรวมของความต้องการแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่

2.1 ค่าสถิติทดสอบ t - test

2.2 ค่าสถิติทดสอบ f - test

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปของตารางประกอบคำบรรยายตามลำดับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้ คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) จำแนกตาม เพศ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา อาชีพ รายได้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) จำแนกตาม เพศ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา อาชีพ รายได้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตาราง 2 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	194	48.5
หญิง	206	51.5
รวม	**400**	**100.0**

ตาราง 2 แสดงผู้ตอบแบบสอบถามโดยแบ่งตามเพศแล้ว พบว่า เพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.5 รองลงมาคือเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 48.5

ตาราง 3 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	49	12.3
21-30 ปี	80	20.0
31-40 ปี	95	23.8
41-50 ปี	126	31.5
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	50	12.5
รวม	**400**	**100.0**

ตาราง 3 แสดงผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามอายุแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.5 และรองตามลงมาอยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปีคิดเป็นร้อยละ 23.8 ช่วง21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.0 ช่วงมากกว่า 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.5 และช่วงอายุ ต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.3

ตาราง 4 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
จังหวัดพิจิตร	336	84.0
ต่างจังหวัด	63	15.8
รวม	**400**	**100.0**

ตาราง 4 แสดงผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามภูมิลำเนาแล้ว พบว่า ภูมิลำเนาที่มีจำนวนมากที่สุดคือ จังหวัดพิจิตร คิดเป็นร้อยละ 84.0 และรองลงมาคือ ต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 15.8

ตาราง 5 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	106	26.5
มัธยมศึกษา	67	16.8
ปวช.	47	11.8
ปวส./อนุปริญญา	42	10.5
ปริญญาตรี	114	28.5
สูงกว่าปริญญาตรี	24	6.0
รวม	**400**	**100.0**

ตาราง 5 แสดงผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามระดับการศึกษาแล้ว พบว่า ระดับการศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 28.5 และรองลงมาคือ ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 26.5 มัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16.8 ปวช. คิดเป็นร้อยละ 11.8 ปวส./อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 10.5 และน้อยที่สุดคือ สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 6.0

ตาราง 6 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ/วิสาหกิจ	67	16.8
พนักงานเอกชน	39	9.8
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	65	16.3
รับจ้างทั่วไป	71	17.8
นักเรียน/นักศึกษา	40	10.0
เกษตรกร	118	29.5
รวม	**400**	**100.0**

ตาราง 6 แสดงผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามอาชีพแล้ว พบว่า อาชีพที่มีจำนวนมากที่สุด คือ เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 29.5 และรองลงมาคือ รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 17.8 รับราบการ/

ตอนที่ 2 วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 5 ด้าน	$\bar{x}$	**S.D.**	**แปลผล**
1. ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	3.30	.82	ปานกลาง
2. ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร	3.54	.72	มาก
3. ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ	3.41	.74	ปานกลาง
4. ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ	3.62	.78	มาก
5. ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ	3.65	.89	มาก
รวม	**3.90**	**0.89**	**มาก**

จากตาราง 8 พบว่า ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.50, S.D. = .69) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.65, S.D. = .89) รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.62, S.D. = .78) ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.54, S.D. = .72) ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.41, S.D. =.74) และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.30, S.D. = .82)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. จุดให้บริการโทรศัพท์สาธารณะตามจุดต่างๆภายในบึงสีไฟ มีความเหมาะสมและเพียงพอ	3.01	1.16	ปานกลาง
2. ระบบไฟฟ้า ในส่วนของทางเดินเท้าและไฟส่องสว่างตามจุด สถานที่ต่างๆ ภายในบึงสีไฟ	3.38	1.06	ปานกลาง
3. จุดให้บริการสุขา (ห้องน้ำ) ตามจุดต่างๆภายในบึงสีไฟ สะอาดและเพียงพอ ต่อความต้องการของผู้มาเที่ยวชม	3.25	1.10	ปานกลาง
4. จุดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ตามจุดต่างๆ ภายในบึงสีไฟ สะอาดถูกสุขลักษณะและเพียงพอ ต่อความต้องการของผู้มาเที่ยวชม	3.18	1.05	ปานกลาง
5. จุดร้านอาหาร / เครื่องดื่ม ให้บริการตามจุดต่างๆ สะอาด ถูกสุขลักษณะและเพียงพอต่อความต้องการของผู้มาเที่ยวชม	3.25	.96	ปานกลาง
6. สถานที่จอดรถภายในบึงสีไฟ มีความเพียงพอสำหรับผู้ที่มาเที่ยวชม	3.38	.96	ปานกลาง

ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
7. ระบบการรักษาความปลอดภัย มีการดูแลความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ที่เคร่งครัดและมีเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการดูแลความปลอดภัยภายในบึงสีไฟ	3.28	1.00	ปานกลาง
8. สภาพถนนทางเข้าและทางเดินเท้าของบึงสีไฟ มีสภาพที่ดีและปลอดภัย	3.65	1.01	มาก
9. จุดทิ้งขยะ ภายในบึงสีไฟ มีความเพียงพอต่อผู้ใช้บริการในแต่ละวัน	3.36	.96	ปานกลาง
10. จุดบริการด้านรถประจำทางและรถทัวร์ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวมีความเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว	3.31	1.05	ปานกลาง
รวม	**3.30**	**.82**	**ปานกลาง**

จากตาราง 9 พบว่า ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.30, S.D. = .82) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สภาพถนนทางเข้าและทางเดินเท้าของบึงสีไฟ มีสภาพที่ดีและปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.65, S.D. = 1.01) รองลงมาตามลำดับ คือ ระบบไฟฟ้า ในส่วนของทางเดินเท้าและไฟส่องสว่างตามจุด สถานที่ต่างๆภายในบึงสีไฟ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.38, S.D. = 1.06) สถานที่จอดรถภายในบึงสีไฟ มีความเพียงพอสำหรับผู้ที่มาเที่ยวชม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.38, S.D. = .96) จุดทิ้งขยะ ภายในบึงสีไฟ มีความเพียงพอต่อผู้ใช้บริการในแต่ละวัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.36, S.D. = .96) จุดบริการด้านรถประจำทางและรถทัวร์ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวมีความเพียงพอต่อความต้องการ

ของนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.31, S.D. = 1.05) ระบบการรักษาความปลอดภัย มีการดูแลความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ที่เคร่งครัดและมีเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการดูแลความปลอดภัยภายในบึงสีไฟ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.28, S.D. = 1.00) จุดให้บริการสุขา (ห้องน้ำ) ตามจุดต่างๆภายในบึงสีไฟ สะอาดและเพียงพอ ต่อความต้องการของผู้มาเที่ยวชม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.25, S.D. = 1.10) จุดร้านอาหาร / เครื่องดื่ม ให้บริการตามจุดต่างๆ สะอาด ถูกสุขลักษณะและเพียงพอต่อความต้องการของผู้มาเที่ยวชม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.25, S.D. = .96) จุดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ตามจุดต่างๆภายในบึงสีไฟ สะอาดถูกสุขลักษณะและเพียงพอ ต่อความต้องการของผู้มาเที่ยวชม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.18, S.D. = 1.05) และจุดให้บริการโทรศัพท์สาธารณะตามจุดต่างๆภายในบึงสีไฟ มีความเหมาะสมและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.01, S.D. = 1.16)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร

ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การปรับปรุงภูมิทัศน์รอบรูปปั้นพญาชาลวันให้มีความสวยงามและเหมาะสมมากกว่าเดิม	3.66	.99	มาก
2. การปรับปรุงภูมิทัศน์รอบๆอนุสาวรีย์พระนางเจ้าสิริกิตติ์ให้มีความสวยงามและเหมาะสม	3.64	.95	มาก
3. ความสวยงามและจุดที่ตั้งของน้ำตกจำลองมีความเหมาะสมและสวยงามเข้ากับสภาพแวดล้อมโดยล้อม และควรมีการปรับปรุงภูมทัศน์ รอบน้ำตกจำลองให้มีความสวยงามมากขึ้น	3.70	.95	มาก

ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
4. ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ ศาลาเก้าเหลี่ยมให้มีความสมบูรณ์และสวยงามอยู่เสมอ	3.64	1.00	มาก
5. ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ บ่อชมจระเข้ให้มีความสวยงาม และนักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมจระเข้ได้อย่างปลอดภัย	3.61	1.00	มาก
6. การปรับปรุงศาลากลางน้ำมีสภาพแข็งแรง สวยงาม เหมาะกับให้อาหารปลาและการนั่งชมบรรยากาศของบึงสีไฟ	3.56	1.04	มาก
7. ภูมิทัศน์ริมตลิ่งมีความสวยงามด้วยต้นไม้ดอก ไม้ประดับ และการสร้างบันไดเพื่อเดินลงริมตลิ่ง	3.30	1.06	ปานกลาง
8. สถานที่สร้างหอชมนกมีความเหมาะสมและหอชมนกมีความสวยงามสามารถมองเห็นนกนาๆชนิดได้อย่างทั่วถึง	3.07	1.05	ปานกลาง
9. การสร้างประดิมากรรมการละเล่นพื้นบ้านในบึงสีไฟเหมาะสมกับสถานที่และมีความสวยงาม	3.74	.96	มาก
รวม	**3.54**	**.72**	**มาก**

จากตาราง 10 พบว่า ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.54, S.D. = .72) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างประดิมากรรมการละเล่นพื้นบ้านในบึงสีไฟเหมาะสมกับสถานที่และมีความสวยงาม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.74, S.D. = .96) รองลงมาตามลำดับ คือ ความสวยงามและจุดที่ตั้งของน้ำตกจำลองมีความเหมาะสมและสวยงามเข้ากับสภาพแวดล้อมโดยล้อม และควรมีการปรับปรุงภูมทัศน์ รอบน้ำตกจำลองให้มีความสวยงามมากขึ้น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.70, S.D. = .95) การปรับปรุงภูมิทัศน์รอบรูปปั้นพญาชาลวันให้มีความสวยงามและเหมาะสม มากกว่าเดิม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.66, S.D. = .99) ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ ศาลาเก้าเหลี่ยมให้มีความสมบูรณ์และสวยงามอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.64, S.D. = 1.00) การปรับปรุงภูมิทัศน์รอบ ๆอนุสาวรีย์พระนางเจ้าสิริกิตดิ์ให้มีความสวยงามและเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.64, S.D. = .95) ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ บ่อชมจระเข้ให้มีความสวยงาม และนักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมจระเข้ได้อย่างปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.61, S.D. = 1.00) การปรับปรุงศาลากลางน้ำมีสภาพแข็งแรง สวยงาม เหมาะกับให้อาหารปลาและการนั่งชมบรรยากาศของบึงสีไฟ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.56, S.D. = 1.04) ภูมิทัศน์ริมตลิ่งมีความสวยงามด้วยต้นไม้ดอก ไม้ประดับ และการสร้างบันไดเพื่อเดินลงริมตลิ่ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.30, S.D. = 1.06) และสถานที่สร้างหอชมนกมีความเหมาะสมและหอชมนกมีความสวยงามสามารถมองเห็นนกนาๆชนิดได้อย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.07, S.D. = 1.05)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ

ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพของประชาชนในเขตพื้นที่รอบบึงสีไฟให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต	3.50	1.00	ปานกลาง

ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ด้านการพัฒนาสินค้าภูมิปัญญาชาวบ้าน	3.48	.95	ปานกลาง
3. มีการประชาสัมพันธ์แนะนำสินค้าของประชาชนให้แพร่หลาย	3.43	.94	
4. ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำแนะนำ และจัดหาตลาดเพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ	3.39	.94	ปานกลาง
5. ส่งเสริมให้ประชาชน ผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว	3.39	.91	ปานกลาง
6. การสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มการประกอบอาชีพของประชาชน	3.34	.92	ปานกลาง
7. การสนับสนุนการประกอบอาชีพด้านเครื่องมือต่างๆในการผลิตสินค้าของประชาชน	3.38	.86	ปานกลาง
8. การจัดกิจกรรมเพื่อจัดแสดงสินค้าของประชาชนให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายเพื่อเป็นการขยายตลาดให้กับประชาชน	3.43	.88	ปานกลาง
9. มีหน่วยงานรับผิดชอบดูแลการส่งเสริมอาชีพของประชาชน	3.41	.90	ปานกลาง
รวม	**3.41**	**.74**	**ปานกลาง**

จากตาราง 11 พบว่า ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.41, S.D. = .74) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพของประชาชนในเขตพื้นที่รอบบึงสีไฟให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.50, S.D. = 1.00) รองลงมาตามลำดับ คือ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ด้านการพัฒนาสินค้าภูมิปัญญาชาวบ้าน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.48, S.D. = .95) มีการประชาสัมพันธ์แนะนำสินค้าของประชาชนให้แพร่หลาย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.43, S.D. = .94) การจัดกิจกรรมเพื่อจัดแสดงสินค้าของประชาชนให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายเพื่อเป็นการขยายตลาดให้กับประชาชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.43, S.D. = .88) มีหน่วยงานรับผิดชอบดูแลการส่งเสริมอาชีพของประชาชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.41, S.D. = .90) ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำแนะนำ และจัดหาตลาดเพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.39, S.D. = .94) ส่งเสริมให้ประชาชนผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.39, S.D. = .91) การสนับสนุนการประกอบอาชีพด้านเครื่องมือต่างๆในการผลิตสินค้าของประชาชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.38, S.D. = .86) และการสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มการประกอบอาชีพของประชาชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.34, S.D. = .92)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ	$\bar{X}$	**S.D.**	**แปลผล**
1. การจัดสวนไม้ดอก ไม้ประดับและไม้ยืนต้น มีความสวยงามร่มรื่น บรรยากาศเหมาะสมแก่การพักผ่อนหย่อนใจ	4.00	.814	มาก

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
2. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ด้านการพัฒนาสินค้าภูมิปัญญาชาวบ้าน	3.48	.95	ปานกลาง
3. มีการประชาสัมพันธ์แนะนำสินค้าของประชาชนให้แพร่หลาย	3.43	.94	
4. ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำแนะนำ และจัดหาตลาดเพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ	3.39	.94	ปานกลาง
5. ส่งเสริมให้ประชาชน ผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว	3.39	.91	ปานกลาง
6. การสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มการประกอบอาชีพของประชาชน	3.34	.92	ปานกลาง
7. การสนับสนุนการประกอบอาชีพด้านเครื่องมือต่าง ๆในการผลิตสินค้าของประชาชน	3.38	.86	ปานกลาง
8. การจัดกิจกรรมเพื่อจัดแสดงสินค้าของประชาชนให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายเพื่อเป็นการขยายตลาดให้กับประชาชน	3.43	.88	ปานกลาง
9. มีหน่วยงานรับผิดชอบดูแลการส่งเสริมอาชีพของประชาชน	3.41	.90	ปานกลาง
รวม	**3.41**	**.74**	**ปานกลาง**

จากตาราง 12 ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.62, S.D. = .78) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดจุดนั่งพักผ่อนหย่อนใจ สวยงาม เหมาะสมและเพียงพอต่อกับนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.74, S.D. = .94) รองลงมาตามลำดับ คือ ความเหมาะสมในการจัดจุดเที่ยวชมและจุดพักผ่อนหย่อนใจในบึงสีไฟ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.69, S.D. = .94) มีการจัดสวนไม้ดอก ไม้ประดับและไม้ยืนต้น มีความสวยงามร่มรื่น บรรยากาศเหมาะสมแก่การพักผ่อนหย่อนใจ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.68, S.D. = 1.01) การปรับปรุงสนามเด็กเล่นให้มีความหลากหลายของเครื่องเล่นเพื่อสร้างความสนุกสนานและความเพลิดเพลินให้กับเด็กๆ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.64, S.D. = .92) การจัดพื้นที่ในการจัดกิจกรรมมีพื้นที่มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.62, S.D. = .95) การติดไฟประดับ ไฟส่องสว่าง มีความสวยงาม สามารถสร้างความเพลิดเพลินให้กับนักท่องเที่ยวในยามค่ำคืน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.61, S.D. = .96) การจัดพื้นที่ในการถ่ายรูปบันทึกภาพความสวยงามได้ทุกสถานที่ในบึงสีไฟ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.61, S.D. = .95) การจัดกิจกรรมต่างๆในบริเวณบึงสีไฟในช่วงวันหยุดหรือช่วงเทศกาลต่างๆ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.59, S.D. = .99) การจัดจุดจำหน่ายและให้อาหารปลามีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.54, S.D. = .97) และจุดให้บริการจักรยานน้ำ เพียงพอต่อการใช้บริการของนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.52, S.D. = 1.03)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ

ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้มีคุณภาพที่ดีตลอดไป	3.68	1.06	มาก
2. มีการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างถูกวิธี	3.67	1.03	มาก

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
3. การบริหาร จัดการ จัดเก็บขยะ อย่างถูกวิธีและสร้างความสะอาดในบริเวณบึงสีไฟได้อย่างดี	3.65	1.04	มาก
4. รณรงค์ปลูกฝังจิตใต้สำนึกของประชาชนในพื้นที่รอบบึงสีไฟ	3.69	.99	มาก
5. จัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนรู้จักการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.74	1.01	มาก
6. มีการสำรวจ ตรวจสอบและศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รอบบึงสีไฟเป็นประจำ	3.67	1.03	มาก
7. มีการบำบัดน้ำเสียและระบายน้ำที่ถูกสุขลักษณะ	3.58	1.10	มาก
8. มีการรณรงค์ให้ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่รอบบึงสีไฟ	3.60	1.05	มาก
9. มีการประชาสัมพันธ์และจัดจุดให้ความรู้ให้กับประชาชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.63	.99	มาก
10. มีหน่วยงานรับผิดชอบ ดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบบึงสีไฟอย่างจริงจัง	3.62	1.02	มาก
รวม	**3.65**	**.89**	**มาก**

จากตาราง 13 พบว่า ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ

มาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.65, S.D. = .89) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนรู้จักการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.74, S.D. = 1.01) รองลงมาตามลำดับ คือ รณรงค์ปลูกฝังจิตใต้สำนึกของประชาชนในพื้นที่รอบบึงสีไฟ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.69, S.D. = .99) อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้มีคุณภาพที่ดีตลอดไป มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.68, S.D. = 1.06) มีการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างถูกวิธี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.67, S.D. = 1.03) มีการสำรวจ ตรวจสอบและศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รอบบึงสีไฟเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.67, S.D. = 1.03) การบริหาร จัดการ จัดเก็บขยะ อย่างถูกวิธีและสร้างความสะอาดในบริเวณบึงสีไฟได้อย่างดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.65, S.D. = 1.04) มีการประชาสัมพันธ์และจัดจุดให้ความรู้ให้กับประชาชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.63, S.D. = .99) มีหน่วยงานรับผิดชอบ ดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบบึงสีไฟอย่างจริงจัง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.62, S.D. = 1.02) มีการรณรงค์ให้ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่รอบบึงสีไฟ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 1.05) และมีการบำบัดน้ำเสียและระบายน้ำที่ถูกสุขลักษณะ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.58, S.D. = 1.05)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

ตาราง 14 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จำแนกตามเพศ

ข้อความ			95% Confidence Interval of the Difference		
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)
1. ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร	.052	.820	.458	398	.647
			.458	396.153	.647
2. ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ	.206	.650	-1.053	398	.293
			-1.051	393.941	.294

3. ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ	.813	.368	.867	398	.386
			.866	394.500	.387
4. ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ	.286	.593	.043	398	.965
			.043	395.330	.965
5. ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	.112	.738	.399	398	.690
			.399	396.118	.690
รวม	**.423**	**.516**	**.188**	**398**	**.851**
			.188	**393.699**	**.851**

จากตาราง 14 พบว่า เพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 15 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน จำแนกตามอายุ

	Sum of Squares	**df**	**Mean Square**	**F**	**Sig.**
Between Groups	1.643	4	.411	.855	.491
Within Groups	189.708	395	.480		
Total	**191.350**	**399**			

จากตาราง 15 พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 15.1 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร จำแนกตามอายุ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	2.712	4	.678	1.002	.406
Within Groups	267.352	395	.677		
Total	270.064	399			

จากตาราง 15.1 พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 15.2 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ จำแนกตามอายุ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1.427	4	.357	.681	.605
Within Groups	206.870	395	.524		
Total	208.297	399			

จากตาราง 15.2 พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 15.3 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ จำแนกตามอายุ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1.792	4	.448	.813	.517
Within Groups	217.568	395	.551		
Total	219.360	399			

จากตาราง 15.3 พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 15.4 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ จำแนกตามอายุ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1.806	4	.452	.728	.573
Within Groups	245.093	395	.620		
Total	246.899	399			

จากตาราง 15.4 พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 15.5 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ จำแนกตามอายุ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	3.470	4	.867	1.088	.362
Within Groups	314.947	395	.797		
Total	318.417	399			

จากตาราง 15.5 พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 16 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน จำแนกตามภูมิลำเนา

	Sum of Squares	**df**	**Mean Square**	**F**	**Sig.**
Between Groups	20.248	2	10.124	1.491	.061
Within Groups	171.102	397	.431		
Total	**191.350**	**399**			

จากตาราง 16 พบว่า ภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 16.1 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร จำแนกตามภูมิลำเนา

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	16.953	2	8.476	1.295	.261
Within Groups	253.112	397	.638		
Total	270.064	399			

จากตาราง 16.1 พบว่า ภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 16.2 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ จำแนกตามภูมิลำเนา

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	11.123	2	5.562	1.198	.437
Within Groups	197.174	397	.497		
Total	208.297	399			

จากตาราง 16.2 พบว่า ภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 16.3 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ จำแนกตามภูมิลำเนา

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	10.794	2	5.397	1.273	.340
Within Groups	208.566	397	.525		
Total	219.360	399			

จากตาราง 16.3 พบว่า ภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ไม่แตกต่างกัน อย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 16.4 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ จำแนกตามภูมิลำเนา

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	23.091	2	11.545	2.480	.064
Within Groups	223.808	397	.564		
Total	246.899	399			

จากตาราง 16.4 พบว่า ภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ ไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 16.5 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ จำแนกตามภูมิลำเนา

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	49.150	2	24.575	1.232	.071
Within Groups	269.267	397	.678		
Total	318.417	399			

จากตาราง 16.5 พบว่า ภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 17 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

	Sum of Squares	**df**	**Mean Square**	**F**	**Sig.**
Between Groups	11.127	5	2.225	4.865	.000
Within Groups	180.223	394	.457		
Total	**191.350**	**399**			

จากตาราง 17 พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 17.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

(I) a4	(J) a4	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	.10699	.10556	.311	-.1005	.3145
	ปวช.	.19847	.11852	.095	-.0345	.4315
	ปวส./อนุปริญญา	.28021*	.12331	.024	.0378	.5226
	ปริญญาตรี	.29332*	.09126	.001	.1139	.4727
	สูงกว่าปริญญาตรี	.65914*	.15289	.000	.3586	.9597
มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา	-.10699	.10556	.311	-.3145	.1005
	ปวช.	.09148	.12868	.478	-.1615	.3445
	ปวส./อนุปริญญา	.17323	.13311	.194	-.0885	.4349
	ปริญญาตรี	.18633	.10411	.074	-.0184	.3910
	สูงกว่าปริญญาตรี	.55215*	.16089	.001	.2358	.8685
ปวช.	ประถมศึกษา	-.19847	.11852	.095	-.4315	.0345
	มัธยมศึกษา	-.09148	.12868	.478	-.3445	.1615
	ปวส./อนุปริญญา	.08175	.14361	.570	-.2006	.3641
	ปริญญาตรี	.09485	.11724	.419	-.1356	.3253
	สูงกว่าปริญญาตรี	.46068*	.16968	.007	.1271	.7943
ปวส./อนุปริญญา	ประถมศึกษา	-.28021*	.12331	.024	-.5226	-.0378
	มัธยมศึกษา	-.17323	.13311	.194	-.4349	.0885
	ปวช.	-.08175	.14361	.570	-.3641	.2006
	ปริญญาตรี	.01310	.12208	.915	-.2269	.2531

	สูงกว่าปริญญาตรี	.37893*	.17306	.029	.0387	.7192
ปริญญาตรี	ประถมศึกษา	-.29332*	.09126	.001	-.4727	-.1139
	มัธยมศึกษา	-.18633	.10411	.074	-.3910	.0184
	ปวช.	-.09485	.11724	.419	-.3253	.1356
	ปวส./อนุปริญญา	-.01310	.12208	.915	-.2531	.2269
	สูงกว่าปริญญาตรี	.36582*	.15189	.016	.0672	.6644
สูงกว่าปริญญาตรี	ประถมศึกษา	-.65914*	.15289	.000	-.9597	-.3586
	มัธยมศึกษา	-.55215*	.16089	.001	-.8685	-.2358
	ปวช.	-.46068*	.16968	.007	-.7943	-.1271
	ปวส./อนุปริญญา	-.37893*	.17306	.029	-.7192	-.0387
	ปริญญาตรี	-.36582*	.15189	.016	-.6644	-.0672

จากตาราง 17.1 พบว่า ระดับการศึกษาต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ ประถมศึกษา กับ ปวส./อนุปริญญา กับปริญญาตรี และกับสูงกว่าปริญญาตรี, มัธยมศึกษา กับสูงกว่าปริญญาตรี, ปวช. กับสูงกว่าปริญญาตรี, ปวส./อนุปริญญา กับประถมศึกษา และกับสูงกว่าปริญญาตรี, ปริญญาตรี กับประถมศึกษา และกับสูงกว่าปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี กับประถมศึกษา กับปวช. กับปวส./อนุปริญญา และกับปริญญาตรี โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 17.2 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร จำแนกตามระดับการศึกษา

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	11.882	5	2.376	3.626	.003
Within Groups	258.183	394	.655		
Total	270.064	399			

จากตาราง 17.2 พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 17.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร จำแนกตามระดับการศึกษา

(I) a4	(J) a4	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	.01498	.12634	.906	-.2334	.2634
	ปวช.	.17383	.14186	.221	-.1051	.4527
	ปวส./อนุปริญญา	.21456	.14759	.147	-.0756	.5047
	ปริญญาตรี	.29451*	.10922	.007	.0798	.5092
	สูงกว่าปริญญาตรี	.64253*	.18299	.000	.2828	1.0023
มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา	-.01498	.12634	.906	-.2634	.2334
	ปวช.	.15884	.15402	.303	-.1440	.4617
	ปวส./อนุปริญญา	.19957	.15932	.211	-.1136	.5128

	ปริญญาตรี	.27952*	.12461	.025	.0345	.5245
	สูงกว่าปริญญาตรี	.62755*	.19257	.001	.2490	1.0061
ปวช.	ประถมศึกษา	-.17383	.14186	.221	-.4527	.1051
	มัธยมศึกษา	-.15884	.15402	.303	-.4617	.1440
	ปวส./อนุปริญญา	.04073	.17188	.813	-.2972	.3787
	ปริญญาตรี	.12068	.14032	.390	-.1552	.3966
	สูงกว่าปริญญาตรี	.46871*	.20309	.022	.0694	.8680
ปวส./อนุปริญญา	ประถมศึกษา	-.21456	.14759	.147	-.5047	.0756
	มัธยมศึกษา	-.19957	.15932	.211	-.5128	.1136
	ปวช.	-.04073	.17188	.813	-.3787	.2972
	ปริญญาตรี	.07995	.14612	.585	-.2073	.3672
	สูงกว่าปริญญาตรี	.42798*	.20714	.039	.0207	.8352
ปริญญาตรี	ประถมศึกษา	-.29451*	.10922	.007	-.5092	-.0798
	มัธยมศึกษา	-.27952*	.12461	.025	-.5245	-.0345
	ปวช.	-.12068	.14032	.390	-.3966	.1552
	ปวส./อนุปริญญา	-.07995	.14612	.585	-.3672	.2073
	สูงกว่าปริญญาตรี	.34803	.18180	.056	-.0094	.7054
สูงกว่าปริญญาตรี	ประถมศึกษา	-.64253*	.18299	.000	-1.0023	-.2828
	มัธยมศึกษา	-.62755*	.19257	.001	-1.0061	-.2490
	ปวช.	-.46871*	.20309	.022	-.8680	-.0694
	ปวส./อนุปริญญา	-.42798*	.20714	.039	-.8352	-.0207
	ปริญญาตรี	-.34803	.18180	.056	-.7054	.0094

จากตาราง 17.3 พบว่า ระดับการศึกษาต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ ประถมศึกษา กับปริญญาตรี และกับสูงกว่าปริญญาตรี, มัธยมศึกษา กับปริญญาตรี และกับสูงกว่าปริญญาตรี, ปวช. กับสูงกว่าปริญญาตรี, ปวส./อนุปริญญา กับสูงกว่าปริญญาตรี, ปริญญาตรี

กับประถมศึกษา และกับมัธยมศึกษา, สูงกว่าปริญญาตรี กับประถมศึกษา กับมัธยมศึกษา กับปวช. และกับปวส./อนุปริญญา โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 17.4 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ จำแนกตามระดับการศึกษา

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	6.101	5	1.220	2.378	.038
Within Groups	202.195	394	.513		
Total	208.297	399			

จากตาราง 17.4 พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 17.5 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ จำแนกตามระดับการศึกษา

(I) a4	(J) a4	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	.10699	.10556	.311	-.1005	.3145
	ปวช.	.19847	.11852	.095	-.0345	.4315
	ปวส./อนุปริญญา	.28021*	.12331	.024	.0378	.5226
	ปริญญาตรี	.29332*	.09126	.001	.1139	.4727
	สูงกว่าปริญญาตรี	.65914*	.15289	.000	.3586	.9597
มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา	-.10699	.10556	.311	-.3145	.1005

	ปวช.	.09148	.12868	.478	-.1615	.3445
	ปวส./อนุปริญญา	.17323	.13311	.194	-.0885	.4349
	ปริญญาตรี	.18633	.10411	.074	-.0184	.3910
	สูงกว่าปริญญาตรี	.55215*	.16089	.001	.2358	.8685
ปวช.	ประถมศึกษา	-.19847	.11852	.095	-.4315	.0345
	มัธยมศึกษา	-.09148	.12868	.478	-.3445	.1615
	ปวส./อนุปริญญา	.08175	.14361	.570	-.2006	.3641
	ปริญญาตรี	.09485	.11724	.419	-.1356	.3253
	สูงกว่าปริญญาตรี	.46068*	.16968	.007	.1271	.7943
ปวส./อนุปริญญา	ประถมศึกษา	-.28021*	.12331	.024	-.5226	-.0378
	มัธยมศึกษา	-.17323	.13311	.194	-.4349	.0885
	ปวช.	-.08175	.14361	.570	-.3641	.2006
	ปริญญาตรี	.01310	.12208	.915	-.2269	.2531
	สูงกว่าปริญญาตรี	.37893*	.17306	.029	.0387	.7192
ปริญญาตรี	ประถมศึกษา	-.29332*	.09126	.001	-.4727	-.1139
	มัธยมศึกษา	-.18633	.10411	.074	-.3910	.0184
	ปวช.	-.09485	.11724	.419	-.3253	.1356
	ปวส./อนุปริญญา	-.01310	.12208	.915	-.2531	.2269
	สูงกว่าปริญญาตรี	.36582*	.15189	.016	.0672	.6644
สูงกว่าปริญญาตรี	ประถมศึกษา	-.65914*	.15289	.000	-.9597	-.3586
	มัธยมศึกษา	-.55215*	.16089	.001	-.8685	-.2358
	ปวช.	-.46068*	.16968	.007	-.7943	-.1271
	ปวส./อนุปริญญา	-.37893*	.17306	.029	-.7192	-.0387
	ปริญญาตรี	-.36582*	.15189	.016	-.6644	-.0672

จากตาราง 17.5 พบว่า ระดับการศึกษาต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ ประถมศึกษา กับ ปวส./อนุปริญญา กับปริญญาตรี และกับสูงกว่าปริญญาตรี, มัธยมศึกษา กับสูงกว่าปริญญาตรี, ปวช. กับสูงกว่าปริญญาตรี, ปวส./อนุปริญญา กับประถมศึกษา และกับสูงกว่าปริญญาตรี, ปริญญาตรี กับประถมศึกษา และกับสูงกว่าปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี กับประถมศึกษา กับปวช. กับปวส./อนุปริญญา และกับปริญญาตรี โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 17.6 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ จำแนกตามระดับการศึกษา

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	9.193	5	1.839	1.447	.065
Within Groups	210.167	394	.533		
Total	219.360	399			

จากตาราง 17.6 พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 17.7 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ จำแนกตามระดับการศึกษา

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	14.407	5	2.881	4.883	.014
Within Groups	232.492	394	.590		
Total	246.899	399			

จากตาราง 17.7 พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 17.8 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ จำแนกตามระดับการศึกษา

(I) a4	(J) a4	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	.01498	.12634	.906	-.2334	.2634
	ปวช.	.17383	.14186	.221	-.1051	.4527
	ปวส./อนุปริญญา	.21456	.14759	.147	-.0756	.5047
	ปริญญาตรี	.29451*	.10922	.007	.0798	.5092
	สูงกว่าปริญญาตรี	.64253*	.18299	.000	.2828	1.0023
มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา	-.01498	.12634	.906	-.2634	.2334
	ปวช.	.15884	.15402	.303	-.1440	.4617
	ปวส./อนุปริญญา	.19957	.15932	.211	-.1136	.5128
	ปริญญาตรี	.27952*	.12461	.025	.0345	.5245
	สูงกว่าปริญญาตรี	.62755*	.19257	.001	.2490	1.0061
ปวช.	ประถมศึกษา	-.17383	.14186	.221	-.4527	.1051
	มัธยมศึกษา	-.15884	.15402	.303	-.4617	.1440
	ปวส./อนุปริญญา	.04073	.17188	.813	-.2972	.3787
	ปริญญาตรี	.12068	.14032	.390	-.1552	.3966
	สูงกว่าปริญญาตรี	.46871*	.20309	.022	.0694	.8680

ปวส./อนุปริญญา	ประถมศึกษา	-.21456	.14759	.147	-.5047	.0756
	มัธยมศึกษา	-.19957	.15932	.211	-.5128	.1136
	ปวช.	-.04073	.17188	.813	-.3787	.2972
	ปริญญาตรี	.07995	.14612	.585	-.2073	.3672
	สูงกว่าปริญญาตรี	.42798*	.20714	.039	.0207	.8352
ปริญญาตรี	ประถมศึกษา	-.29451*	.10922	.007	-.5092	-.0798
	มัธยมศึกษา	-.27952*	.12461	.025	-.5245	-.0345
	ปวช.	-.12068	.14032	.390	-.3966	.1552
	ปวส./อนุปริญญา	-.07995	.14612	.585	-.3672	.2073
	สูงกว่าปริญญาตรี	.34803	.18180	.056	-.0094	.7054
สูงกว่าปริญญาตรี	ประถมศึกษา	-.64253*	.18299	.000	-1.0023	-.2828
	มัธยมศึกษา	-.62755*	.19257	.001	-1.0061	-.2490
	ปวช.	-.46871*	.20309	.022	-.8680	-.0694
	ปวส./อนุปริญญา	-.42798*	.20714	.039	-.8352	-.0207
	ปริญญาตรี	-.34803	.18180	.056	-.7054	.0094

จากตาราง 17.8 พบว่า ระดับการศึกษาต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ ประถมศึกษา กับปริญญาตรี และกับสูงกว่าปริญญาตรี, มัธยมศึกษา กับปริญญาตรี และกับสูงกว่าปริญญาตรี, ปวช. กับสูงกว่าปริญญาตรี, ปวส./อนุปริญญา กับสูงกว่าปริญญาตรี, ปริญญาตรี กับประถมศึกษา และกับมัธยมศึกษา, สูงกว่าปริญญาตรี กับประถมศึกษา กับมัธยมศึกษา กับปวช. และกับปวส./อนุปริญญา โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 17.9 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ จำแนกตามระดับการศึกษา

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	17.777	5	3.555	1.660	.164
Within Groups	300.639	394	.763		
Total	318.417	399			

จากตาราง 17.9 พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 18 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพ

	Sum of Squares	**df**	**Mean Square**	**F**	**Sig.**
Between Groups	19.076	5	3.815	8.726	.026
Within Groups	172.274	394	.437		
Total	**191.350**	**399**			

จากตาราง 18 พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 18.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพ

(I) a5	(J) a5	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
รับราชการ /วิสาหกิจ	พนักงานเอกชน	-.32109*	.13318	.016	-.5829	-.0593
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	-.02655	.11512	.818	-.2529	.1998
	รับจ้างทั่วไป	-.16679	.11262	.139	-.3882	.0546
	นักเรียน/นักศึกษา	-.41991*	.13213	.002	-.6797	-.1601
	เกษตรกร	-.53977*	.10115	.000	-.7386	-.3409
พนักงานเอกชน	รับราชการ/วิสาหกิจ	.32109*	.13318	.016	.0593	.5829
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	.29454*	.13393	.028	.0312	.5579
	รับจ้างทั่วไป	.15430	.13179	.242	-.1048	.4134
	นักเรียน/นักศึกษา	-.09882	.14880	.507	-.3914	.1937
	เกษตรกร	-.21868	.12213	.074	-.4588	.0214
ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	รับราชการ/วิสาหกิจ	.02655	.11512	.818	-.1998	.2529
	พนักงานเอกชน	-.29454*	.13393	.028	-.5579	-.0312
	รับจ้างทั่วไป	-.14024	.11351	.217	-.3634	.0829
	นักเรียน/นักศึกษา	-.39336*	.13288	.003	-.6546	-.1321
	เกษตรกร	-.51322*	.10214	.000	-.7140	-.3124
รับจ้างทั่วไป	รับราบการ/วิสาหกิจ	.16679	.11262	.139	-.0546	.3882
	พนักงานเอกชน	-.15430	.13179	.242	-.4134	.1048
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	.14024	.11351	.217	-.0829	.3634
	นักเรียน/นักศึกษา	-.25312	.13073	.054	-.5101	.0039

	เกษตรกร	-.37298*	.09932	.000	-.5682	-.1777
นักเรียน/นักศึกษา	รับราชการ/วิสาหกิจ	.41991*	.13213	.002	.1601	.6797
	พนักงานเอกชน	.09882	.14880	.507	-.1937	.3914
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	.39336*	.13288	.003	.1321	.6546
	รับจ้างทั่วไป	.25312	.13073	.054	-.0039	.5101
	เกษตรกร	-.11986	.12098	.322	-.3577	.1180
เกษตรกร	รับราชการ/วิสาหกิจ	.53977*	.10115	.000	.3409	.7386
	พนักงานเอกชน	.21868	.12213	.074	-.0214	.4588
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	.51322*	.10214	.000	.3124	.7140
	รับจ้างทั่วไป	.37298*	.09932	.000	.1777	.5682
	นักเรียน/นักศึกษา	.11986	.12098	.322	-.1180	.3577

จากตาราง 18.1 พบว่า อาชีพต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ รับราชการ/วิสาหกิจ กับพนักงานเอกชน กับนักเรียน/นักศึกษา และกับเกษตรกร, พนักงานเอกชน กับรับราชการ/วิสาหกิจ และธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย, ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย กับพนักงานเอกชน กับนักเรียน/นักศึกษา และกับเกษตรกร, รับจ้างทั่วไป กับเกษตรกร, นักเรียน/นักศึกษา กับรับราชการ/วิสาหกิจ และธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย, เกษตรกร รับราชการ/วิสาหกิจ และธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และกับรับจ้างทั่วไป โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 18.2 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร จำแนกตามอาชีพ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	16.584	5	3.317	5.156	.037
Within Groups	253.480	394	.643		
Total	270.064	399			

จากตาราง 18.2 พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 18.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร จำแนกตามอาชีพ

(I) a5	(J) a5	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
รับราบการ/วิสาหกิจ	พนักงานเอกชน	-.26414	.16155	.103	-.5817	.0535
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	-.14209	.13964	.310	-.4166	.1324
	รับจ้างทั่วไป	-.21589	.13661	.115	-.4845	.0527
	นักรียน/นักศึกษา	-.31209	.16027	.052	-.6272	.0030
	เกษตรกร	-.56768*	.12270	.000	-.8089	-.3265
พนักงานเอกชน	รับราบการ/วิสาหกิจ	.26414	.16155	.103	-.0535	.5817
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	.12205	.16246	.453	-.1973	.4415
	รับจ้างทั่วไป	.04825	.15987	.763	-.2661	.3625
	นักรียน/นักศึกษา	-.04795	.18050	.791	-.4028	.3069

	เกษตรกร	-.30354*	.14815	.041	-.5948	-.0123
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	รับราบการ/วิสาหกิจ	.14209	.13964	.310	-.1324	.4166
	พนักงานเอกชน	-.12205	.16246	.453	-.4415	.1973
	รับจ้างทั่วไป	-.07380	.13769	.592	-.3445	.1969
	นักรียน/นักศึกษา	-.17000	.16119	.292	-.4869	.1469
	เกษตรกร	-.42559*	.12389	.001	-.6692	-.1820
รับจ้างทั่วไป	รับราบการ/วิสาหกิจ	.21589	.13661	.115	-.0527	.4845
	พนักงานเอกชน	-.04825	.15987	.763	-.3625	.2661
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	.07380	.13769	.592	-.1969	.3445
	นักรียน/นักศึกษา	-.09620	.15857	.544	-.4080	.2156
	เกษตรกร	-.35179*	.12047	.004	-.5886	-.1149
นักรียน/นักศึกษา	รับราบการ/วิสาหกิจ	.31209	.16027	.052	-.0030	.6272
	พนักงานเอกชน	.04795	.18050	.791	-.3069	.4028
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	.17000	.16119	.292	-.1469	.4869
	รับจ้างทั่วไป	.09620	.15857	.544	-.2156	.4080
	เกษตรกร	-.25559	.14675	.082	-.5441	.0329
เกษตรกร	รับราบการ/วิสาหกิจ	.56768*	.12270	.000	.3265	.8089
	พนักงานเอกชน	.30354*	.14815	.041	.0123	.5948
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	.42559*	.12389	.001	.1820	.6692
	รับจ้างทั่วไป	.35179*	.12047	.004	.1149	.5886
	นักรียน/นักศึกษา	.25559	.14675	.082	-.0329	.5441

จากตาราง 18.3 พบว่า อาชีพต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ รับราชการ/วิสาหกิจ กับเกษตรกร, พนักงานเอกชน กับเกษตรกร, ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย กับเกษตรกร, รับจ้างทั่วไป กับเกษตรกร, เกษตรกร รับราชการ/วิสาหกิจ กับพนักงานเอกชน กับธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และกับรับจ้างทั่วไป โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 18.4 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ จำแนกตามอาชีพ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	12.419	5	2.484	4.996	.017
Within Groups	195.877	394	.497		
Total	208.297	399			

จากตาราง 18.4 พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 18.5 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ จำแนกตามอาชีพ

(I) a5	(J) a5	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
รับราชการ /วิสาหกิจ	พนักงานเอกชน	-.32109*	.13318	.016	-.5829	-.0593
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	-.02655	.11512	.818	-.2529	.1998
	รับจ้างทั่วไป	-.16679	.11262	.139	-.3882	.0546
	นักเรียน/นักศึกษา	-.41991*	.13213	.002	-.6797	-.1601
	เกษตรกร	-.53977*	.10115	.000	-.7386	-.3409
พนักงานเอกชน	รับราชการ/วิสาหกิจ	.32109*	.13318	.016	.0593	.5829
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	.29454*	.13393	.028	.0312	.5579
	รับจ้างทั่วไป	.15430	.13179	.242	-.1048	.4134

นักศึกษา และกับเกษตรกร, รับจ้างทั่วไป กับเกษตรกร, นักเรียน/นักศึกษา กับรับราชการ/วิสาหกิจ และธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย, เกษตรกร รับราชการ/วิสาหกิจ กับธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และกับรับจ้างทั่วไป โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 18.6 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ จำแนกตามอาชีพ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	16.241	5	3.248	2.301	.054
Within Groups	203.119	394	.516		
Total	219.360	399			

จากตาราง 18.6 พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 18.7 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ จำแนกตามอาชีพ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	23.565	5	4.713	1.315	.076
Within Groups	223.334	394	.567		
Total	246.899	399			

จากตาราง 18.7 พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ ไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 18.8 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ จำแนกตามอาชีพ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	35.618	5	7.124	2.925	.137
Within Groups	282.799	394	.718		
Total	318.417	399			

จากตาราง 18.8 พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 19 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน จำแนกตามรายได้

	Sum of Squares	**df**	**Mean Square**	**F**	**Sig.**
Between Groups	6.378	3	2.126	4.551	.004
Within Groups	184.972	396	.467		
Total	**191.350**	**399**			

จากตาราง 19 พบว่า รายได้ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 19.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน จำแนกตามรายได้

(I) a6	(J) a6	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,001-10,000 บาท	-.04006	.10718	.709	-.2508	.1706
	10,001-20,000 บาท	.05549	.11287	.623	-.1664	.2774
	มากกว่า 20,000 บาท	.30172*	.12002	.012	.0658	.5377
5,001-10,000 บาท	ต่ำกว่า 5,000 บาท	.04006	.10718	.709	-.1706	.2508
	10,001-20,000 บาท	.09555	.08509	.262	-.0717	.2628
	มากกว่า 20,000 บาท	.34178*	.09438	.000	.1562	.5273
10,001-20,000 บาท	ต่ำกว่า 5,000 บาท	-.05549	.11287	.623	-.2774	.1664
	5,001-10,000 บาท	-.09555	.08509	.262	-.2628	.0717
	มากกว่า 20,000 บาท	.24623*	.10079	.015	.0481	.4444
มากกว่า 20,000 บาท	ต่ำกว่า 5,000 บาท	-.30172*	.12002	.012	-.5377	-.0658
	5,001-10,000 บาท	-.34178*	.09438	.000	-.5273	-.1562
	10,001-20,000 บาท	-.24623*	.10079	.015	-.4444	-.0481

จากตาราง 19.1 พบว่า รายได้ต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ ต่ำกว่า 5,000 บาท กับมากกว่า 20,000 บาท, 5,001-10,000 บาท กับมากกว่า 20,000 บาท, 10,001-20,000บาท กับมากกว่า 20,000 บาท, มากกว่า 20,000 บาท กับต่ำกว่า 5,000 บาท กับ5,001-10,000 บาท และกับ10,001-20,000 บาท โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 19.2 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร จำแนกตามรายได้

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	8.012	3	2.671	1.036	.068
Within Groups	262.053	396	.662		
Total	270.064	399			

จากตาราง 19.2 พบว่า รายได้ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 19.3 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ จำแนกตามรายได้

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	5.337	3	1.779	3.471	.016
Within Groups	202.960	396	.513		
Total	208.297	399			

จากตาราง 19.3 พบว่า รายได้ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 19.5 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ จำแนกตามรายได้

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	6.505	3	2.168	1.034	.068
Within Groups	212.855	396	.538		
Total	219.360	399			

จากตาราง 19.5 พบว่า รายได้ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 19.6 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ จำแนกตามรายได้

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	6.505	3	2.168	1.034	.068
Within Groups	212.855	396	.538		
Total	219.360	399			

จากตาราง 19.6 พบว่า รายได้ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 19.7 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ จำแนกตามรายได้

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	5.729	3	1.910	3.136	.025
Within Groups	241.170	396	.609		
Total	246.899	399			

จากตาราง 19.7 พบว่า รายได้ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 19.8 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ จำแนกตามรายได้

(I) a6	(J) a6	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,001-10,000 บาท	-.04006	.10718	.709	-.2508	.1706
	10,001-20,000 บาท	.05549	.11287	.623	-.1664	.2774
	มากกว่า 20,000 บาท	.30172*	.12002	.012	.0658	.5377
5,001-10,000 บาท	ต่ำกว่า 5,000 บาท	.04006	.10718	.709	-.1706	.2508
	10,001-20,000 บาท	.09555	.08509	.262	-.0717	.2628
	มากกว่า 20,000 บาท	.34178*	.09438	.000	.1562	.5273
10,001-20,000 บาท	ต่ำกว่า 5,000 บาท	-.05549	.11287	.623	-.2774	.1664
	5,001-10,000 บาท	-.09555	.08509	.262	-.2628	.0717

	มากกว่า 20,000 บาท	.24623*	.10079	.015	.0481	.4444
มากกว่า 20,000 บาท	ต่ำกว่า 5,000 บาท	-.30172*	.12002	.012	-.5377	-.0658
	5,001-10,000 บาท	-.34178*	.09438	.000	-.5273	-.1562
	10,001-20,000 บาท	-.24623*	.10079	.015	-.4444	-.0481

จากตาราง 19.8 พบว่า รายได้ต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ ต่ำกว่า 5,000 บาท กับมากกว่า 20,000 บาท, 5,001-10,000 บาท กับมากกว่า 20,000 บาท, 10,001-20,000บาท กับมากกว่า 20,000 บาท, มากกว่า 20,000 บาท กับต่ำกว่า 5,000 บาท กับ5,001-10,000 บาท และกับ10,001-20,000 บาท โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 19.9 อธิบายความแปรปรวนของข้อมูล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ จำแนกตามรายได้

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	8.961	3	2.987	3.823	.010
Within Groups	309.456	396	.781		
Total	318.417	399			

จากตาราง 19.9 พบว่า รายได้ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 19.10 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ จำแนกตามรายได้

(I) a6	(J) a6	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
ต่ำกว่า 5,000	5,001-10,000	-.08393	.11227	.455	-.3046	.1368
	10,001-20,000	-.02525	.11823	.831	-.2577	.2072
	มากกว่า 20,000	.23005	.12572	.068	-.0171	.4772
5,001-10,000	ต่ำกว่า 5,000	.08393	.11227	.455	-.1368	.3046
	10,001-20,000	.05868	.08913	.511	-.1166	.2339
	มากกว่า 20,000	.31398*	.09886	.002	.1196	.5083
10,001-20,000	ต่ำกว่า 5,000	.02525	.11823	.831	-.2072	.2577
	5,001-10,000	-.05868	.08913	.511	-.2339	.1166
	มากกว่า 20,000	.25530*	.10558	.016	.0477	.4629
มากกว่า 20,000	ต่ำกว่า 5,000	-.23005	.12572	.068	-.4772	.0171
	5,001-10,000	-.31398*	.09886	.002	-.5083	-.1196
	10,001-20,000	-.25530*	.10558	.016	-.4629	-.0477

จากตาราง 19.10 พบว่า รายได้ต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ 5,001-10,000 บาท กับมากกว่า 20,000 บาท, 10,001-20,000บาท กับมากกว่า 20,000 บาท, มากกว่า 20,000 บาท กับ5,001-10,000 บาท และกับ10,001-20,000 บาท โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร สามารถทำการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการวิจัย โดยดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอน ดังต่อไปนี้ คือ

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ และเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ในความคิดเห็นของประชนชนอยู่ในระดับต่ำ

สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันของแต่ละตำบลมีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

ประชาชนที่มี เพศ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา อาชีพ รายได้ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ต่างกัน

ประชากร ได้แก่ ประชาชนชาวพิจิตรในอาณาเขตรอบบึงสีไฟจำนวน 4 ตำบล คือตำบลคลองคะเชนทร์ จำนวน 8,603 คน ตำบลโรงช้าง จำนวน 5,841 คน ตำบลเมืองเก่า จำนวน 5,889 คน ตำบลท่าหลวง จำนวน 6,402 คน รวมจำนวนประชากรใน 4 ตำบล ทั้งหมด 26,735 คน (ที่มา: สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตในเขตตำบลคลองคะเชนทร์ ตำบลโรงช้าง ตำบลเมืองเก่า ตำบลท่าหลวง จังหวัดพิจิตร ที่ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และที่ระดับความคลาดเคลื่อน ± 5 % ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม คือ 400 คน

เครื่องมือในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ลงพื้นแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ และนำมาสูกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) จำแนกตาม เพศ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา อาชีพ รายได้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

ผู้วิจัยได้ใช้ทั้งสถิติเชิงพรรณนา และสถิติอนุมาน นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงการหาค่าสถิติทดสอบ t - test และค่าสถิติทดสอบ F - test

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถาม ดังนี้ คือ

การสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้วิธีการลงพื้นที่แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ซึ่งผลที่ได้จากแบบสอบถามสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา อาชีพ รายได้ พบว่า

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามโดยแบ่งตามเพศแล้ว พบว่า เพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.5 รองลงมาคือเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 48.5

1.2 ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามอายุแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.5 และรองตามลงมาอยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปีคิดเป็นร้อยละ 23.8 ช่วง21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.0 ช่วงมากกว่า 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.5 และช่วงอายุ ต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.3

1.3 ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามภูมิลำเนาแล้ว พบว่า ภูมิลำเนาที่มีจำนวนมากที่สุดคือ จังหวัดพิจิตร คิดเป็นร้อยละ 84.0 และรองลงมาคือ ต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 15.8

1.4 ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามระดับการศึกษาแล้ว พบว่า ระดับการศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 28.5 และรองลงมาคือ ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 26.5 มัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16.8 ปวช. คิดเป็นร้อยละ 11.8 ปวส./อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 10.5 และน้อยที่สุดคือ สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 6.0

1.5 ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามอาชีพแล้ว พบว่า อาชีพที่มีจำนวนมากที่สุด คือ เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 29.5 และรองลงมาคือ รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 17.8 รับราบการ/

ความปลอดภัยภายในบึงสีไฟ จุดให้บริการสุขา (ห้องน้ำ) ตามจุดต่างๆภายในบึงสีไฟ สะอาดและเพียงพอ ต่อความต้องการของผู้มาเที่ยวชม จุดร้านอาหาร / เครื่องดื่ม ให้บริการตามจุดต่างๆ สะอาด ถูกสุขลักษณะและเพียงพอต่อความต้องการของผู้มาเที่ยวชม จุดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ตามจุดต่างๆภายในบึงสีไฟ สะอาดถูกสุขลักษณะและเพียงพอ ต่อความต้องการของผู้มาเที่ยวชม และจุดให้บริการโทรศัพท์สาธารณะตามจุดต่างๆภายในบึงสีไฟ มีความเหมาะสมและเพียงพอ

2.2 ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร

ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างประดิมากรรมการละเล่นพื้นบ้านในบึงสีไฟเหมาะสมกับสถานที่และมีความสวยงาม รองลงมาตามลำดับ คือ ความสวยงามและจุดที่ตั้งของน้ำดกจำลองมีความเหมาะสมและสวยงามเข้ากับสภาพแวดล้อมโดยล้อม และควรมีการปรับปรุงภูมทัศน์ รอบน้ำดกจำลองให้มีความสวยงามมากขึ้น การปรับปรุงภูมิทัศน์รอบรูปปั้นพญาชาลวันให้มีความสวยงามและเหมาะสม มากกว่าเดิม ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ ศาลาเก้าเหลี่ยมให้มีความสมบูรณ์และสวยงามอยู่เสมอ การปรับปรุงภูมิทัศน์รอบๆ อนุสาวรีย์พระนางเจ้าสิริกิดติ์ให้มีความสวยงามและเหมาะสม ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ บ่อชมจระเข้ให้มีความสวยงาม และนักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมจระเข้ได้อย่างปลอดภัย การปรับปรุงศาลากลางน้ำมีสภาพแข็งแรง สวยงาม เหมาะกับให้อาหารปลาและการนั่งชมบรรยากาศของบึงสีไฟ ภูมิทัศน์ริมดลิ่งมีความสวยงามด้วยต้นไม้ดอก ไม้ประดับ และการสร้างบันไดเพื่อเดินลงริมดลิ่ง และสถานที่สร้างหอชมนกมีความเหมาะสมและหอชมนกมีความสวยงามสามารถมองเห็นนกนาๆชนิดได้อย่างทั่วถึง

2.3 ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ

ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพของประชาชนในเขตพื้นที่รอบบึงสีไฟให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ตามลำดับ คือ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ด้านการพัฒนาสินค้าภูมิปัญญาชาวบ้าน การประชาสัมพันธ์แนะนำสินค้าของประชาชนให้แพร่หลาย การจัดกิจกรรมเพื่อจัดแสดงสินค้าของประชาชนให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายเพื่อเป็นการขยายตลาดให้กับประชาชน มีหน่วยงานรับผิดชอบดูแลการส่งเสริมอาชีพของประชาชน ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำแนะนำ และจัดหาตลาดเพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ ส่งเสริมให้ประชาชน ผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว การสนับสนุนการประกอบอาชีพด้านเครื่องมือต่างๆในการผลิตสินค้าของประชาชน และการสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มการประกอบอาชีพของประชาชน

2.4 ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ

ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดจุดนั่งพักผ่อนหย่อนใจ สวยงาม เหมาะสมและเพียงพอต่อกับนักท่องเที่ยว รองลงมาตามลำดับ คือ ความเหมาะสมในการจัดจุดเที่ยวชมและจุดพักผ่อนหย่อนใจในบึงสีไฟ มีการจัดสวนไม้ดอก ไม้ประดับและไม้ยืนต้น มีความสวยงามร่มรื่น บรรยากาศเหมาะสมแก่การพักผ่อนหย่อนใจ การปรับปรุงสนามเด็กเล่นให้มีความหลากหลายของเครื่องเล่นเพื่อสร้างความสนุกสนานและความเพลิดเพลินให้กับเด็กๆ การจัดพื้นที่ในการจัดกิจกรรมมีพื้นที่มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดกิจกรรม การดิดไฟประดับ ไฟส่องสว่าง มีความสวยงาม สามารถสร้างความเพลิดเพลินให้กับนักท่องเที่ยวในยามค่ำคืน การจัดพื้นที่ในการถ่ายรูปบันทึกภาพความสวยงามได้ทุกสถานที่ในบึงสีไฟ การจัดกิจกรรมต่างๆในบริเวณบึงสีไฟในช่วงวันหยุดหรือช่วงเทศกาลต่างๆ การจัดจุดจำหน่ายและให้อาหารปลามีความเหมาะสม และจุดให้บริการจักรยานน้ำ เพียงพอต่อการใช้บริการของนักท่องเที่ยว

2.5 ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ

ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดกิจกรรมเพื่อทำการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนรู้จักการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองลงมาตามลำดับ คือ รณรงค์ปลูกฝังจิตใต้สำนึกของประชาชนในพื้นที่รอบบึงสีไฟ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้มีคุณภาพที่ดีตลอดไป มีการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างถูกวิธี มีการสำรวจ ตรวจสอบและศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รอบบึงสีไฟเป็นประจำ การบริหาร จัดการ จัดเก็บขยะ อย่างถูกวิธีและสร้างความสะอาดในบริเวณบึงสีไฟได้อย่างดี มีการประชาสัมพันธ์และจัดจุดให้ความรู้ให้กับประชาชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหน่วยงานรับผิดชอบ ดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบบึงสีไฟอย่างจริงจัง มีการรณรงค์ให้ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่รอบบึงสีไฟ และมีการบำบัดน้ำเสียและระบายน้ำที่ถูกสุขลักษณะ

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

3.1 เพศ ที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ในภาพรวม ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้าน

การอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ พบว่า

เพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 อายุ ที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ในภาพรวม ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ พบว่า

อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 ภูมิลำเนาที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ในภาพรวม ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ พบว่า

ภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ในภาพรวม ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ พบว่า

ระดับการศึกษาต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ ประถมศึกษา กับ ปวส./อนุปริญญา กับปริญญาตรี และกับสูงกว่าปริญญาตรี, มัธยมศึกษา กับสูงกว่าปริญญาตรี, ปวช. กับสูงกว่าปริญญาตรี, ปวส./อนุปริญญา กับประถมศึกษา และกับสูงกว่าปริญญาตรี, ปริญญาตรี กับประถมศึกษา และกับสูงกว่าปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี กับประถมศึกษา กับปวช. กับปวส./อนุปริญญา และกับปริญญาตรี โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 อาชีพ ที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ในภาพรวม ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ พบว่า

อาชีพต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัด พิจิตร มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ รับราชการ/วิสาหกิจ กับพนักงานเอกชน กับนักเรียน/นักศึกษา และกับเกษตรกร, พนักงานเอกชน กับรับราชการ/วิสาหกิจ และธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย, ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย กับพนักงานเอกชน กับนักเรียน/นักศึกษา และกับเกษตรกร, รับจ้างทั่วไป กับเกษตรกร, นักเรียน/นักศึกษา กับรับราชการ/วิสาหกิจ. และธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย, เกษตรกร รับราชการ/วิสาหกิจ และธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และกับรับจ้างทั่วไป โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.6 รายได้ ที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ในภาพรวม ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ พบว่า

รายได้ต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัด พิจิตร มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ ต่ำกว่า 5,000 บาท กับมากกว่า 20,000 บาท, 5,001-10,000 บาท กับมากกว่า 20,000 บาท, 10,001-20,000บาท กับมากกว่า 20,000 บาท, มากกว่า 20,000 บาท กับต่ำกว่า 5,000 บาท กับ5,001-10,000 บาท และกับ10,001-20,000 บาท โดยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

พบว่า ประชาชนในพื้นที่ได้แสดงความคิดเห็นต่อแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ดังนี้ คือ ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยจัดตั้งคณะกรรมการในระดับท้องถิ่นขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีการบริหารเป็นรูปธรรม โดยมีภาครัฐ เอกชน ชุมชน และประชาสังคมในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นของตนเองพร้อมทั้งมีการอำนวยความสะดวก สนับสนุน ช่วยเหลือ ให้ความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการท่องเที่ยวแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สำคัญคือ การกระจายอำนาจ และจัดสรรผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม เพื่อลดความขัดแย้งและสามารถสร้างกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการสภาพและกำลังรองรับของชุมชนและระบบนิเวศในท้องถิ่น ที่จะต้องมองไปถึงการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน และความสมดุลในทุก ๆ ด้านอย่างเป็นองค์รวม

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร** ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยโดยมุ่งเน้นศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ และศึกษาแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร โดยได้นำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนา ประวัติการท่องเที่ยวในประเทศไทย แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวความสำคัญของการท่องเที่ยว ความสำคัญของการท่องเที่ยว แนวคิดด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว นโยบายของรัฐบาลด้านการท่องเที่ยว นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 ยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดพิจิตร และสภาพทั่วไปเกี่ยวกับบึงสีไฟแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดพิจิตร รวมถึงได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ และใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยผลการวิจัย พบว่า

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน ซึ่งจากผลของการวิจัยที่พบว่า

ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สภาพถนนทางเข้าและทางเดินเท้าของบึงสีไฟ มีสภาพที่ดีและปลอดภัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ถนนทางเข้าและทางเดินของบึงสีไฟ มีการปรับปรุงให้อยู่ในสภาพที่ดี สะดวก และสวยงามอยู่เสมอ จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อสภาพถนนทางเข้าและทางเดินเท้าของบึงสีไฟ มีสภาพที่ดีและปลอดภัย ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ธนากร กาญจนะ** ที่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยว เขตรักษาพันธ์ป่าซับลังกา อำเภอลพสนธิ จังหวัดลพบุรี

ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างประติมากรรมการละเล่นพื้นบ้านในบึงสีไฟเหมาะสมกับสถานที่และมีความสวยงาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การสร้างประดิมากรรมการละเล่นพื้นบ้านภายในบึงสีไฟ เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของของชาวบ้านในสมัยก่อน และยังแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญของประชาชนและนักท่องเที่ยวอีกด้วย จึงทำให้การสร้างประดิมากรรมการละเล่นพื้นบ้านในบึงสีไฟเหมาะสมกับสถานที่และมีความสวยงาม ได้รับความคิดเห็นจากประชาชนมากที่สุด

สาธารณูปการ ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วีรวัฒน์ ตามชูและคณะ** ที่ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา หมู่ 1 บ้านเกาะสิเหร่ ตำบลรัษฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพของประชาชนในเขตพื้นที่รอบบึงสีไฟให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ชาวบ้านมีรายได้มากพอจากการเข้ามาท่องเที่ยวของประชาชนและนักท่องเที่ยวชมบึงสีไฟ จึงทำให้ด้านส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่รอบบึงไฟ ให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิดสูงสุด ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมบัติ เชื้อทหาร** ที่ได้ทำศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมู่บ้านทรงไทยปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดจุดนั่งพักผ่อนหย่อนใจ สวยงาม เหมาะสมและเพียงพอต่อกับนักท่องเที่ยว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดจุดที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจไว้ได่อย่างเหมาะสมตามจุดต่างๆ ภายในบึงสีไฟมีความร่มรื่น สวยงาม เมื่อนั่งพักรู้สึกสบาย ผ่อนคลาย สดชื่น สมารถนั่งได้นานๆ และจุดนั่งพักผ่อนก็ได้จัดไว้มากเพียงพอต่อการเข้ามาพักผ่อนของประชาชนและนักท่องเที่ยวจึงทำให้การจัดจุดนั่งพักผ่อนหย่อนใจ ได้รับความคิดเห็นของประชาชนเป็นอันดับที่มากที่สุด ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ **รณรพ เจริญบุญ** ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี

ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดกิจกรรมเพื่อทำการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนรู้จักการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้อาจเป็น ทางบึงสีไฟมีการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่บ่อยครั้งจึงทำให้ประชาชน นักท่องเที่ยวตระหนักถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำให้ ได้รับความคิดเห็นของประชาชนเป็นอันดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ยุทธศาดร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดพิจิดร ในโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับบึงสีไฟของเทศบาลเมืองพิจิดร ตามแผนกลยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. 2555-2557)

ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

เพศ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเพศหญิงและเพศชาย มีระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ไม่แตกกต่างกัน ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนากร กาญจนะ ที่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบจากากรท่องเที่ยว เขตรักษาพันธ์ป่าซับลังกา อำเภอลพสนธิ จังหวัดลพบุรี

อายุ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอายุ มีระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ไม่แตกกต่างกัน ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒน์นรี วังชากร ที่ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดสิงห์บุรี

ภูมิลำเนา ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าภูมิลำเนา มีระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ไม่แตกกต่างกัน ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมาพร คล้ายวิเชียร และคณะ ที่ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างในอีสานใต้ จังหวัดบุรีรัมย์

ระดับการศึกษา มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระดับการศึกษาของประชาชนที่แตกต่างกันนั้น อาจส่งผลให้ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันต่อ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ต่อการซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ รณรพ เจริญบุญ ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนาบุรี

อาชีพ มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้าน

การส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาชีพของประชาชนที่แตกต่างกันนั้น อาจส่งผลให้ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันต่อ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรวัฒน์ ดามชูและคณะ ที่ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา หมู่ 1 บ้านเกาะสิเหร่ ตำบลรัษฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

รายได้ มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารายได้ ของประชาชนที่แตกต่างกันนั้น อาจส่งผลให้ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันต่อ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตรซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ เชื้อทหาร ที่ได้ทำศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านทรงไทยปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

จะเห็นได้ว่า จากผลของการวิจัยด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ที่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ก็ทำให้เราเห็นชัดเจนว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดนัยสำคัญต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ก็จะมีปัจจัยด้านระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ส่วนปัจจัยที่ไม่ก่อให้เกิดนัยสำคัญต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ก็จะมีปัจจัยด้านเพศ อายุ และภูมิลำเนา ซึ่งจากผลของการวิจัยก็สะท้อนให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้เห็นถึงความสำคัญที่ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นที่ว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร จะเกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ และให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในจังหวัดพิจิตรได้อย่างแท้จริงนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ความร่วมมือ ร่วมใจของประชาชนทุกคน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

3. แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

พบว่า ประชาชนในพื้นที่ได้แสดงความคิดเห็นต่อแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ดังนี้ คือ ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยจัดตั้งคณะกรรมการในระดับท้องถิ่นขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีการบริหารเป็นรูปธรรม โดยมีภาครัฐ เอกชน ชุมชน และประชาสังคมในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นของตนเองพร้อมทั้งมีการอำนวยความสะดวก สนับสนุน ช่วยเหลือ ให้ความรู้

ความเข้าใจในการบริหารจัดการท่องเที่ยวแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สำคัญคือ การกระจายอำนาจ และจัดสรรผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม เพื่อลดความขัดแย้งและสามารถสร้างกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการสภาพและกำลังรองรับของชุมชนและระบบนิเวศในท้องถิ่น ที่จะต้องมองไปถึงการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน และความสมดุลในทุกๆ ด้านอย่างเป็นองค์รวม ดังตัวอย่างงานวิจัยของ วีรวัฒน์ ตามชูและคณะ ได้ทำการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา หมู่ 1 บ้านเกาะสิเหร่ ตำบลรัษฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต โดยผลการวิจัยพบว่า ในด้าน ศักยภาพของพื้นที่ มีความพร้อมในการพัฒนาเป็นเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พอสมควรอย่างไรก็ตามจำเป็นต้องมี การพัฒนาเพิ่มเติม ในด้านสภาพทางกายภาพ สิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว และสภาพทางชีวภาพของพื้นที่ที่จำเป็นต้อง พัฒนาอย่างเร่งด่วน ในส่วนของการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ส่วนร่วมในการ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์น้อยมาก เนื่องจากมีความรู้ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวไม่ดีพอ โครงสร้างทางสังคมที่ เปลี่ยนจากสังคมชนบทเป็นสังคม ขาดกิจกรรมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน และประชาชนมีความคิดเห็นว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวไม่ใช่หน้าที่ของตน แต่เป็นหน้าที่ของรัฐ แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ใน พื้นที่ เป็น 3 ระยะ คือ 1) ระยะต้น เป็นการพัฒนาองค์ความรู้และจิตสำนึกทางการท่องเที่ยว 2) ระยะกลาง เป็นการ พัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว และการพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยว และ3) ระยะปลาย เป็นการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวและการตลาดเพื่อการท่องเที่ยว

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น ตั้งแต่ระดับ ชุมชม สังคม และประเทศชาติ สิ่งเหล่านี้จะเกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรมนั้น สิ่งสำคัญที่สุด ก็คือ

1. จะต้องมีการเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจให้ดีขึ้น โดยการดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ให้เดินทางเข้ามาใช้ จ่ายเงินตราต่างประเทศในประเทศไทย ซึ่งจะเป็นการช่วยแก้การเสียดุลการเงินระหว่างประเทศ นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพแขนงต่าง ๆ เพราะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการประเภทเดียว ที่ยังจำเป็นต้องใช้แรงงานมากที่สุด จึงเป็นการสร้างงานที่ช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้ดีมาก นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดการกระจายรายได้ในลักษณะทวีคูณ (Multipier Effect) กล่าวคือจะไปกระตุ้นให้เกิดการผลิตและการบริการในด้าน อื่น ๆ อันจะเป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของส่วนรวม

2. สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้คน การเดินทางท่องเที่ยวของผู้คนเป็นโอกาสที่จะได้ไปมาหาสู่ ได้คบค้าสมาคม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสิ่งต่าง ๆ ต่อกัน จึงยังผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี ภาพพจน์ที่ดี และความเข้าใจอันดีต่อกัน ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ในหลายกลุ่มผู้คน ตั้งแต่ผู้คนที่ต่างชาติต่างภาษา หรือแม้ผู้คนในประเทศเดียวกันแต่ต่างจังหวัดต่างท้องถิ่นกัน

ดังที่ องค์การสหประชาชาติได้เล็งเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยว โดยประกาศปี พ.ศ. 2510 เป็นปีท่องเที่ยวสากล และให้คำขวัญไว้ว่า "Tourism : Passport to Peace"

3. เกิดความสามัคคีในสังคมและความร่วมมือร่วมใจกัน อนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว เมื่อได้เห็นนักท่องเที่ยวอุดส่าห์เดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลมาชื่นชมสถานที่ท่องเที่ยว และสมบัติวัฒนธรรมของตนก็ก่อให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ ความรักและความหวงแหนในสิ่งซึ่งแสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติตน และสิ่งที่ตามมาคือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของคนในชาติ อันยังผลดีทางความมั่นคงของประเทศชาติ นอกจากนี้ความตระหนักในคุณค่าของสถานที่ท่องเที่ยวและสมบัติวัฒนธรรมที่มีอยู่ ทำให้เกิดสำนึกในความจำเป็นที่จะต้องให้ความร่วมมือร่วมใจในการอนุรักษ์ให้ทรัพยากรเหล่านั้นคงอยู่สืบไป

4. กระตุ้นให้เกิดการรักษาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น การเดินทางท่องเที่ยวก่อให้เกิดความสนใจในความสวยงามของภูมิทัศน์ ศิลปกรรมและสภาพแวดล้อมที่เหมาะต่อคุณภาพชีวิตทำให้ทั้งนักท่องเที่ยวและชาวท้องถิ่นเจ้าของสถานที่ท่องเที่ยว หันมาสนใจที่จะรักษาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมของตนเองให้ดีขึ้น และหากเกิดปัญหามลภาวะต่างก็จะช่วยกันแก้ไขและป้องกันปัญหาด้วยความร่วมมือร่วมใจอย่างจริงจังและพร้อมเพรียง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนได้ตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์มากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการนำผลการวิจัยเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวเห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนได้ตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนา และความร่วมมือ ร่วมใจกันของทุกภาคส่วนให้เกิดผลต่อการแก้ไขในเชิงปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

3. ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานที่เข้ามารับผิดชอบดูแล การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟในด้านต่างๆอย่างจริงจัง เพื่อเป็นการแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยอย่างต่อเนื่องถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร เพื่อที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนทุกคนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตรได้อย่างแท้จริง

2. ควรมีการศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อทำให้ทราบถึงรายละเอียดเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ทั้งในด้านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และอาคาร ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ และด้านการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ อันสะท้อนให้เห็นความสำคัญในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ได้อย่างยั่งยืนสืบไป

3. ควรมีการศึกษาที่เน้นถึงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวจากต่างจังหวัด ที่เข้ามาเที่ยวชมบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร เพื่อได้ทราบถึงความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวประจำจังหวัดพิจิตร และนำความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวมาเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

จินตนา กาญจนถวัลย์. (2535). **การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนกะเหรี่ยง : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีบ้านไร่ปัว อำเภอทองผาภูมิ กับบ้านสะเนพ่อง อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี.** วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต. (สาขาสิ่งแวดล้อม). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.

ณัฐพร แสงประดับ. (2537). **การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่เป็นผลจากการพัฒนาการท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่บ้านบ่อสร้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่.** นครปฐม : วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาสิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ณรงค์ เส็งประชา. (2541). **มนุษย์กับสังคม.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ทิตยา สุวรรณชฎ. (2517). **"สังคมวิทยา" ใน วิทยาศาสตร์สังคม.** กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น.** (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพ ฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542). **การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.** เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). **การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.** กรุงเทพฯ : เพรส แอนด์ ดีไซน์.

รังสรรค์ ธนะพันธุ์. (2519/มิถุนายน). ศาสนากับการพัฒนา. **เศรษฐศาสตร์ของชาวพุทธ.** 6(1) : 8-51.

พิชญ์ สมพอง. (2529). **สังคมวิทยาว่าด้วยการพัฒนา.** กรุงเทพฯ : กิ่งจันทร์การพิมพ์.

พัทยา สายหู. (2527). **การพัฒนาสังคม.** กรุงเทพฯ : ฉับแกระ.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2526). **หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท.** กรุงเทพฯ : ส.ส.น. ไทยอนุเคราะห์ไทย.

วิทยากร เชียงกูล. (2527). **การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย : บทวิเคราะห์.** กรุงเทพฯ : ฉับแกระ.

สุชา จันทน์เอม. (2540). **จิตวิทยาพัฒนาการ.** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2526). **การพัฒนาชุมชน.** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สนธยา พลศรี. (2533). **ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สุวิทย์ ยิ่งวรพันธุ์. (2509). **การพัฒนาชนบทในประเทศไทย.** กรุงเทพฯ : สหประชาพาณิชย์.

อมร รักษาสัตย์ และ ขัตติยา กรรณสูต. (2515). **ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ.** กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย.

Arthur Dunham. (1958). "The Outlook for Community Development" in **The Social Welfare Forum.** Proceedings of The National Conference on Social Welfare.

Batten. T.R. (1959). **Community and Their Development.** London : Oxford University Press.

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ความเห็นคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

.....

<u>คำชี้แจง</u> แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความเห็นคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการภาครัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเห็นคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

<u>คำอธิบาย</u> แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน

ส่วนที่ 2 ความเห็นคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

กรุณาตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวศิริลักษณ์ เพชรไทย
ผู้วิจัย

แบบสอบถาม

สำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ในช่องว่าง ☐ ของคำตอบตามความเป็นจริง (เพียงคำตอบเดียว)

1. เพศ

   ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

   ☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 20-30 ปี ☐ 31-40 ปี

   ☐ 41-50 ปี ☐ มากกว่า 50 ปี

3. ภูมิลำเนา

   ☐ จังหวัดพิจิตร ☐ ต่างจังหวัด

4. ระดับการศึกษา

   ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา ☐ ปวช

   ☐ ปวส/อนุปริญญา ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

   ☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ พนักงานบริษทเอกชน

   ☐ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ☐ รับจ้างทั่วไป

   ☐ นักเรียน/นักศึกษา ☐ เกษตรกร

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

   ☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท ☐ 5,000-10,000 บาท

   ☐ 10,001-20,000 บาท ☐ มากกว่า 20,000 บาท

7. ท่านมาท่องเที่ยวที่บึงสีไฟเฉลี่ยกี่ครั้งต่อปี

☐ น้อยกว่า 1 ครั้งต่อปี ☐ น้อยกว่า 3 ครั้งต่อปี

☐ 3-5 ครั้งต่อปี ☐ มากกว่า 5 ครั้งต่อปี

<u>ส่วนที่ 2</u> ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

<u>คำชี้แจง</u> โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

5 หมายถึง มากที่สุด

4 หมายถึง มาก

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง น้อย

1 หมายถึง น้อยที่สุด

ข้อที่	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ	ระดับทัศนคติของประชาชน				
		5	4	3	2	1
	ด้านระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ					
1.	จุดให้บริการโทรศัพท์สาธารณะตามจุดต่างๆภายในบึงสีไฟ มีความเหมาะสมและเพียงพอ					
2.	ระบบไฟฟ้า ในส่วนของทางเดินเท้าและไฟส่องสว่างตามจุดสถานที่ต่างๆภายในบึงสีไฟ					
3.	จุดให้บริการสุขา (ห้องน้ำ) ตามจุดต่างๆภายในบึงสีไฟ สะอาดและเพียงพอ ต่อความต้องการของผู้มาเที่ยวชม					
4.	จุดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ตามจุดต่างๆภายในบึงสีไฟ สะอาด ถูกสุขลักษณะและเพียงพอ ต่อความต้องการของผู้มาเที่ยวชม					
5.	จุดร้านอาหาร / เครื่องดื่ม ให้บริการตามจุดต่างๆ สะอาด ถูกสุขลักษณะและเพียงพอต่อความต้องการของผู้มาเที่ยวชม					
6.	สถานที่จอดรถภายในบึงสีไฟ มีความเพียงพอสำหรับผู้ที่มาเที่ยวชม					
7.	ระบบการรักษาความปลอดภัย มีการดูแลความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ที่เคร่งครัดและมี					

	เจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการดูแลความปลอดภัยภายในบึงสีไฟ					
8.	สภาพถนนทางเข้าและทางเดินเท้าของบึงสีไฟ มีสภาพที่ดีและปลอดภัย					
9.	จุดทิ้งขยะ ภายในบึงสีไฟ มีความเพียงพอต่อผู้ใช้บริการในแต่ละวัน					
10.	จุดบริการด้านรถประจำทางและรถทัวร์ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวมีความเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว					

	ด้านภูมิทัศน์และอาคารสถานที่					
11.	การปรับปรุงภูมิทัศน์รอบรูปปั้นพญาชาลวันให้มีความสวยงามและเหมาะสม มากกว่าเดิม					
12.	การปรับปรุงภูมิทัศน์รอบๆอนุสาวรีย์พระนางเจ้าสิริกิติ์ให้มีความสวยงามและเหมาะสม					
13.	ความสวยงามและจุดที่ตั้งของน้ำตกจำลองมีความเหมาะสมและสวยงามเข้ากับสภาพแวดล้อมโดยล้อม และควรมีการปรับปรุงภูมทัศน์ รอบน้ำดกจำลองให้มีความสวยงามมากขึ้น					
14.	ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ ศาลาเก้าเหลี่ยมให้มีความสมบูรณ์และสวยงามอยู่เสมอ					
15.	ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ บ่อชมจระเข้ให้มีความสวยงามและนักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมจระเข้ได้อย่างปลอดภัย					
16.	การปรับปรุงศาลากลางน้ำมีสภาพแข็งแรง สวยงาม เหมาะกับให้อาหารปลาและการนั่งชมบรรยากาศของบึงสีไฟ					
17.	ภูมิทัศน์ริมตลิ่งมีความสวยงามด้วยต้นไม้ดอก ไม้ประดับและการสร้างบันไดเพื่อเดินลงริมตลิ่ง					
18.	สถานที่สร้างหอชมนกมีความเหมาะสมและหอชมนกมีความสวยงามสามารถมองเห็นนกนาๆชนิดได้อย่างทั่วถึง					
19.	การสร้างประติมากรรมการละเล่นพื้นบ้านในบึงสีไฟเหมาะสมกับสถานที่และมีความสวยงาม					

	ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ					
20.	ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพของประชาชนในเขตพื้นที่รอบบึงสีไฟให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต					
21.	ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ด้านการพัฒนาสินค้าภูมิปัญญาชาวบ้าน					
22.	จัดพื้นที่ในการจัดจำหน่ายสินค้าของประชาชนอย่างพอเพียง					
23.	มีการประชาสัมพันธ์แนะนำสินค้าของประชาชนให้แพร่หลาย					
24.	ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำแนะนำ และจัดหาตลาดเพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ					
25.	ส่งเสริมให้ประชาชน ผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว					
26.	การสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มการประกอบอาชีพของประชาชน					
27.	การสนับสนุนการประกอบอาชีพด้านเครื่องมือต่างๆในการผลิตสินค้าของประชาชน					
28.	การจัดกิจกรรมเพื่อจัดแสดงสินค้าของประชาชนให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายเพื่อเป็นการขยายตลาดให้กับประชาชน					
29.	มีหน่วยงานรับผิดชอบดูแลการส่งเสริมอาชีพของประชาชน					

	ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ					
30.	การจัดสวนไม้ดอก ไม้ประดับและไม้ยืนต้น มีความสวยงามร่มรื่น บรรยากาศเหมาะสมแก่การพักผ่อนหย่อนใจ					
31.	ความเหมาะสมในการจัดจุดเที่ยวชมและจุดพักผ่อนหย่อนใจในบึงสีไฟ					
32.	การจัดจุดนั่งพักผ่อนหย่อนใจ สวยงาม เหมาะสมและเพียงพอต่อกับนักท่องเที่ยว					
33.	การติดไฟประดับ ไฟส่องสว่าง มีความสวยงาม สามารถสร้างความเพลิดเพลินให้กับนักท่องเที่ยวในยามค่ำคืน					
34.	การปรับปรุงสนามเด็กเล่นให้มีความหลากหลายของเครื่องเล่นเพื่อสร้างความสนุกสนานและความเพลิดเพลินให้กับเด็กๆ					

35.	จุดให้บริการจักรยานน้ำ เพียงพอต่อการใช้บริการของนักท่องเที่ยว					
36.	การจัดจุดจำหน่ายและให้อาหารปลามีความเหมาะสม					
37.	การจัดพื้นที่ในการจัดกิจกรรมมีพื้นที่มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดกิจกรรม					
38.	การจัดพื้นที่ในการถ่ายรูปบันทึกภาพความสวยงามได้ทุกสถานที่ในบึงสีไฟ					
39.	การจัดกิจกรรมต่างๆในบริเวณบึงสีไฟในช่วงวันหยุดหรือช่วงเทศกาลต่างๆ					

	ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ					
40.	อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้มีคุณภาพที่ดีตลอดไป					
41.	มีการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างถูกวิธี					
42.	การบริหาร จัดการ จัดเก็บขยะ อย่างถูกวิธีและสร้างความสะอาดในบริเวณบึงสีไฟได้อย่างดี					
43.	รณรงค์ปลูกฝังจิตใต้สำนึกของประชาชนในพื้นที่รอบบึงสีไฟ					
44.	จัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนรู้จักการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
45.	มีการสำรวจ ตรวจสอบและศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รอบบึงสีไฟเป็นประจำ					
46.	มีการบำบัดน้ำเสียและระบายน้ำที่ถูกสุขลักษณะ					
47.	มีการรณรงค์ให้ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่รอบบึงสีไฟ					
48.	มีการประชาสัมพันธ์และจัดจุดให้ความรู้ให้กับประชาชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
49.	มีหน่วยงานรับผิดชอบ ดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบบึงสีไฟอย่างจริงจัง					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ตารางแสดงผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวมคะแนน	ค่าเฉลี่ย (IOC)	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1	ใช้ได้
14	1	0	1	2	0.6	ใช้ได้
15	1	0	1	2	0.6	ใช้ได้
16	1	0	1	2	0.6	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1	ใช้ได้
21	1	1	1	3	1	ใช้ได้
22	1	1	1	3	1	ใช้ได้
23	1	1	1	3	1	ใช้ได้
24	1	1	1	3	1	ใช้ได้
25	1	1	1	3	1	ใช้ได้
26	1	1	1	3	1	ใช้ได้
27	1	1	1	3	1	ใช้ได้
28	1	1	1	3	1	ใช้ได้
29	1	1	1	3	1	ใช้ได้
30	1	1	1	3	1	ใช้ได้

31	1	1	1	3	1	ใช้ได้
32	1	1	1	3	1	ใช้ได้
33	1	1	1	3	1	ใช้ได้
34	1	1	1	3	1	ใช้ได้
35	1	0	1	2	0.6	ใช้ได้
36	1	1	1	3	1	ใช้ได้
37	1	0	1	2	0.6	ใช้ได้
38	1	1	1	3	1	ใช้ได้
39	1	0	1	2	0.6	ใช้ได้
40	1	1	1	3	1	ใช้ได้
41	1	1	1	3	1	ใช้ได้
42	1	1	1	3	1	ใช้ได้
43	1	1	1	3	1	ใช้ได้
44	1	1	1	3	1	ใช้ได้
45	1	1	1	3	1	ใช้ได้
46	1	1	1	3	1	ใช้ได้
47	1	1	1	3	1	ใช้ได้
48	1	1	1	3	1	ใช้ได้
49	1	1	1	3	1	ใช้ได้
50	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ได้ค่า IOC = 0.95

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ –สกุล	นางสาวศิริลักษณ์ เพชรไทย
วัน เดือน ปีเกิด	14 พฤศจิกายน 2530
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	201/1 หมู่ที่ 8 ตำบลดงกลาง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่ศูนย์ประเมินราคาหลักทรัพย์ กำแพงเพชร
สถานที่ทำงาน	ธนาคารกรุงไทย สาขากำแพงเพชร 53 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2546	โรงเรียนสระหลวงพิทยาคม จังหวัดพิจิตร
พ.ศ.2549	โรงเรียนสระหลวงพิทยาคม จังหวัดพิจิตร
พ.ศ.2555	คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
พ.ศ.2557	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม